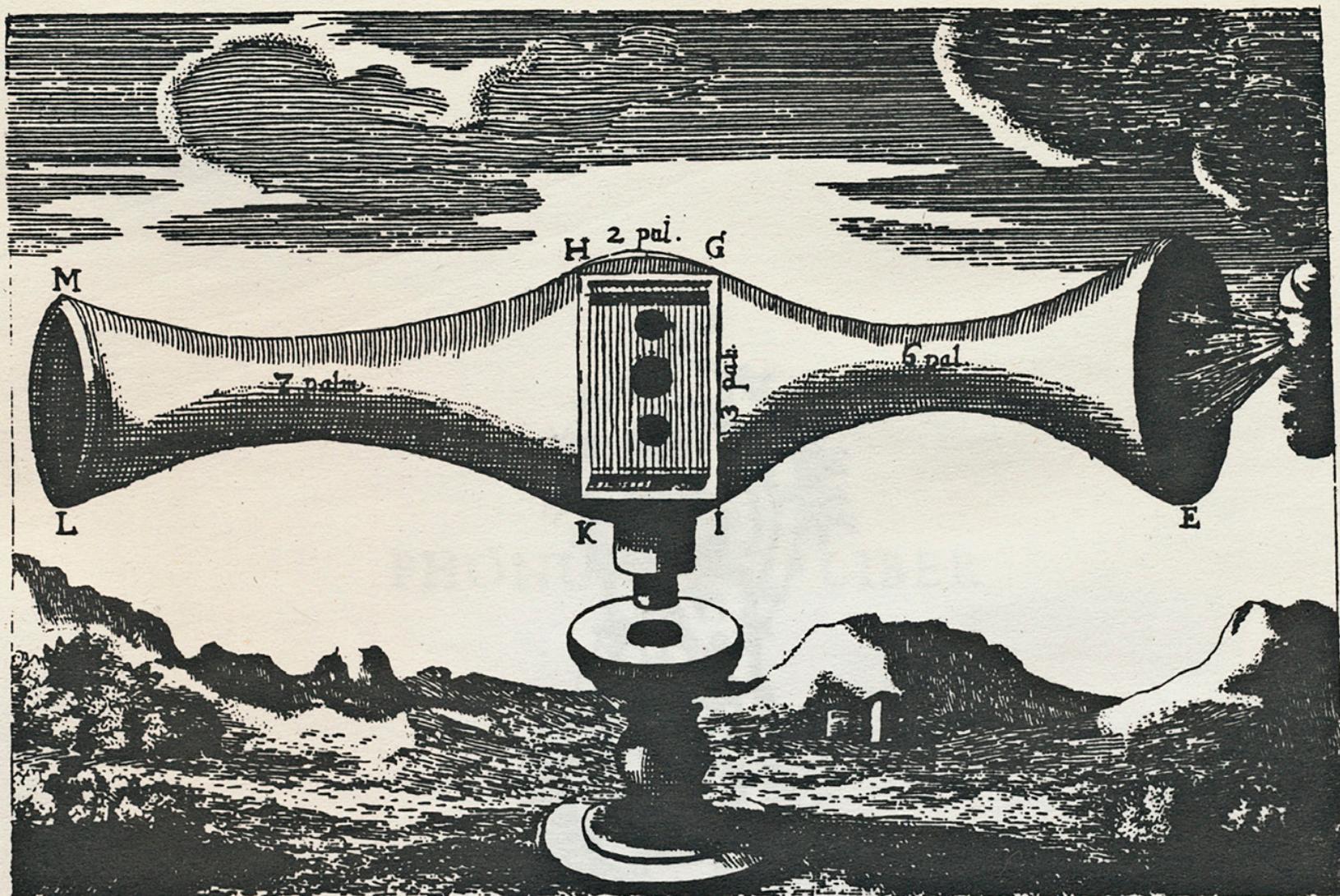

HERMIT

**international art symposium
1992**

PLASY

HERMIT

international art symposium
1992

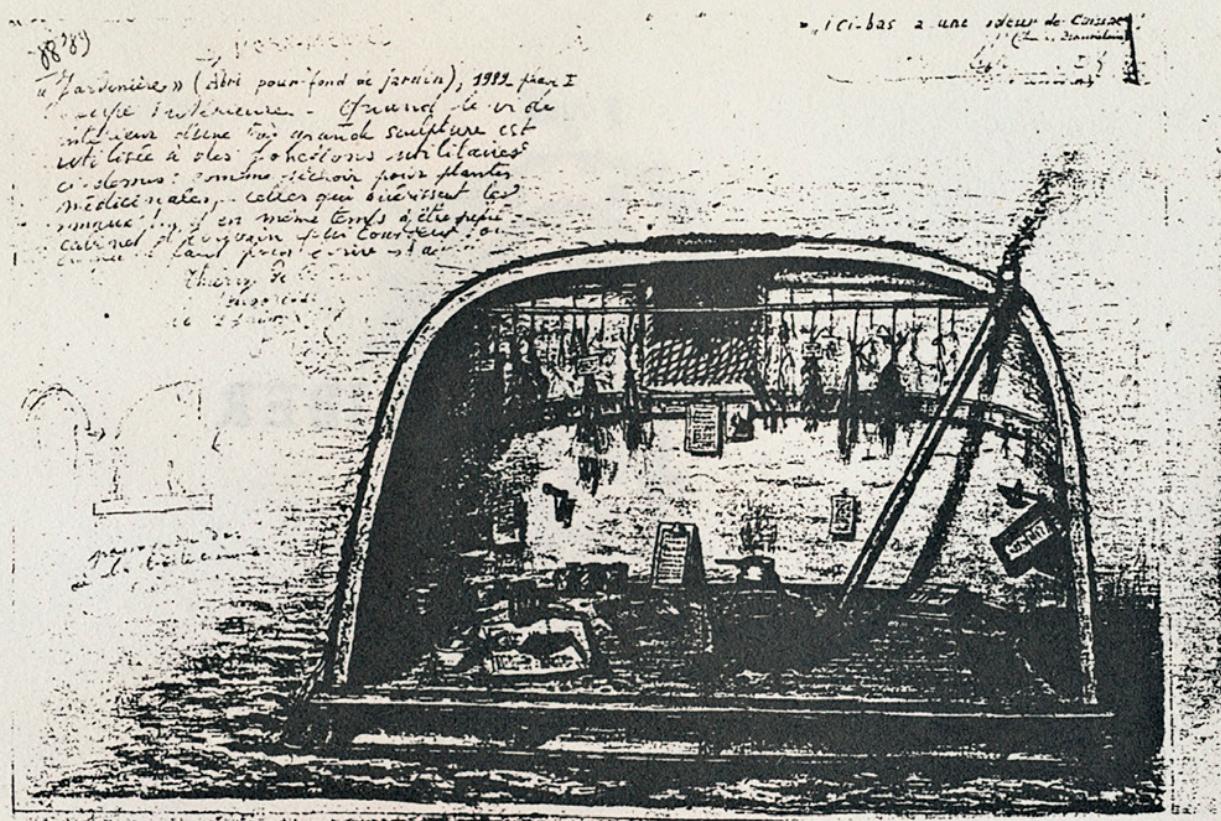
PLASY

Fig. I

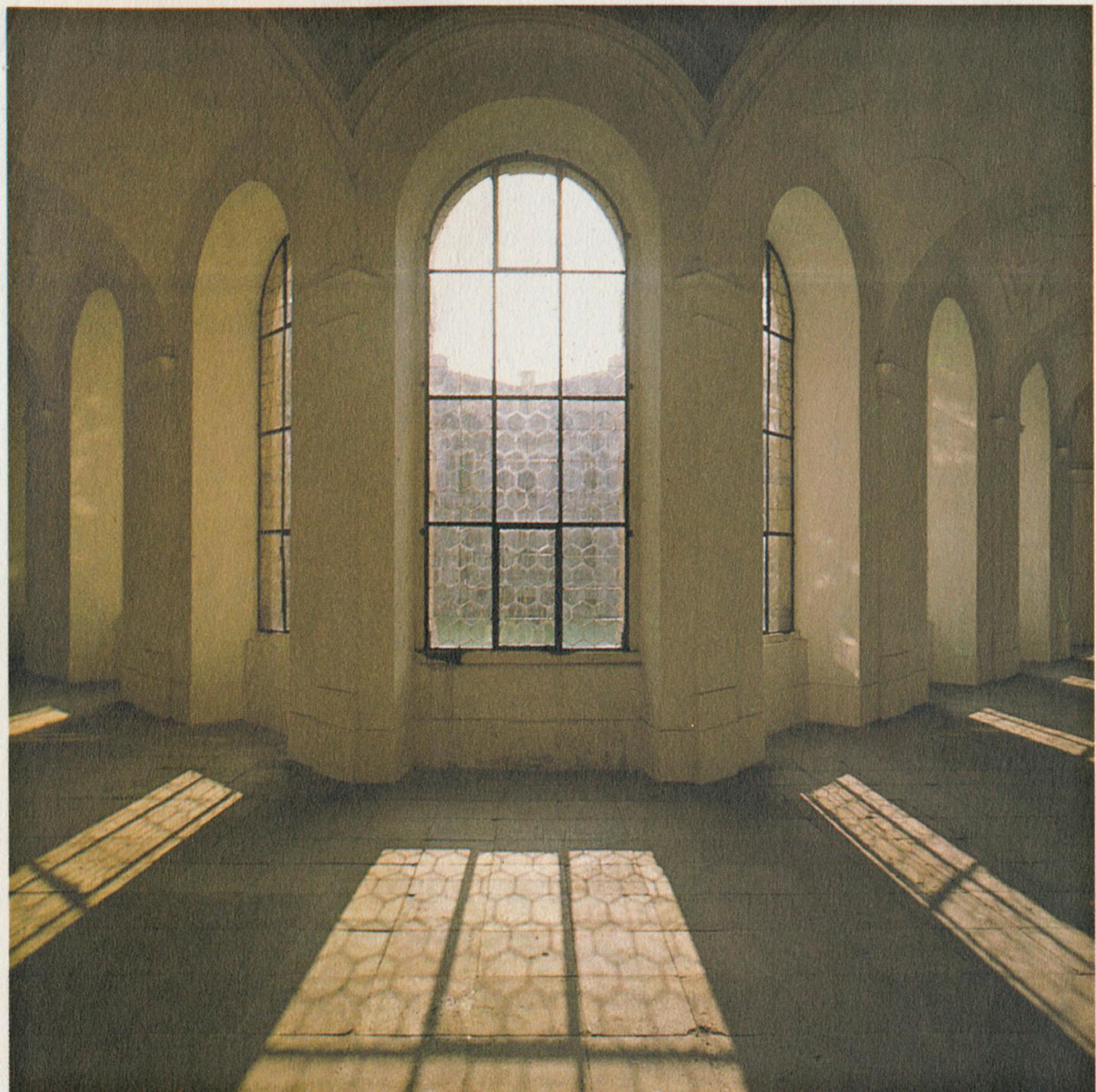

Hermit 1992 Plasy
documentary catalogue from the symposium
in the Plasy monastery, Bohemia
april - june 1992

PHONURGIAÆ LIBER

Thierry DE CORDIER Jardinière (Abri pour fond de jardin), 1989 Doorsnede
Potlood, papier, citroen 39 x 27,5 cm

TRISMEGISTVS IN ASCLEPIO.

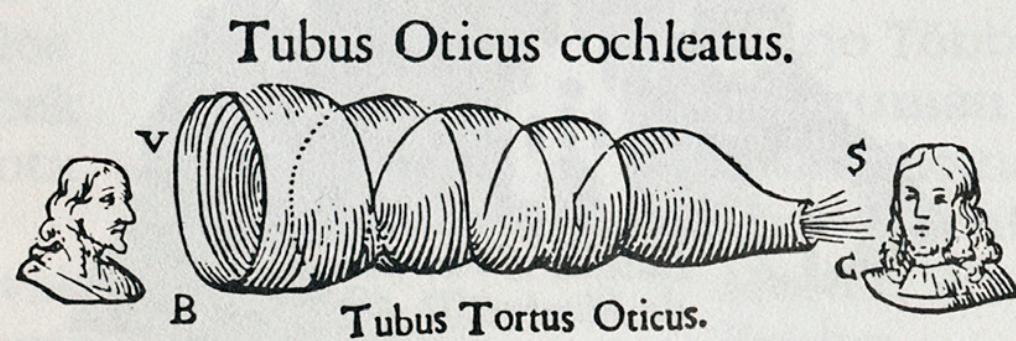
μουσικὴ μηδὲν ἵσται, οὐ πάρα τοξεῖν δύει.
Musica nihil aliud est, quam omnium ordinem scire.

this catalogue was edited with financial support of The Ministry of Culture of Czech Republic in Prague and of Ministerie van Welzijn Volkgezondheid en Cultour of the Netherlands, Rijswijk

we thank all who helped
during the realisation

tento katalog byl vydán za finanční podpory Ministerstva Kultury České Republiky v Praze a Nizozemského Ministerstva pro Kulturu v Rijswijku

děkujeme všem kdo se podíleli na jeho realizaci

"Dokonce ani co se týká objektu, hranice nejsou zcela jasné (...). Ale proč se přít ? Indiáni věděli už dávno, že hudba trvá neustále. A poslouchat ji, je jako dívat se z okna do krajiny, která tam zůstává, i když se od okna odvrátíš."

John Cage (A Year from Monday)

"Even in the case of object, the boundaries are not clear. (...). But why argue ? The Indians long ago knew that music was going on permanently and that hearing it was like looking out a window at the landscape which didn't stop when one turned away."

John Cage (A Year from Monday)

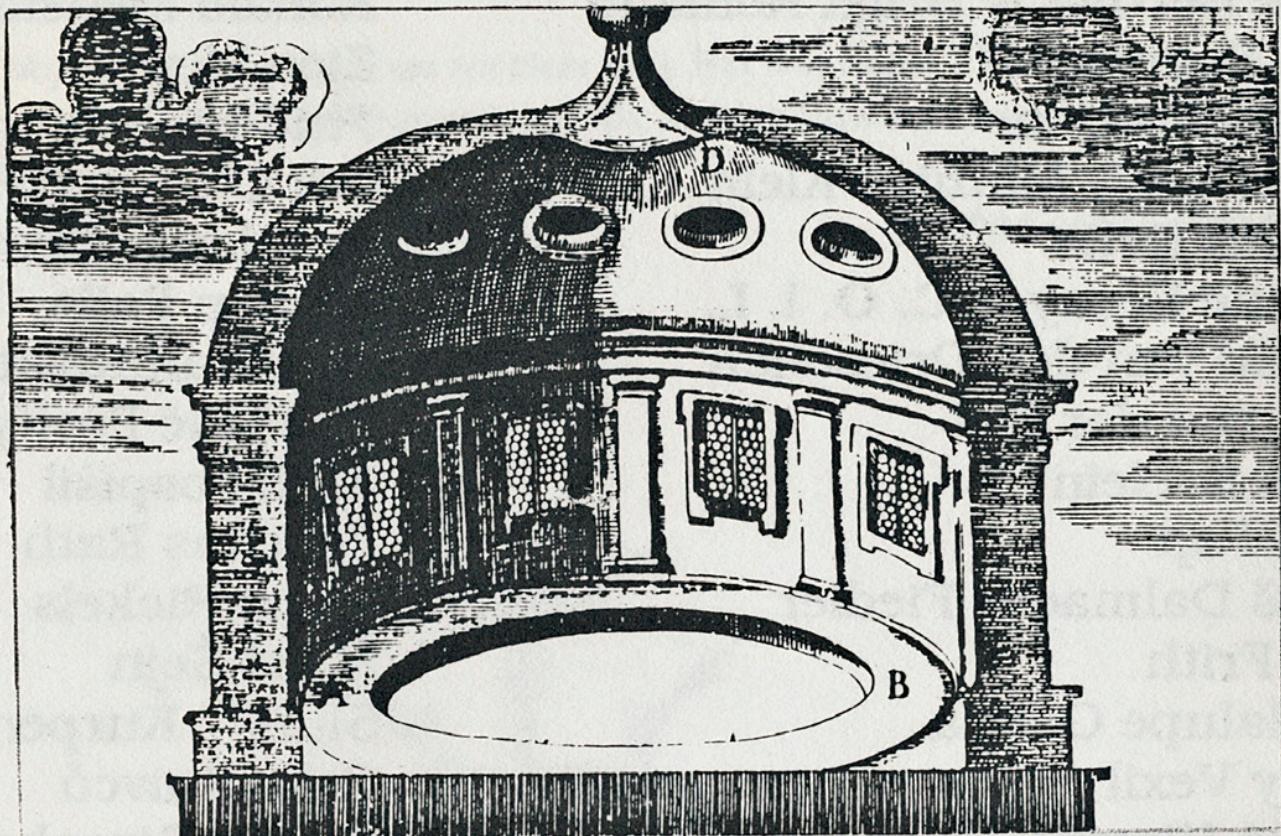

účastníci symposia
participants of symposium

Karel Adamus
Pierre Berthet & Brigit Romano
René Bogaerts
Ad van Buuren
Bram Cox & Mathias Klein
Michael Delia
Kristine Deray & C. O. I. L.
Conrad van den Drieschen
Peter van der Ent
Maria Evelein
Pavel Fajt
Luboš Dalmador Fiedler
Fred Frith
Guadalupe Garcia
Hilary Vexil
Tomáš Hlavina
Anna Homler
Iris Honderdos
Martin Janíček
Oldřich Janota
Wim Jans
Jiří Kornatovský
Harald & Daniela Kubiczak
Guus Koenraads

Edward Luyken
Ronald Medema
Zjos Meyvis
Phill Niblock
Jiří Olt
Baudouin Oosterlynck
Marian Palla
Paul Panhuysen
Smíšené Pocity
Emil Pospíšil
Felicitas Rath
Horst Rickels
Miloš Šejn
Sluik / Kurpershoek
Orloj Snivců
Martin Stroober
Jan Svoboda
Marjo Többen
Jo Truman
Sven Thomsen
Victor Wentinck
Marten Winters
Zyklus
Jan Blažej Santini

TUBOR. TUBARUMq; ACUSTICARUM FABRICA.

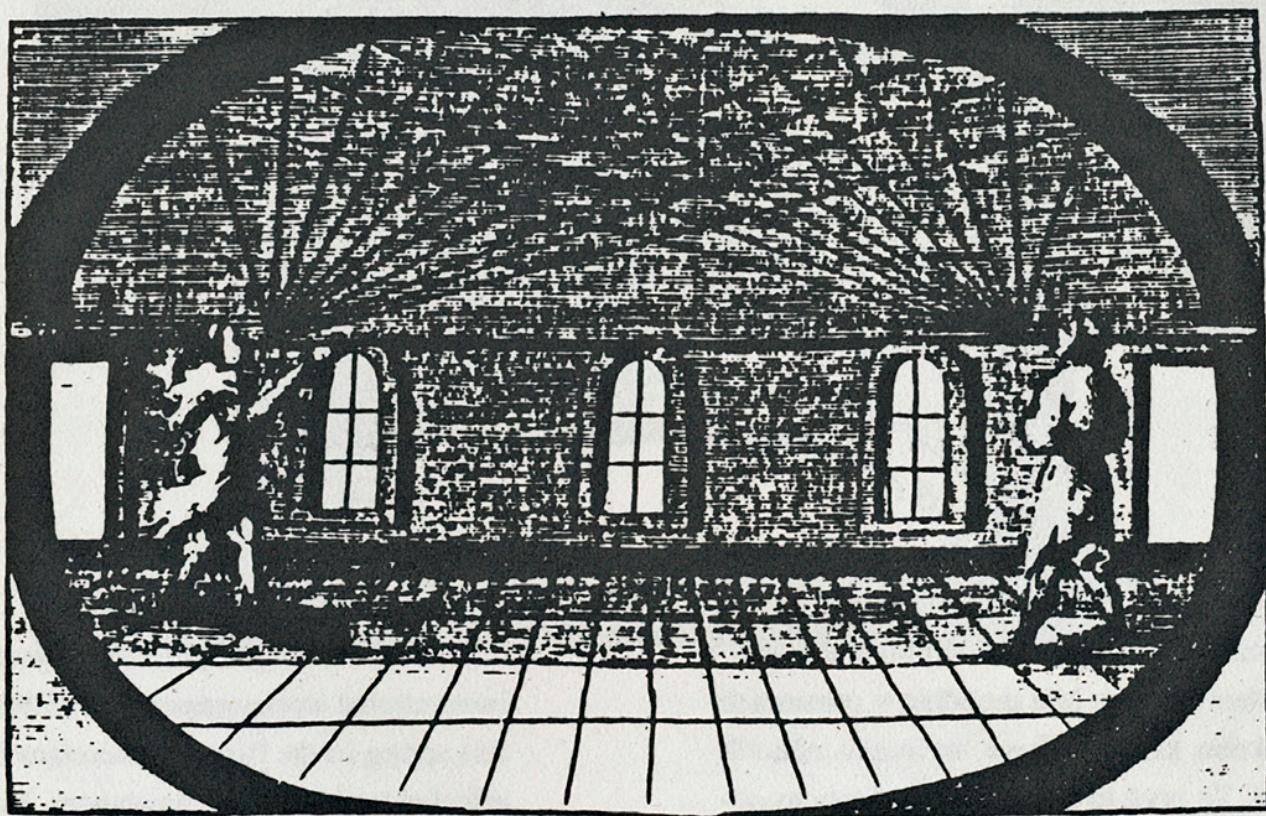

Souvislosti

Přípravu, téma a průběh mezinárodního pracovního setkání HERMIT, které letos na jaře proběhlo v prostorách bývalého cisterciáckého kláštera Plasy, ovlivnilo několik důležitých okolností. Za prvé to byl *genius loci* tohoto odlehlého klášterního komplexu, který zapůsobí na každého návštěvníka jak svou polohou v údolí řeky uprostřed lesa, tak i nevšední architekturou budov. Ať se příchozí pohybuje uvnitř mohutné budovy konventu nebo se prochází po travnatých prostorách mezi kostelem Nanebevzetí Panny Marie, sýpkou s ranně gotickou Královskou kaplí, prelaturou a hospodářskými budovami, všude vládne podivně zklidňující atmosféra. Pocit nezadřitelného plynutí času je ještě zesílen opuštěným dojmem, který budovy vzbuzují.

Interrelations

The arrangement, the subject and the course of the international work symposium HERMIT, which took place this spring in the former cistercians Plasy monastery, were affected by several circumstances. First was the *genius loci* of this remote monastery complex which impressed everybody both by it's beautiful location in the valey and by it's extraordinary architecture. If you walk inside the sizeable building of the convent or outside between the church of Assumption of Maria the Virgin, or through the baroque granary with early gothic King's Chapel, or to the prelature or out-buildings on the bench of the river, everywhere you see that a timeless relaxed atmosphere rules. But the passing of centuries is indicated by the disrepair of the old buildings.

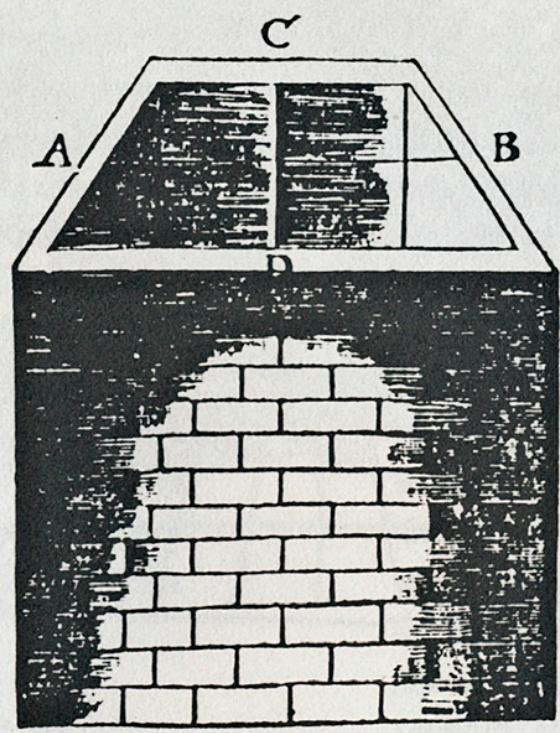
Dalším inspirativním prvkem byly nebývalé akustické kvality interiéru barokní stavby konventu. Zvukové zrcadlení v klášterních ambitech a dlouho doznívající ozvěna v kaplích Svatého Benedikta a Svatého Bernarda, provázena odbíjením hodin v sýpce, určuje spolu s přirozenými zvuky okolí trochu neskutečnou polohu celého prostoru. Takové naladění místa ovlivnilo téma i směřování projektu HERMIT. Nešlo zde v první řadě o produkci uměleckých předmětů a jejich následnou prezentaci, ale právě o celkové prostředí, ve kterém je objekt pouze protnutím různých rovin. Jednalo se zde o souvislosti mezi prostorem a zvukem, o dialog mezi člověkem a místem. V Plasech se setkali výtvarní umělci a hudebníci, hlavně ti z nich, kteří se pohybují na okrajích těchto oborů a kteří se zaměřují na syntetickou formu instalace, zvukové krajiny a nebo performance. Přímou inspirací byla i tvorba některých umělců, například Terryho Foxe, Logos Duo, Hanse van Koolwijkstra, Thierry de Cordiera, Paula Panhuysena, myšlenky Johna Cage, Thomase Mertona a dalších. Důležitou roli sehrálo i to, že účastníci symposia žili po delší či kratší dobu přímo v bývalém klášteře, tedy na místě, které je vzdálené uměleckému světu a jeho působení. Tak se mohli, poměrně nerušeně, věnovat svým projektům a zároveň navazovat rozhovor mezi sebou.

Určující byly současné a historické souvislosti, které provázely přípravu a průběh symposia. Rozpad Evropy na dva bloky, který trval prakticky od konce třicátých let, způsobil změzení kulturního Středu, ve kterém se oblast Čech, jako místo střetávání nejrůznějších vlivů, odedávna nacházela. Hranice, vzdálená od kláštera pouhých 100 kilometrů, měla povahu nejen geografickou a politickou, ale působila i v myšlení lidí. Polarizace, soutěživost, ztížená možnost komunikace ochudila obě strany a dala vzniknout mnoha zkresleným představám a předpojatostem.

Jedním ze záměrů projektu Hermit bylo obnovit zrcadlení východu a západu, známého a neznámého, přiblí-

Further was the direction of the HERMIT symposium inspired by very special acoustic qualities of the spaces of the baroque convent. Sonic mirroring in corridors and long echoing in the Chapel of St. Benedict and St. Bernard, accompanied the sound of bells of the tower clock in granary and mixed with ambient sounds of the surrounding composed the unreal tuning of the entire place. This tuning inspired the theme and form of the project. The production of the artefacts and their presentation was not the first goal of symposium. The interrelation of the whole cultural context and environment was essential; the object of art was then only a result of different corresponding events and of forces of the artist and space, relationship between space and sound, discourse of man and environment. In Plasy sculptors, multimedia artists and musicians met, especially those who are on the boundaries of these art disciplines. Many of them are after the synthetic forms of installation, soundscape or multimedia performance. The organisers were inspired by the work of some artists in particular, for example Terry Fox, The Logos Duo, Hans van Koolwijk, Paul Panhuysen, Thierry de Cordiere and spiritually by the work of John Cage and such modern monks as Thomas Merton. The important role was played by the fact that participants of the symposium spent some period directly in the buildings of the monastery - a location which is remote from the world of art and its customs. Therefore everybody could dedicate his time and energy to find a location, to work on his project and start the discourse with others.

The background of this project is also formed by the contemporary and historical context. The splitting of Europe in two antagonist camps which existed since the end of the thirties, meant the disappearance of the cultural Middle - the position of a melting point which Bohemia held for ages. The former border which is only 100 kilometer from the

žit různé názory a představy a tak přispět něčím k nově se tvořícímu obrazu evropské kultury, otevřeně i myšlenkám a názorům, které vznikají mimo tradiční centra. Škoda jen, že se nepodařilo zahrnout do projektu umělce z oblasti východního myšlení. To by se mělo podařit při příštím setkání v Plasech.

Přechodné a nejisté období, kterého jsme současníky, klade nové otázky před každého obyvatele starého kontinentu a zvláště před ty, kterým leží na mysli budoucí duchovní tvar Evropy. Nedávná historie ukázala, že přílišná závislost umění na státním aparátu, nebo na ekonomice určitého prostoru, jehož by mělo být representantem, je pro svobodnou uměleckou tvorbu svažující. Stejně je tomu však i u pojetí umění jako absolutně osobní a nekomunikativní činnosti. Tendence pojímat umění jako luxus, jako zboží, jeho zesvětštění, pramení z pocitu jeho "nadbytečnosti" pro současnou společnost, která se k umění a umělcům chová zároveň podlézavě a nedůvěřivě a vice versa. Tím, že se setkání Hermit uskutečnilo právě v kontextu klášterní minulosti, dostalo, snad mimoděk, nové souvislosti.

"Co je Bůh? Je délkou, šířkou, výškou a hloubkou".

Svatý Bernard De Concentratione

Klášter Plasy založil král Vladislav II. v roce 1144 jako druhé sídlo cisterciáků v Čechách. Povolal skupinu řeholníků z bavorského kláštera v Langheimu a ti začali se stavbou nového konventu v zátoce řeky Střely.

S cisterciáckým odklonem od sekularizace církve a řádu Svatého Benedikta k asketickým principům prvního křesťanství, zároveň s odmítnutím umění jako ornamentu, ozdoby a luxusního zboží, vznikalo nové pojetí prostoru, nová estetika čisté hmotnosti, polyfonního zvuku a průzračného světla. To byly nové "minimalistické" hodnoty,

monastery of Plasy, had not only geographical and political impact but also psychological. Polarisation, competition, nonexistence of dialogue and blocked communication were depriving for both sides of the iron curtain and were a source of many false pictures and prejudices.

One of the main goals of the project Hermit was to restore the mirroring of East and West, the meeting of known and unknown and a crossing of different visions and disciplines. And perhaps to contribute (with small aid) to the new picture of European culture, by opening thoughts and concepts from the areas remote from traditional centres. (unfortunately an equilibrium between western and eastern parts was not reached. This will be a contribution of the next meeting).

The changing and unsure period of these days poses many questions to every European citizen and specially those who are concerned about the spiritual face of the continent. The experience from recent history drew a lesson which is that total dependence of culture on the state on one side and on the market economy on the other side are *dangerous liaisons* for the artistic freedom i. e. art as ideological weapon, or art as luxury and leisure.

To see culture as an absolutely private noncommunicative activity beyond society is another extreme point of view. The tendencies to perceive artistic activity as something superfluous, a decorative or representative of political or economic structures (of certain states), lead to an art that belongs outside of "practical" professions. That way the society may react to art mostly with a combination of suspicion and servility. Because the project Hermit took place in the former monastery - an old spiritual and artistic center, there occurred, naturally, some important cultural and social relations.

cxxix

Religioso Sucagliatore,

spojené mystickou vazbou v jedinečné protnutí hmoty a duchovnosti. Při stavbě nových klášterů vznikala architektura, která stála u počátku gotického slohu, vznosných katedrál a prosvětlených kaplí a ambitu. Cisterciácký klášter byl místem očištění, klidu, kontemplace a soustředěné práce (*Ora et Labora Svatého Bernarda*). Byl i vnitřním harmonickým prostorem, odděleným zdmi od světské společnosti, od "pustiny" prostírající se kolem. Měl mít funkci mezisvěta, který by spočíval na jiných pravidlech chápání času, na cyklických periodách liturgie a práce, svátku, slavnosti a každodennosti. V původních ideálech šlo o celkový postoj a poměr k práci, spiritualitě a přírodě, postoj, kterého mohlo být dosaženo pouze pokorou a podřízením se pravidlům řádů. Řeholník mohl dosáhnout spasení jen pomocí pokory, střídmosti a poslušnosti. Umění bylo pod přísným dohledem řádů a nemělo vyšší postavení než řemesla. Nicméně se umění "bílých mnichů" stalo jedním z vrcholů středověku a u následovníků řehole Svatého Bernarda nešlo vůbec o odvrat od hmotného světa někam do mystických rozměrů ideálních scholastických kategorií. Laičtí bratři prosluli nejen jako stavitelé klášterů, ale i jako vynikající hospodáři, řemeslníci, umělci a zakladatelé lékáren a nemocnic. Přestože se zavedení ideální hospodářské samostatné jednotky, kterou měl cisterciacký klášter být, v realitě od původní utopie v mnohém lišilo, vznikly zde poznatky a vztahy, které přetrvaly několik století a mají svoji hodnotu i dnes. Mystika střídmosti, spojená s úctou k přírodě a práci jak řemeslné, tak i umělecké, askeze, která znamená potlačení ega, jsou hodnoty, se kterými se dnešek musí znova zabývat. Bezděčné srovnání, které poskytne pohled na stopy, zanechané nedávnou minulostí v krajině, napoví mnohé.

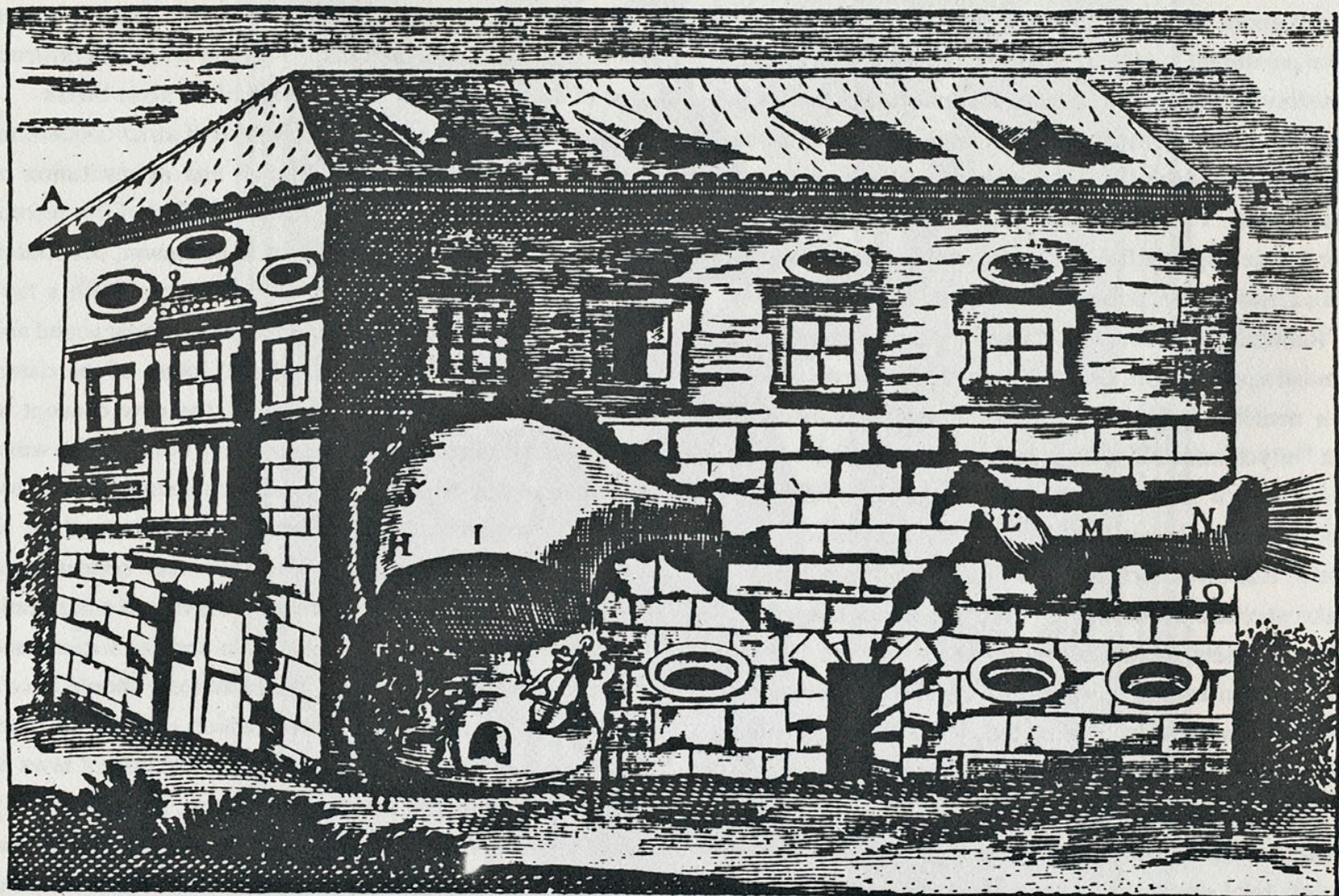
Dědictví mnoha generací umělců a řemeslníků, kteří pracovali v kanonech cisterciackého řádu, je vtěleno do sakrální architektury, uměleckých děl, hospodářských budov i rázu krajiny celého okolí kláštera. Současný umělec - laik, i když nezná přesnou historii místa a neztotožňuje se s

" What is God? He is length, breadth, height and depth. "

St. Bernard De Concentratione

The monastery in Plasy - the second center of cistercians in Bohemia was founded by King Vladislav II in 1144. At that time he called a group of monks from bavarian monastery in Langheim and they started with the construction of the new cloister on the bench of the river Strela.

The cistercian reform consisted of strict condemnation of secularisation of the Church and of restitution of original ascetic principals of christianity. Part of this reform was a condemnation of worldly art as ornament, decoration and luxury, the reform which was connected with a new concept, and a new esthetic of pure material, clear sound and translucent light. These "minimalistic" ideals of the cistercian poetic are in the background of the new concept of sacral architecture. The building of many monasteries was a breeding place for gothic style, lofty cathedrals, lucid chapels and convents. A cistercian cloister was a place of purgation, silence, contemplation, but also concentrated work (*Ora et Labora of St. Bernard*). There was a harmonic inner space, separated by walls from secular society and from "the wasteland" outside. The monastery should have a function of intermundus - a place which initiates an other approach towards time and duration, consisting of laws of periodicity, changing sermons and work, feasts and daily life. Originally the bernardian concept of "closure" aimed at a completely "changed" approach towards human destiny, arts, spirituality and nature. The monk could reach salvation only through asceticism, humility and abidance of strict rules of the monastic order and refusal of all worldly goods. Art was under the strong censorship of abbots, and had no higher position than crafts. Nevertheless cistercian art was seen as one of the main cultural movements in the Middle Ages and successors of St. Bernard didn't obey his retreat from the dignity of the material world to the sphere of

s religiozitou minulých tvůrců, se musí s tímto dědictvím poměřit, navázat s ním kontakt. Přes čtyřicet účastníků setkání HERMIT, kteří přijeli do Plas z Československa, Nizozemí, Belgie, Německa, Anglie, Spojených Států a Austrálie, museli na kulturní sounáležitost s místem ve své práci reagovat, najít k němu osobní vztah. Zároveň však vkládali svou prací nový současný obsah do starých souvislostí místa. Tak vznikal ve větší či menší míře nový jazyk, nová artikulace, pomocí které lze minulost obrátit v současnost, dosáhnout nové intenzity odražení a zrcadlení. Instalace a konzerty navázaly na přerušené souvislosti duchovního a řemeslného centra, kterým klášter téměř po šest století byl.

Fenomén kláštera, klášterní cely a poustevny je spojen s představou útulku, skrýše, místa, kde lze dosáhnout soustředění a ticha. V západní tradici se ticho jako podstatná oblast života, jako prostor a podmínka duchovního vývoje a vzhledu, začíná vytrácat ke konci třináctého století spolu s ústupem působení děl mystiků jako byl Mistr Eckhart, Ruy-sbroek, nebo Angelo de Folinia. Pascala už mlčení nebeských výšek děší a jedna z prvních asociací obyvatele západu na ticho je smrt a prázdnota.

Oblasti, ve které se dostalo tichu nejvyšší pozornosti, je filosofie Tao. Jedno z poselství Lao-tse zní následovně: "Odvrat" se od spěchu a činnosti. Zmlkn. Teprve potom pochopíš Tao".

John Cage byl, vedle Maxe Picarda nebo Thomase Mertona, jedním z těch, kteří pod vlivem východní filosofie překonali strach z ticha a jeho význam. Cage povýšil ticho na základní stavební prvek, na osnovu nové hudby. Odhalil tak jeho pomyslnou absolutní hodnotu, protože vlastně žádné ticho neexistuje, neustále se něco děje, něco, co vydává zvuk, co zní. I naše nervová soustava a krevní oběh znějí vysokým a nízkým tónem. Universum zvuků je uvnitř i vně našeho těla a mimo dohled a mimo doslech toho, kdo by jej chtěl ovládnout.

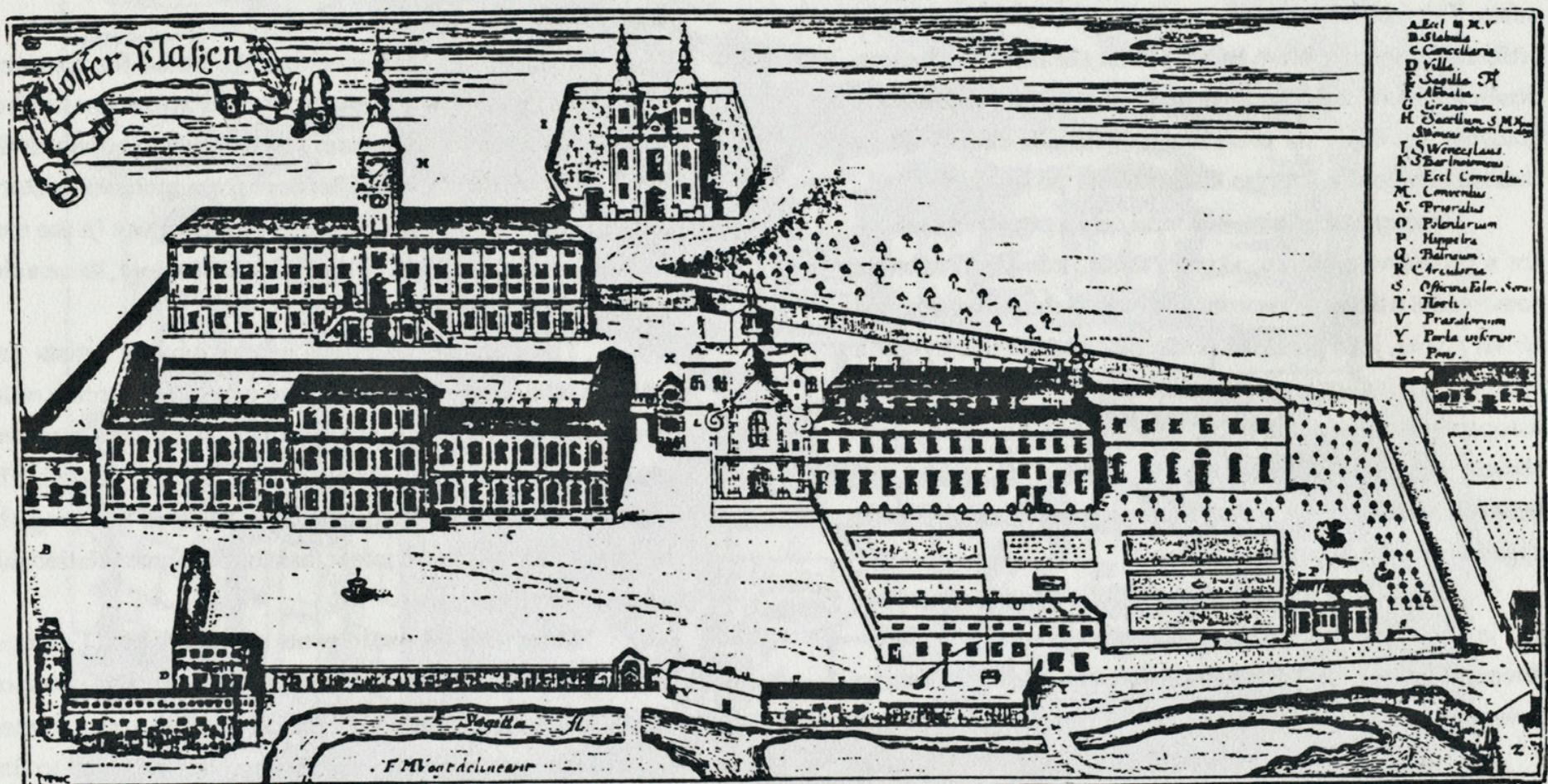
scholastic and mystical categories. The layman brothers became famous not only as brilliant and sophisticated architects but also as good farmers, artisans, artists and keepers of excellent pharmacies. Even if the utopia of absolute economic autonomy of the monastery failed, it created not only many monumental buildings, cultural goods and art works, but achieved many practical skills and wisdom which serves as resources even day.

Temperance, patience and the sense for transcendency and together with respect towards artistic and artisan work in addition to asceticism (as a means to conquer the ego), these are the values of heritage from monastic history. And in comparison with the signs of modernity in the near and distant surroundings of the Plasy Monastery, these values keep their relevance.

The heritage of many generations of artists and artisans who worked according the rules of cistercian order is embodied in the sacral architecture, craft works, surroundings-buildings and the shape of the landscape as well. The contemporary artist - layman, even without knowing the history or the religious content, has to find some relationship with this heritage.

More than 40 participants of the HERMIT symposium, who came to Plasy from Czechoslovakia, Netherlands, Belgium, Germany, Great Britain, USA and Australia, had the task to react to this historical context and to find a personal dialogue with the space. Thus (sometime more, sometime less) a new dimension of the place and a new language was created. New articulation, which transforms the past into the present restores the cultural process of discourse. The installations, concerts and performances were linked up with the six centuries old tradition of this monastery as a spiritual, artistic and artisan center.

The phenomen of monastery, convent and hermitage is connected to the picture of a retreat from the crowd, as a reclusive, hiding place of solitude, contemplation and

Poznatky, které nabízí taoismus i část moderního myšlení, napovídají o tom, že by bylo dobré očistit se od převládající vizuality a antropocentrické iluze, která umístila člověka do centra světa a tím mu naložila náklad zodpovědnosti, přesahující jeho síly. Člověk jako střed a účel všeho odebírá jak světu, tak sobě onu nepřehlédnutě jemnou znějící změť jevů. Prostor mlčení zní tichem. Znečištění prostředí lidským hlomozem. Poslouchat znamená soucítit a pohled znamená odstup.

Tak se hluchý krasavec Narcis odvrátil od muzické vily Echo k vlastnímu, snad krásnému obrazu, a opuštěný zvuk bloudí krajinou jako zatoulaná ozvěna.

Ozvěny

Celá budova však žije skrytým zvukem. V jejích základech stojí dubový les. Je postavena na 5100 pilotech a složitý podzemní systém přivádí čerstvou vodu a odvodňuje celý terén a podloží. Po dešti se chodbami rozléhá zvuk vody kapající z větracích chodeb v suterénu budovy. Každý krok nově přichozího je slyšet od vchodu až v ambitu druhého patra. Rozmlouvající, kteří stojí několik kroků od sebe v chodbě, si pro odrazy zvukových vln nerozumí slovo, ale šepot je dobře rozeznatelný z protilehlých konců chodby. Ozvěna hlasu v centrálních kaplích doznívá ještě dlouho potom, co bylo slovo vyřčeno, a z rajského dvora dnes zní místo gregoriánské liturgie pískání poštorek, hnízdících v krovech pod střechou. Jako by celý klášter napovídal, že jedno je jen článek nekonečné škály mnohosti, přítomnost je jen ozvěnou minulosti a budoucnost odrazem přítomnosti.

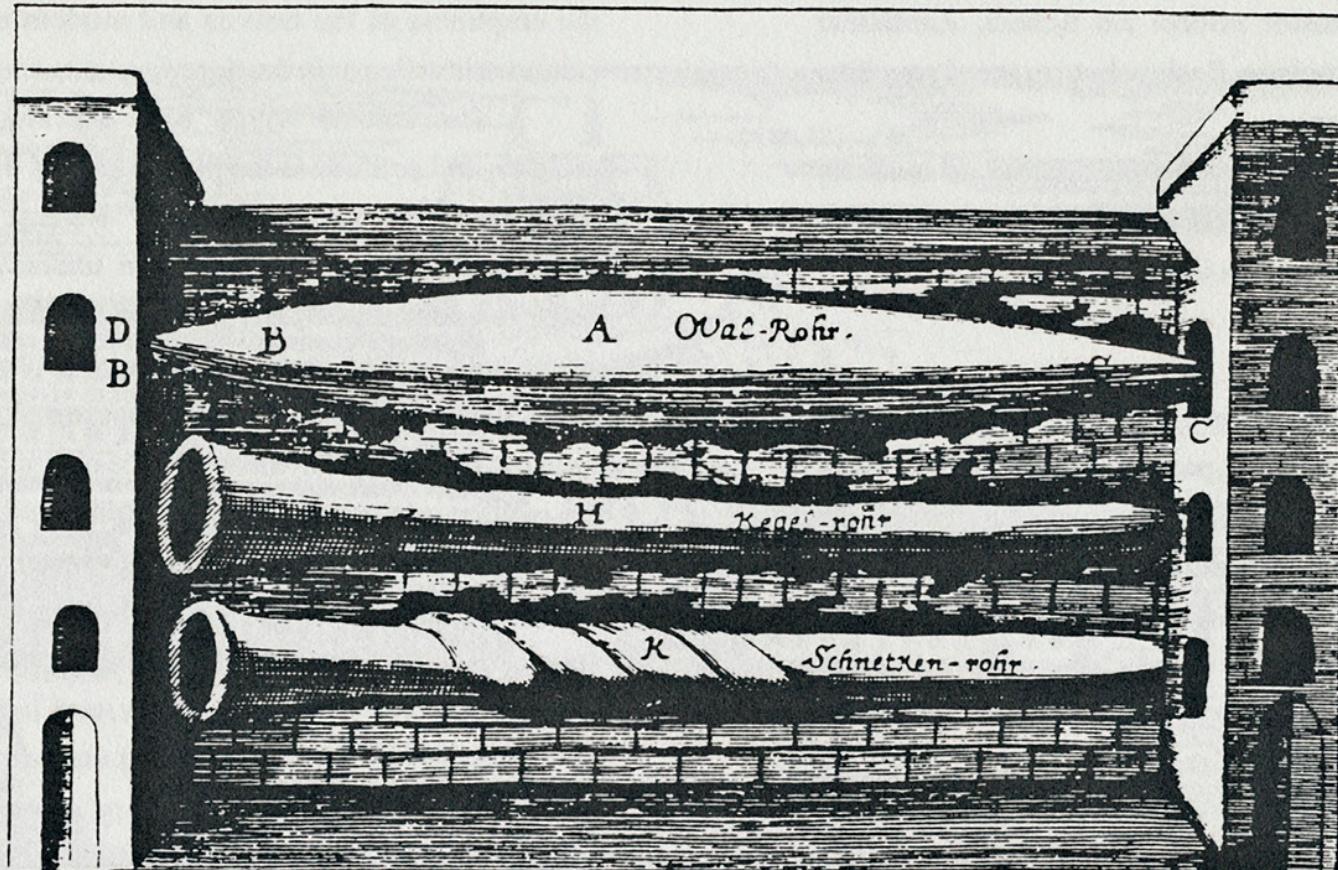
Tvůrce této budovy, Jan Blažej Santini, byl architektem, který se v něčem shodoval s cisterciáckým konceptem řádové architektury jako symbolické, inteligibilní roviny, ve které se odráží základní řád světa. Celý prostor je naplněn zvukovým zrcadlením, které jakoby bylo inspirováno spisy o experimentech s akustikou snad nejuniiversalnejšího vědce barokní doby.

stillness. In the western tradition silence and solitude (as an essential condition of spiritual life, as a dimension of transcendence and insight) was wasting away towards the end of 13th century, when the impact of teaching of Mister Eckhart, Ruysbroek, Angelo de Folinia and other mystic patrons disappeared. Blaise Pascal felt terror from the silence and the emptiness of the heaven and modern men's first association with silence is death.

The culture which pays the highest honour to stillness and solitude is the philosophy of Tao. In one of his many messages says Lao - Tse: "Retreat from haste and activity. Be silent. Then you can understand Tao." John Cage in addition to Max Picard or Thomas Meton was one of the authors who restored under by following of Zen and other eastern philosophies, the meaning of silence and solitude in our society. He made silence one of the basic structures of his music and writings. Cage unveiled absolute stillness as the intellectual construction of western rationalism by showing that there is always something which gives tone (even our central nervous system and blood pressure sounds by high and low frequency). The sound universe is outside and inside of our body and beyond our control.

Both Tao and contemporary critical streams in western culture try to change the predominant visuality which rules our perception of the world by ridding us of the anthropocentric illusion. To place man in the center of the universe, is far beyond his possibility and responsibility. Centristic and egocentric men take off the world all the soft turmoils of sounds and events in order to proclaim the silence as the absence of sound. Stillness sounds with silence. Pollution of human noises. Listening means compassion. Looking means distance.

Deaf handsome Narcis looking on his (beautiful?) image refused the musical nymph Echo and she keeps wandering over the landscape in desolation and reverberation.

Athansia Kirchera.

V klášteře zazněly během symposia disonantní i konsonantní akordy. Některé směřovaly k harmonii, některé se od nich vzdalovaly. Celkem však směřoval k tomu, že představa o jediné absolutní harmonii je sama o sobě disharmonická. Souzvuk je naslouchání a vzniká vzájemným poměrem různých zvuků, objektů, slov, myšlenek a názorů. Prostředí rezonující reflexem harmonie, které bylo snad kdysi dosaženo, může působit jako nabízející se průhled k novému pohledu do vlastního nitra i k naslouchání těm druhým. Tak může zaznít ozvěna harmonie daleko za zdí kláštera.

Jestliže se něčemu daří v zahradě, dá se předpokládat, že je tomu tak i na loukách, v lesích a vodách kolem.

Miloš Vojtěchovský
Plasy 1992

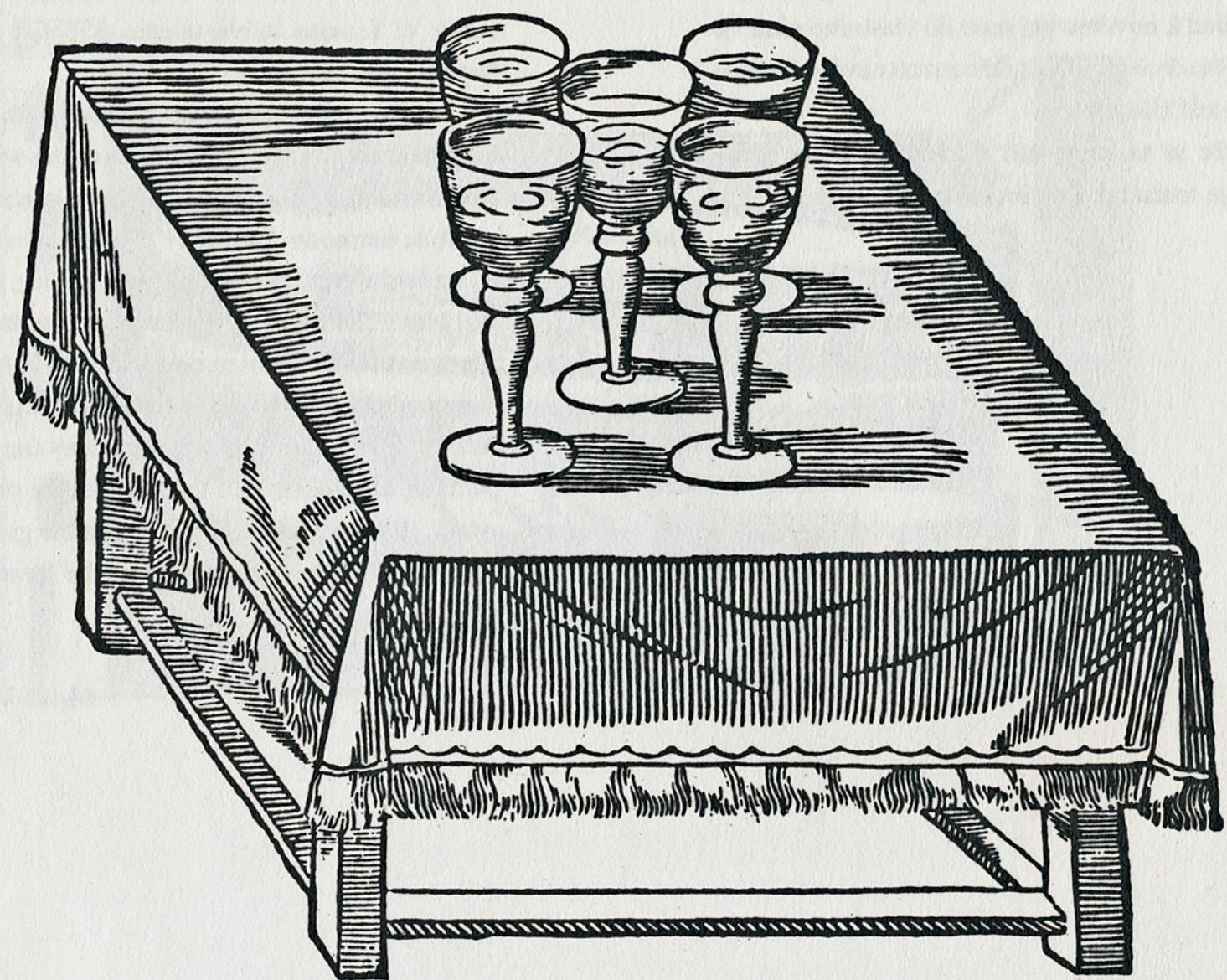
Echo

The convent of Plasy sounds with many hidden tones. The building is standing on the underwater forest. The basement is erected on 5100 wooden pillars and water streams slowly under the building. Jan Blažej Santini was an architect whose work was in harmony with old cistercian concept of sacral architecture as symbolic, intelligibile level of reality, as well tuned instrument of resonance. Such buildings we can find in books of famous universalistic scientist and artist of Baroque period - Athanasius Kircher.

Recently the convent sounded with dissonant and harmonic chords. The experience of the whole event of Hermit meeting suggests that there is not only single absolute harmony. Harmony consists of amalgamation of many different sounds, objects, words, thoughts and attitudes. The environment which results from an old attempt to reach the harmony and to be in harmony, can be a good place for trying to find new insight (in the self and for listening to others). Then may the echo of harmony be audible outside the walls of the convent.

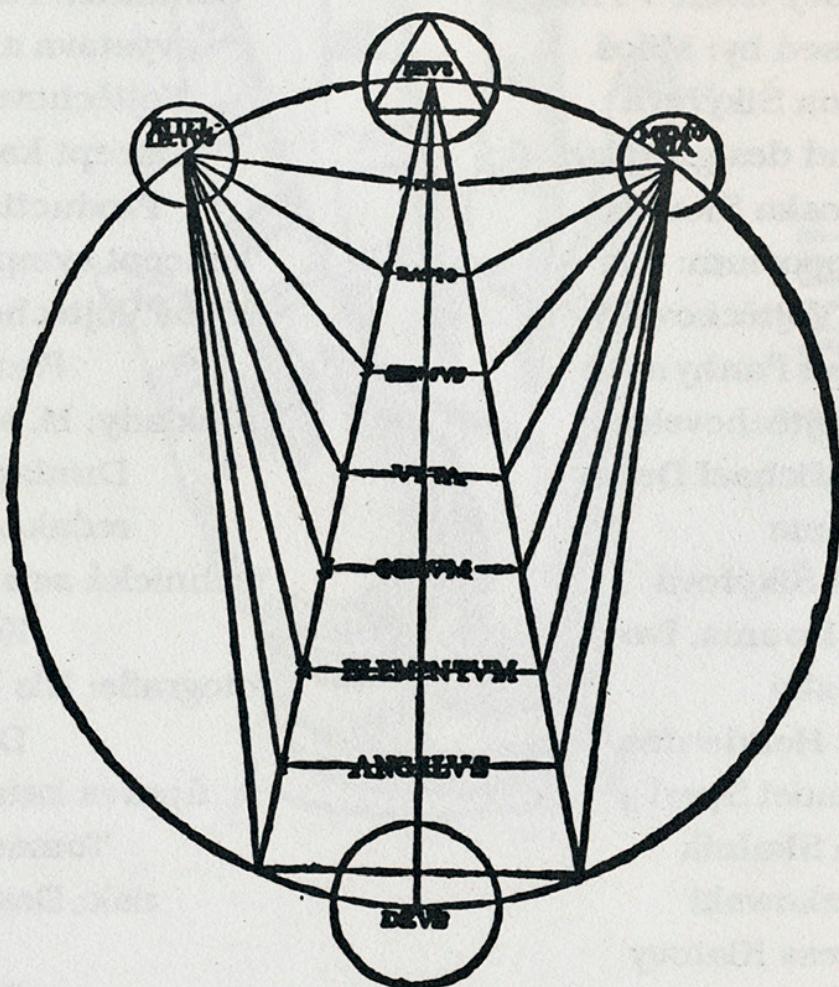
If something is going well in the garden, one can expect that it is going well also in the meadows, forests and rivers.

Miloš Vojtěchovský
Plasy 1992

TRISTYCHON IN TOMVM II.

ORGANVM agit Mundus denis vocale Registris,
Rerum in eo quot sunt Entia, tot Metra sunt.
Est DEVS Harmones, in quo Sapientia Patris,
Quæ benè disposuit, Spiritus vnit Amor.
Hic amor harmonia est, hoc Mundus amore ligatur;
O gaudior hunc mundum Numinis esse negas?

TRISMEGISTVS IN ASCLEPIO.

ମୁଦ୍ରାକାରୀ ପାଇଲା ହେଉଥିଲା, ଏ ପାରାମ ନାହିଁ ଏକ ମୂଲ୍ୟ-
Musica nihil aliud est, quam omnium ordinem scire.

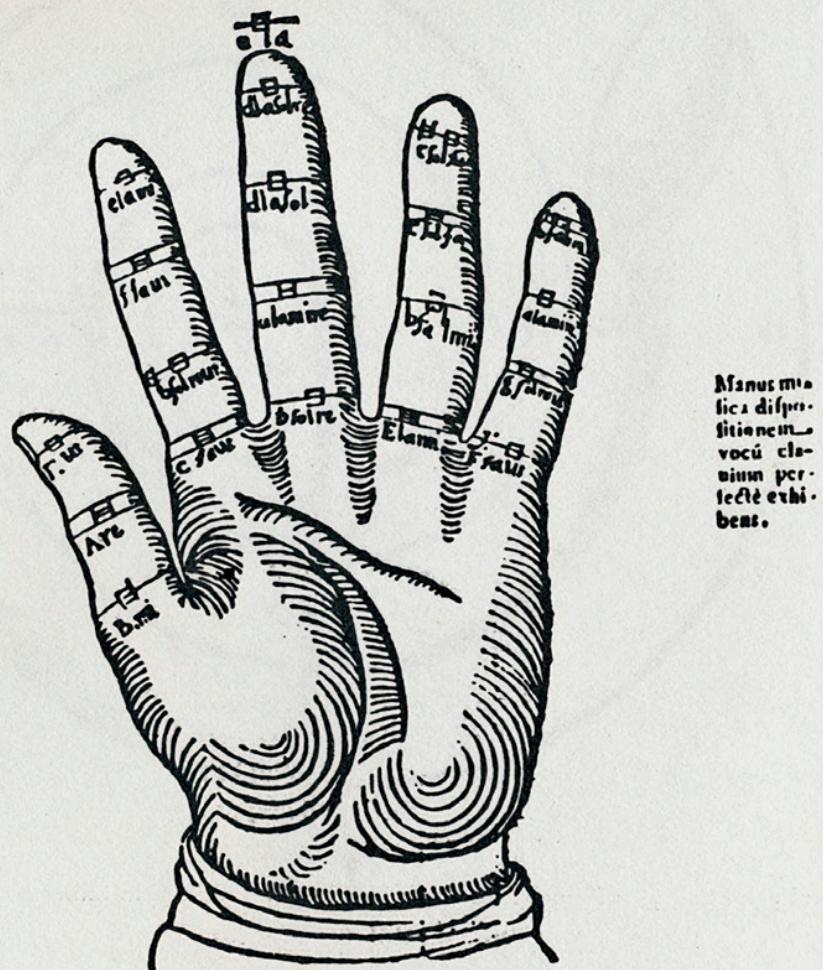
Colophon

This publication has been published
on the occasion of the symposium
Hermin, April-June 1992 at the
Plasy Monastery, Bohemia
adress: HERMIT, Památkový objekt
Plasy 33101, Československo
tel.: 0182-2174
fax : 0182-2198
organisation: Památkový ústav v Plzni
curated and organised by: Miloš
Vojtěchovský, Jana Šikyřová
catalogue concept and designed by:
Oko Production, Joska Skalník
concept of the symposium: Jiří
Kornatovský, Miloš Vojtěchovský,
Vojtěch Lahoda, Paul Panhyusen
translations: M. Vojtěchovský,
Ellis, Bob Dunlap, Michael Delia,
Gitta Douma
redaction: Jana Šikyřová
assistents: Gitta Douma, Ivo
Kornatovský
photo credits: Iris Honerdos,
Ivo Karásek, Daniel Šperl
lay out: Joska Skalník
Tomasz Gruszkowski
print: Dragon Press Klatovy
© autors
© Hermit 92

Tato publikace byla vydána při
príležitosti symposia Hermit,
duben-červen 1992 v klášteře Plasy,
Čechy
adresa: Hermit, Památkový objekt
Plasy 33101, Československo
tel.: 0182-2174
fax : 0182-2198
pořadatel: Památkový ústav v Plzni
výstava a organizace : Miloš
Vojtěchovský, Jana Šikyřová,
koncept katalogu a návrh: Oko
Production, Joska Skalník
koncept symposia: Jiří Kornatovský,
Miloš Vojtěchovský, Vojtěch Lahoda,
Paul Panhuysen
překlady: M. Vojtěchovský, Ellis, Bob
Dunlap, Michael Delia,
redakce: Jana Šikyřová
technická asistence: Gitta Douma, Ivo
Kornatovský
fotografie: Iris Honerdos, Ivo Karásek
Daniel Šperl
úprava katalogu: Joska Skalník
Tomasz Gruszkowski
tisk: Dragon Press Klatovy
© autoři
© Hermit 92

published by Hermit Foundation
under the auspices of Památkový
ústav v Plzni and Ministry of Culture
of Czech and Slovac
Federative Republic.

vydalo Hermit Foundation pod
záštitou Památkového ústavu v Plzni
a Ministerstva kultury České a
Slovenské republiky

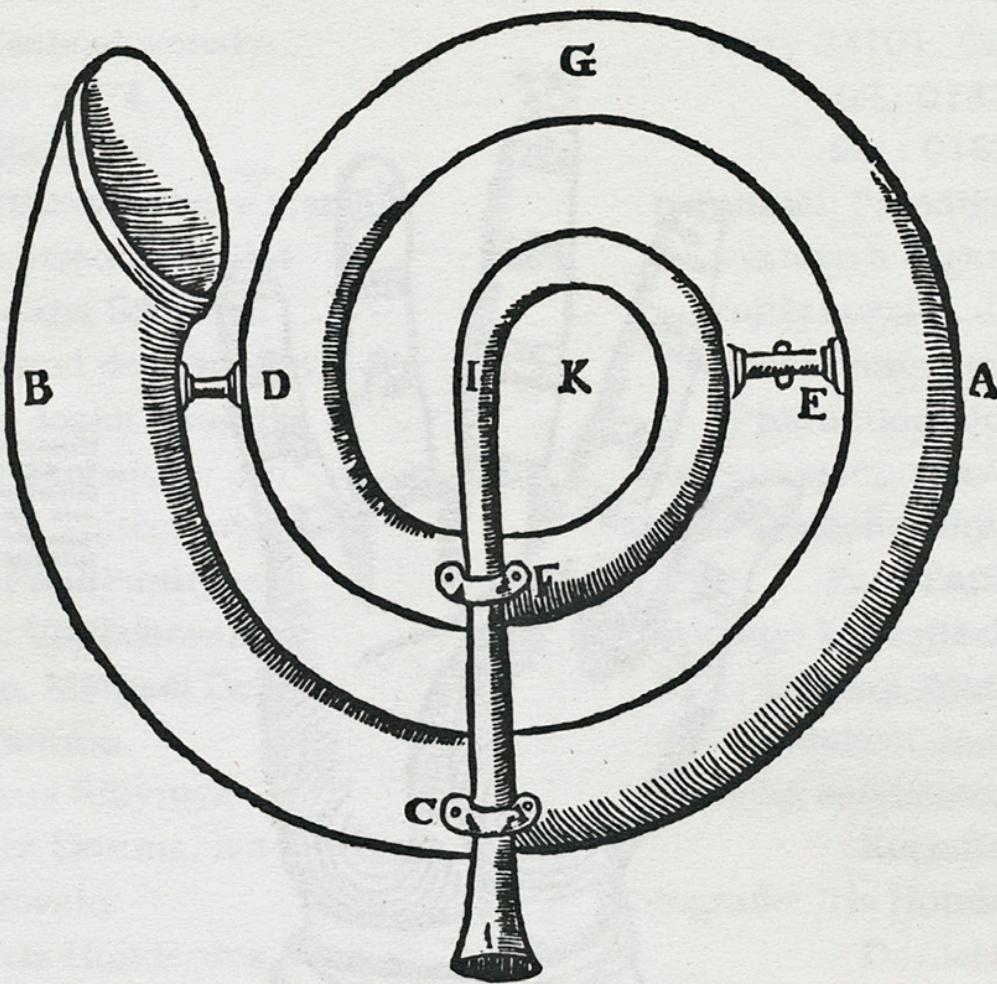

Illustrations from Athanasius Kircher : Phonurgia, eine mechanistiche geheim-verbindung der Kunst mit der Natur (9. Band der Musurgie Universalis , 1673).

Athanasius Kircher: Neu Hall-und Tonkunst, 1684

Filippo Benani: Gabinetto Armoniko

photo: Daniel Šperl

Hermit 1992 Plasy
documentary catalogue from the symposium
in the Plasy monastery, Bohemia
april – june 1992

THE TONALITY OF CZECH VISUAL ART

The 19th century believed that each „national“ culture nides inside, beside all of the various established symbols and visual iconographic patterns, also some kind of common melodic line, which makes each particular culture different from the other. Maybe it's true to some extent : each landscape has its own tuning and specific rhythm, which are furthermore reflected in the organism of language, movement and eventually in the specific way of vision in a certain region.

Music always took a significant place in the hierarchy of artistic disciplines in the modern history of Czech culture and played an important role in the process of emancipation of Czech national self-confidence within Czech art. It was also Czech music, contrary to visual art, which was successful in entering the broader European context, especially in the first half of the 20 th century. This relative success was the reason for maybe too conservative a picture of Czechoslovak culture prevailing in the West. In the modern history of Czech art a number of artists and musicians engaged themselves in exploring the relationships among colors, shapes and sounds, but the summary of this activity is not, as far as I know, available, or maybe in the process of being made. The first post-war retrospection of one of the foreign members of the international group „Les artistes musicalistes“ took place as late as last year. The founders of this group, Henry Valensi and Charles Blanc-Gatti, together with the poet Paul Valéry and musicians Arthur Honnegger and Maurice Ravel, also invited *Arne Hošek* (1885 - 1941) to join the Paris exhibition in 1933. Hošek engaged himself in painting, architecture and theory, and today he is considered one of the most significant representatives of the so called „musicalists“.

Hošek could reassume the pioneer work of *František Kupka*, *Vassily Kandinsky* or *Vojtěch Preissig*, for which musical elements were an important background for the composition of their painting. He was also a contemporary of a generation, which, similarly to him, perceived music as a connecting harmonious force and as a model which can aim towards a clear, non-material and non-ideological view of the world. In his water-colors Hošek endeavoured to express a color hearing - synesthesia. From the opposite side the founder of Czech musical avant-garde, *Alois Hába* was approaching this field, and a lonely explorer in the field of experimental music, *Miroslav Ponc*, in his color scores. Lively communication and interdisciplinary characteristic of the avant-garde culture between two wars (*Devětsil*) contributed to the fact that many artists were moving on the boundary-lines of various artistic disciplines. But this situation was soon abruptly interrupted by the political evolution in Europe and it only turned into an echo of the long lost happier times for a long period to come.

It was possible to reassume this tradition in the end of the 50s', when young visual artists and musicians, who stayed away from the socialistic „creative“ pragmatism, started to meet again and cooperate. Composer *Rudolf Komorous*, together with his friends from the Academy of Visual Arts *Bedřich Dlouhý*, *Jan Koblasa*, *Jaroslav Vožniak* and *Karel Nepraš*, established a diversionary dadaistic group, *the Šmidras*, which, in the midst of the grey academic realism of the 50s' and 60s', took care in creating an extraordinarily grotesque and colorful art, both visual and musical. Komorous' poetics, later inspired by eastern philosophy, influenced not only his colleague composers such as *Jan Klusák* or probably the best known representative of the Czech New Music *Petr Kotík*, but also the already mentioned representatives of the art movement Czech Grotesque, the group which also had its own musical division.

In the stifling years of normalization in the 70s', the spiritual atmosphere definitely didn't favor the creativity of modern art, but on the other hand, in a way it unveiled an empty cliché and eventually found its expression in the intensive private work and communication within the semi-legal circuit of friends and colleagues. The musical period of *Milan Knížák*, a Czech representative of the movement Fluxus, also played an important role. Knížák, who always did everything in his own way, brought to the mostly restraint and lyrical artistic scene, features of anarchy and destruction, in the beginning strongly social and anti-academic. Towards the end of the 60s' he established an anti-musical group *Aktual*, which accompanied his poetic-proclamative texts. Later he engaged himself in damaging records (Broken Music) and only now he is coming back to „pop-music“. His early work is in many aspects akin to the latter Czech modification of underground art, strongly musically oriented. The most exalted stylization was assumed by the visionary performance of the „cursed“ rock group *DG 307*, lead by *Pavel Zajíček* and *Milan Hlavsa*, or the naivistic-dadaistic group *Sen noci svatojánské Band*, which mixed the poetics of a pub brass band with symphonic music and persiflage of land art and outdoor trips.

Contrary to the underground, which by incessant persecution was sentenced to almost a mythical character, to doubts about its own existence and in connection with all this maybe also sentenced to incessant innovations, some experimental music groups managed to survive on the brink of legality. It was for example „*Autentickej z Gokyňan*“ or *Kilhets* who, enlightened by the music of the group the Residents, mixed in the beginning of the 80s', in their scarce concerts, the atrical features of rock performance with elements of improvisational and aleatoric music. Another interesting ensemble on the borderline of sound and visuality was *Žabi hlen*, producing a grotesque version of concrete music, in some ways maybe related to musical performances of the Flux, the group HUM or the George Maciunas group. In the ensemble, besides *Vladimír Zadrobílek*, there was also a sculptor and painter *Aleš Veselý* active, who later in the 80s' derived sound electronically from his bulky steel sculptures. These sound recordings added on to his

monumental work another important dimension.

Since the mid 60s' *Milan Grygar* has been engaged in the acoustics of drawing. He records the mechanics and the time dimension of ink drawing on paper and what used to be just a random subsidiary sound, acquires an important value in the work. His experiments with sound evolved in the broad series of the so called „ground-plan scores“, where the drawing is conceived on a geometrical plan and captures the configuration of sound sources: mechanical toys, glockenspiels or the creaking of a drawing stick and their movements on the paper are recorded. Soundplastic scores became a ground for several audiovisual realizations home and abroad, among others interpreted by the percussionist and composer *Alan Vitouš* and saxophonist *Jiří Stivín*. The sound aspect of drawing is also a subject of interest for *Karel Adamus*. In his peripatetic drawings, crated while walking, the whole atmosphere of the landscape - wind, water and light - interplays with the rhythm of the steps and with each other. *Marian Palla* works towards the acoustic recording of an action from another point. He merges sound, performance and visual aspects in a number of various solo, private or group rituals (ensemble *Florian*), which enact the seemingly most simple activities together with the most enigmatic ones. The music Florian produces consists of the rolling of stones, smoothing down wood or pouring water, and also from utterly sounless actions such as the falling of a thread or combing hair.

Another artist lately engaged in constructing acoustic sculptures is *Luboš Dalmador Fiedler*. He emerged in this field after a long period of activity in Prague's alternative music scene, where he for example collaborated with the sculptor *Čestmír Suška* and musician *Pavel Richter* in *Výtvarné divadlo Kolotoč* (Graphic theatre Caroussel), in an ensemble which interconnected sound, theatre, film and sculpture. „*Zapomenutý orchestr Země snivců*“ (The Forgotten Orchestra of the Land of Dreamers) plays the variable sound installation made of iron objects and their music, inspired by Bali gamellans, sound nevertheless entirely European, in the same way the acoustic work of *Vojtěch* and *Irena Havelová*, influenced by Indian and minimalistic music, sound. Music and visual art complement each other harmonically in the work of the painter, graphic artist, poet and musician *Vladimír Kokolia*. His serial paintings, in many cases created by an organic texture of rhythmical repetition of shapes and ornamental figures, are the opposite to the sound sheets and intermingled rhythms of the group *E*, of which Kokolia is a member and a singer.

The discipline of sound installation, as it emerged in Belgium, Holland and Germany, doesn't have many advocates in Czechoslovakia and most of all, it lacks space for its operations. Lately *Miloš Šejn*, with his students at the Academy of Visual Arts in Prague, pursues the relationship between the sound and sight. But we can capture musical sensitivity in the work of many painters and sculptors, and there are good reasons to believe the latest evolution in interconnecting various different media will also open new dimensions here for the art of sound.

Miloš Vojtěchovský

Amsterdam

TÓNINA ČESKÉHO VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

Devatenácté století věřilo, že každá „národní“ kultura v sobě skrývá, mimo ty nejrůznější zavedené symboly a vizuální ikonografické oblíbené vzorce, také nějakou společnou melodickou linku, která ji odlišuje od jiných oblastí. Snad tomu tak do určité míry opravdu je: každá krajina má jiné naladění i jiný rytmus, který se pak odráží v ústrojnosti řeči, v pohybech, a pak i ve způsobu vidění převažujícím v určitém regionu.

Hudba měla a má poměrně významné místo v hierarchii uměleckých druhů v novodobé historii české kultury a sehrála důležitou roli v emancipaci národního sebevědomí českého umění. České hudbě, ve srovnání s výtvarným uměním, se také podařilo proniknout do evropského kontextu, hlavně v období první poloviny dvacátého století. Tento relativní úspěch zapříčnil snad poněkud konzervativní obraz, který o československé kultuře prevládá na Západě. Souvislostmi barev, tvarů a zvuků se zabývala v novodobých dějinách českého umění celá řada výtvarníků i hudebníků, ale souhrnný přehled, pokud vím, dosud není, nebo teprve vzniká. Až v minulém roce se uskutečnila první poválečná výstava jednoho z přespolních členů mezinárodní skupiny „Les artistes musicalistes“. Zakladatelé této skupiny Henry Valensi a Charles Blanc-Gatti, spolu s básníkem Paulem Valéri a hudebníky Arturem Honnegerem a Mauricem Ravelem pozvali k účasti na pařížské výstavě roku 1933 také Arne Hoška (1885 - 1941). Hošek se zabýval malířstvím, architekturou a teorií a je dnes řazen mezi nejvýznamější představitele takzvaných „muzikalistů“.

Hošek mohl navázat na průkopnické dílo Františka Kupky, Vasila Kandinského nebo Vojtěcha Preissiga, pro které byla hudební skladba důležitým podkladem pro kompozici obrazu. Byl také současníkem umělecké generace, která, podobně jako on, chápala hudbu jako spojující harmonický element a jako model, který může směřovat k čistému, nemateriálnímu a neideologickému pohledu na svět. Ve svých akvarelech se snažil Hošek zachytit barevné slyšení - synestesii. Z druhé strany zkoumal tuto oblast i zakladatel avantgardní české hudební školy Alois Hába, nebo osamělý výzkumník na poli experimentální hudby Miroslav Ponc ve svých barevných partiturách. Živá komunikace a mezioborová charakteristika mezi válečných let avantgardní kultury (Devětsi) přispěla k pohybu řady umělců na hraničních pásmech uměleckých oborů, ale byla násilně politickou situací v Evropě přerušena a nadlouho zůstala jen ozvěnou šťastnějších časů.

K navázání na tuto tradici mohlo dojít až ke konci padesátých let, kdy se znova začali setkávat a spolupracovat mladí výtvarní umělci a hudebníci, kteří zůstali stranou budovatelského pragmatismu. Skladatel Rudolf Komorous zakládá spolu se svými přáteli z Akademie výtvarných umění Bedřichem Dlouhým, Janem Koblasou, Jaroslavem Vožniakem a Karlem Neprašem dadaisticko-diverzní skupinu Šmidrové, která se postarala v šedivých letech akademického realismu padesátých a šedesátých let o nebývale barevnou a groteskní tvorbu jak výtvarnou, tak i hudební. Komorousova poetika, inspirovaná později východní filosofií, ovlivnila nejenom mnohé jeho kolegy z oblasti hudby, jako například Jana Klusáka, nebo patrně i nejznámějšího představitele české Nové hudby Petra Kotíka, ale i již zmíněné představitele výtvarné školy České Grotesky - skupiny, která měla i vlastní hudební sekci.

V dusných letech normalizace sedmdesátých let nastala duchovní atmosféra, která určitě nepřála rozkvetu moderního umění, ale odhalila a prázdné fráze a našla svůj výraz v zintenzivnění tvorby v soukromí ateliérů a v komunikaci v poloilegálním okruhu přátel a kolegů. Důležitou roli sehrála hudební perioda českého představitele hnutí Fluxus - Milana Knížáka. Knížák, který všechno dělal po svém, vnesl do převážně zdrženlivé a lyrické umělecké scény anarchistickou a destruktivní polohu, v začátcích silně společensky zaměřenou a protiakademickou. Ke konci šedesátých let zakládá antihudební skupinu „Aktuál“, která doprovází jeho poeticko-proklamativní texty. Později se věnuje hlavně mechanickému poškozování gramofonových desek (Broken Music) a k popmusic se vrací teprve v poslední době. Jeho raná tvorba je v mnohém příbuzná s pozdější českou modifikací umění undergroundu, která byla silně hudebně zaměřena. Nejvypjatější polohu zaujala vizionářská performance „prokleté“ skupiny „DG 307“ Pavla Zajíčka a Milana Hlavsy nebo naivisticko dadaistická skupina „Sen Noci Svatohájanské Band“, která spojovala poetiku hospodské kutálky se symfonickou hudebou a perzifláží landartu a výletů do přírody.

Na rozdíl od undergroundu, který byl donucen neustálým pronásledováním k takřka naprosté mýtičnosti, ba k pochybám o své vlastní existenci a tím snad k neustálému novátorství, se pohybovaly některé experimentální hudební skupiny na pomezí legality. Byly to například „Autentickej z Gokytnan“, nebo anonymní „Kilhets“, kteří poučeni hudebnou skupinou „Residents“ spojovali začátkem osmdesátých let na svých nečetných konzertech divadelní stránku rockové performance s prvky improvizované a aleatorické hudby. Jiným zajímavým souborem na pomezí zvuku a výtvarnosti byl „Žabí hlen“, provozující groteskní verzi konkrétní hudby, v něčem snad příbuznou hudebním performancí Fluxu, skupiny HUM, nebo skupiny George Mecunase. V souboru působil mimo Vladimíra Zadrobílkou i sochař a malíř Aleš Veselý, který v osmdesátých letech ozvučoval své mohutné ocelové plastiky. Tyto zvukové záznamy dodávaly jeho monumentálnímu dílu další důležitou dimenzi.

Od poloviny šedesátých let se zabývá akustikou kresby Milan Grygar. Mikrofonem snímá mechaniku a časový rozměr aktu kreslení tuší na papíru a to, co bylo původně jen náhodným přídavným zvukem, dostává v jeho tvorbě důležitou hodnotu. Jeho experimenty se zvukem přešly postupně v obsáhlou sérii takzvaných „půdorysných partitur“, kde je kresba vypracovaná na geometrickém plánu a zachycuje postavení zvukových zdrojů: hracích strojků, dětských mechanických hraček a skřípot kreslicího dřívka a zaznamenává jejich pohyb po papíře. Zvukoplastické partitury a hmatové kresby se staly podkladem pro několik domácích i zahraničních audiovizuálních realizací, mezi jinými interpretované perkusistou a skladatelem Alanem Vitoušem a saxofonistou Jiřím Stivínem. Zvuková stránka kreslení je předmětem zájmu Karla Adamuse. V jeho peripatetických kresbách, které vznikají během chůze, spoluhráje i celková atmosféra krajiny - vítr, voda, světlo, rytmus kroků. Z jiné polohy se dopracovává k akustice záznamu o ději Marian Palla. Spojuje zvukovou performační a vizuální rovinu v celé řadě sólových, soukromých i společných (skupina Florian) rituálů, které pojednávají ty zdánlivě nejprostší ale i nejzáhadnější činnosti. Hudba, kterou Florian provozuje, sestává z valení kamenů, hlazení dřeva, lití vody i ze zcela neslyšných úkonů jako je padání provázku nebo česání vlasů.

Konstrukcí akustických soch se poslední dobou zabývá Luboš Dalmador Fiedler. Ten se k této oblasti dostal po dlouhodobém působení v pražské hudební alternativní scéně, kde například spolupracoval v osmdesátých letech se sochařem Čestmírem Suškou a hudebníkem Pavlem Richtrem ve výtvarném divadle Kolotoč. V tomto souboru došlo k zajímavému propojení zvuku, divadla, filmu a sochařství. „Zapomenutý orchestr Země Snivečů“ hraje na variabilní zvukovou instalaci, sestavenou z kovových předmětů, a jejich hudba, inspirovaná gamelanem z ostrova Bali, zní přesto zcela evropsky, podobně jako indické a minimalistické poučení v akustické tvorbě Vojtěcha a Ireny Havlových. Hudba a výtvarné umění se harmonicky doplňují v díle malíře, grafika, básníka a hudebníka Vladimíra Kokolii. Jeho vzdušné obrazy, tvořené často organickým předivem, sestaveným z rytmického opakování tvarů a ornamentálních figur, jsou protějškem zvukových ploch a propletených rytmů a textů skupiny „E“, jejíž jej Kokolia členem a zpěvákem.

Obor zvukové instalace, tak jak se prosadil v Belgii, Holandsku nebo Německu, nemá dosud v Československu mnoho zastánců a hlavně prostoru na provozování. Poslední dobou se spojitoštmi zvuku a zraku počátečně zabývá Miloš Šejn se svými žáky v ateliéru na Akademii výtvarných umění v Praze. Hudební cílení je však možno zachytit v práci mnoha malířů a sochařů a poslední vývoj k propojování různých médií otevře určitě i zde nové prostory pro zvukové umění.

Miloš Vojtěchovský
Amsterdam

THE AUDIO ART IN HOLLAND

Holland is a place where so called audio or sound art has a short but important tradition and many artists and several institutions are concerned specially in this multimedia genre. Since 1960 a growing number of attempts to make music with space and colour have received international recognition. The Fluxus influence can be detected in the frequent anti-art element and irony, together with major significance of John Cage.

The pioneer of the electronic music in Holland - **Dick Raaijmakers** has had an enormous influence on many areas of art and specially on the field of audio art. In 1967 he paved the way for the live use of electronic and he was also involved with the inception of the **Foundation for Electro-Instrumental Music (STEIM)** in Amsterdam. The aim of this foundation was the development of electronic instruments that can be used live at concerts and in theatres. STEIM is also still a laboratory for composers, an educational organisation and a facilities centre for advice, sound recording and for the renting of equipment. The former director **Michael Waisvisz** set up in the 1960 with **Mischa Mengelberg** and **Willem Breuker** (both freak jazz musicians) the „**Instant Composers Festival**“ (I. C. P.) and was one of the organisers of the famous „**Claxon Sound Festival**“.

His own work consisted of what he later called the „Crack Instrument Project“. On the basis of this idea Waisvisz constructed crack boxes, mini crackers, the case crackers and many other different sound objects. One of this later designs was called „The Hands“ - aluminium constructions that look like oven gloves and are attached to the players hands. Sensors in the Hands ensure that movement of the fingers, hands and arms are translated into a series of strict instructions to a computer sound system.

In Amsterdam are beside the „Steim“ also other institutions which pay frequently attention to sound installations and audio Art. „Ears and Eyes - Who listens, sees“ was a credo which inspired the first „So und So und So“ audio festival in 1985. The last festival in 1988 (**Holland Audio Art**) organised by „**Het Stichting Time Based Arts**“ and „**Het Shaffy Theater**“, presented many Dutch artists who have been seminal influence over the last decade. Sound installations find their way also in the space of Stedelijk Museum in Amsterdam (the exhibition „energieen“) or in the **Gemeentemuseum** in Hague.

The „**Apollohuis**“ in Eindhoven directed by **Paul and Helene Panhyusen** (formerly together with visual artist and composer **Remco Scha**) was very important for many multimedia projects in Holland. „**Het Apollohuis**“ provided last 15 years a forum for visual art, music and performance and nurtured countless sound sculptures and installations. In 1984 and 1985 there was held the „**ECHO Festival**“ where were presented many famous European and American sound artists and were edited publications which contain a general survey of the development of sound art and a bibliography of the literature, records and cassettes, that have been published in the field of sound or audio art. **Paul Panhuysen**, who collaborated with many artists all around the world, has achieved international fame by suspending installations of musical long strings which produce oceans of harmonics. His String installations and other works represents a „personal attempt at a synthesis of various disciplines, encompassing aspects of sculpture, architecture, improvisations, indeterminacy, performance and music composition“.

In Eindhoven also worked, among many others, sound artists **Horst Rickels**, **Rick van Iersel** and **Joop van Brakel** on a multi-media project „The Simulated Wood“. This was a combination of visual art, literature and music, played on self made instruments. Each of these artists continues today to work on their new solo projects, based on the exploring of the universum of the sounds and construction of new string, percussion and brass instruments.

Hans van Koolwijk builds in Amsterdam enormous music installations - pipe organs using as material the bambu wood and creating real land-scapes of harmony between this natural material and space. From a different technological point of view constructs **Ad van Buuren** from den Bosch his mechanical „Dynamic panoramaphon“ using the system of reel-to-reel recorders and transforming the tiny sounds of simple instruments into a musical and visual interno.

These are only few names from the wide spectrum of the sound and audio art in Holland and many interesting artists are not mentioned. But there is enough literature about this issue and the archives of the Apollohuis and **The International Audio Art Project** in Arnhem or of the **Vleeshal** exhibition center in Middelburg can give a more complete picture.

The technological approach is typical for many Dutch sound artists and this is probably corresponding with the general development of the contemporary music and visual arts in Holland. Some institutions and festivals are entirely dedicated to the integration of several disciplines in art, and sound art has together with video art a stable position as a new complex language there. **Paul Panhuysen** wrote in his contribution to the book „**The Images of Sound**“: Removing the boundaries of the media and amalgamation of artistic disciplines are necessary in order to learn once again to grasp the cohesion that exists in the world. Sound art exemplifies this struggle.

Miloš Vojtěchovský
Amsterdam

UMĚNÍ ZVUKU V HOLANDSKU

Holandsko je země, kde má takzvané zvukové umění (geluidskunst) poměrně krátkou, ale významnou tradici. Celá řada umělců se tímto mezioborem zabývá a několik institucí se pravidelně věnuje prezentaci jejich práce. Od šedesátých let se rozšířil počet těch, kteří kombinovali hudbu s prostorem a barvou a dílu některých z nich se dostalo i mezinárodní pozornosti. Vliv skupiny Fluxus je patrný v častém výskytu prvků antumění i ironie a silné působení práce Johna Cage je zde také zřetelné.

Zakladatel oboru elektronické hudby v Holandsku **Dick Raaijmakers** hrál důležitou roli v mnoha uměleckých oborech, mezi nimi i v zvukovém umění. V roce 1967 prosadil používání elektroniky v „živé“ produkci a podílel se i na založení „**Sdružení pro elektroinstrumentální hudbu**“ (STEIM). Cílem této organizace bylo podporovat výzkum elektronických nástrojů, které by mohly být používány živě při konzertech a v divadlech. STEIM slouží dodnes také jako laboratoř a dílna pro skladatele a multimediální umělce, má i vzdělávací a poradenskou funkci a je zde možné zapůjčení studiových přístrojů.

Dřívější ředitel STEIMU **Michael Waisvisz** stál v roce 1960, spolu s **Mischou Mengelbergem** a **Willemem Breuknerem**, také u zrodu spolku „**Instant Composers Pool**“ (I. C. P.) a byl jedním z organizátorů známého „Claxon Sound Festival“. Jeho vlastní tvorba sestávala hlavně z takzvaného „Crack Instrument Project“. V tomto rámci sestrojil celou řadu skřípacích krabiček, „mini-skřípkáků“ a jiných zvukových předmětů. Jeden z jeho pozdějších projektů se jmenoval „The Hands“ - ruce, což je hliníková konstrukce, připomínající slévárenské rukavice napojené na hráčovy ruce. Pomocí senzorů je přenášen pohyb prstů, rukou a paží jako povel pro zvukový komputerový systém.

V Amsterodamu jsou i jiné organizace, které pravidelně poskytují prostor pro zvukové umění. „Uši a oči“ - kdo slyší ten vidí“ - bylo téma prvního festivalu „**So und So uns So**“ v roce 1985. Poslední ročník v roce 1988 (Holland Audio Art), který připravily „Time Based Arts“ a „**Het Shaffy Theater**“, představil celou řadu holandských umělců, kteří se prosadili v tomto oboru v posledním desetiletí. Zvukové instalace našly i cestu do výstavního programu v Stedelijk Museum a Gemeentemuseum v Haagu.

Het Apollohuis v Eindhovenu, řízený **Helene a Paulem Panhuysenem** (původně spolu s **Remko Scha**) má velmi důležité místo v dějinách holandského zvukového umění. Za posledních 15 let poskytlo toto středisko prostor pro mnoho výtvarných, hudebních a performačních projektů, instalací a koncertů. V roce 1984 a 1985 se zde uskutečnil „**Echo Festival**“, kterého se zúčastnila celá řada evropských i amerických zvukových umělců a při této příležitosti byla vydána i publikace, obsahující přehled světového zvukového umění a bibliografii literatury, desek a zvukových kazet, týkajících se této oblasti. **Paul Panhuysen**, který spolupracoval s mnoha umělci po celém světě, se proslavil hlavně svými instalacemi dlouhých strun, které zní celým oceánem alikvotních tónů. Jeho strunné instalace představují osobitý pokus o spojení různých disciplín, zahrnující prvky skulpturální architektonické, improvizacní, nepředvídatelné a hudební kompozice.

V Eindhovenu pracovali, mimo mnoho dalších, i **Horst Rickels**, **Rick van Iersel** a **Joop van Brakel** na multimediálním projektu „**The Simulated Wood**“. Šlo o kombinaci vizuálního a zvukového oboru s literaturou, realizovanou pomocí sestrojených hudebních nástrojů. Každý z těchto umělců dnes pracuje na vlastním prospěktorském poli a jejich zájem se soustředí hlavně na průzkum universa zvuků pomocí strunných, bicích a dechových nástrojů - přístrojů.

V Amsterodamu staví **Hans van Koolwijk** rozsáhlé zvukové instalace, tvořené ze soustav bambusových píšťal, které vytvářejí zvukové krajiny sestávající z přírodního materiálu a imaginárního prostoru. Z jiného technologického přístupu konstruuje **Ad van Buuren** z den Bosch svůj „**dynamický panoramafon**“, který je tvořen soustavou magnetofonů a kladek, transformujících zvuky elementárních nástrojů v panoramatické a mechanické inferno.

Toto je jenom několik jmen z širokého spektra holandského zvukového umění a mnoho zajímavých tvůrců zde není zmíněno. Je však k dispozici dostatek literatury a archivy **Het Apollohuis**, **International Audio Art Project** v Arnhemu, nebo **Vleeshal** v Midelburgu mohou poskytnout celkovější přehled.

Obecně řečeno je pro holandský přístup k práci se zvukem příznačný těsný vztah k technologii a řemeslné práci, což je možno vysledovat i v oblasti současné holandské hudby a výtvarného umění. Příznivý vliv na rozšíření této disciplíny v Holandsku měla jistě skutečnost, že je jí věnována pozornost v řadě institucí a na mnoha festivalech. Splňuje vedle video artu funkci integrace několika uměleckých oborů a proto má hodnotu znovaobjevené komplexní jazykové artikulace. Paul Panhuysen napsal ve svém příspěvku k publikaci „**The Images of Sound**“: „**Abychom mohli znova uchopit souvislosti světa, je třeba zrušit hranice mezi různými medii a přispět k propojení uměleckých oborů.** Zvukové umění je příkladem této tendence“.

Miloš Vojtěchovský
Amsterdam

ZVUKOVÉ UMĚNÍ V BELGII

Dějiny belgické experimentální hudby začínají patrně datem 2. února 1926. Tuto noc členové surrealisticke skupiny „Correspondances“ sdružující malíře, spisovatele i hudebníky, předvedli v Bruselu prapodivné představení „Le dessous des cartes“. Byla to pestrá koláž sestávající z recitace básní, písni i dramatizovaných textů. Autory představení byli Paul Hoorman a dobře známý surrealist a hudebník André Souris. Hra byla parodií na veškerou tehdy módní „vážnou hudbu“ - od Stravinského až k Milhaudovi, Auriacovi, Satiemu, atd. Jeden z výstupů nesl trochu záhadný název : „Trois investitures pour orgue“ se stejně úctyhodným podtitulem : 1. grave, 2. martial, 3. rytmique-vif-pastoral. Ve skutečnosti byly varhany obyčejný válečkový kolovrátek, který přehrál různé populární melodie včetně belgické hymny. Hudba byla však hrána pozpátku. Později složil Souris další skladby tohoto druhu, včetně „Collage 1928“, což byl takřka kubistický hudební tvar, do kterého byly zakomponovány ty nejbanálnější hudební fragmenty bez jakékoliv návaznosti. Ale Souris v této radikální poloze nesetral a v roce 1948 přestal komponovat úplně.

Surrealistická tradice a specifický smysl pro humor převládaly v Belgii i po druhé větové válce. Malíři Delvaux a Magritte jsou nejznámějšími představiteli belgického surrealismu. Dalším z nich, ale o generaci mladší, byl kupříkladu *Marcel Broodthaers*. Původně se věnoval poesii, ale postupně se začal zabývat výtvarným uměním, hlavně malířstvím, vytváření objektů instalací, filmů a performancí. Natočil více než 15 krátkých filmů a ve většině z nich byl použit i zvuk, přesněji řečeno: konkrétní zvuky a texty.

V této tradici tvoří i dva umělci z Lutichu : *Jacques Charliere* a *Jacques Lizéne*. První z nich předvedl řadu rockově orientovaných představení s názvy jako „Musique regressive“, „Desperados Music“, „Roll around The Plinthure“. S touto hudebou začal vystupovat v sedmdesátých letech a pokračuje v tom i v současnosti. Lizéne (1946) se sám nazývá „umělcem prostřednosti“ a jeho zájem se obrací ke všem tém nedůležitým a bezvýznamným životním záležitostem. Jeho „nepodbízivá hudba“ sestává z mizerného a falešného zpívání a vyrvávání ordinérních písni, různých industriálních zvuků, nebo zvukových objektů, sestrojených z jízdních kol, dále nahrávek zvuku nástrojů, hluku strojů, rozbitých instrumentů a tak dále. Je to dobrá směsice postsurrealismu, dadaismu, futurismu, návaznosti na Johna Cage, předvoje industriální hudby a pořádná dávka smyslu pro humor.

Ze stejné generace je i *Jacques Behaert*, pro kterého je typický (tak jako pro mnoho Belgačanů) zarytí individualismus. Jako žurnalist a zároveň milovník etnické a moderní hudby cestoval po celém světě a tak se dostal do kontaktu s mnoha experimentálními skladateli. Mezi nimi byl i John Cage, kterého uvedl do Belgie a napsal o něm velmi dobrou knížku. Během jednoho Cageova turné bydlel Behaert v jeho domě v Stony Point a složil zde řadu poloimprovizovaných skladeb založených na interakci mezi interprety. Tyto skladby byly hrány předními představiteli americké avantgardy jako jsou Robert Ashley, David Behrman, George Lewis nebo Takehisa Kosugi. Po roce 1980 končí Behaert všechna veřejná představení.

Mnoho umělců americké hudební avantgardy bylo představeno belgické veřejnosti díky činnosti *Cottfrieda-Willema Raese* (1952). Je to skladatel, konstruktér hudebních nástrojů a pořadatel mnoha koncertů v belgickém Gentu. Raes založil centrum pro novou hudbu - LOGOS FOUNDATION, které mimo místa konání mnoha koncertů a hudebních aktivit slouží i jako archiv a informační centrum pro novou hudbu. Raesova skladatelská činnost se vyznačuje vyjímečnou schopností vymýšlet a stavět bizerní a nepředstavitelné hudební nástroje, které pak kombinuje jako akustické zdroje s elektronikou. Škála jeho nástrojů sahá od zpívajících jízdních kol ke zvonovým varhanům, od pneumafonů (množství trubek ozvučených vzduchovými polštáři) k zvukovým lodím a skřípacím truhlám. V poslední době používá digitální technologii (hard a software) k vytváření jemných a zároveň rozměrných zvukových instalací, kde minimální akustické jednotky jsou aktivovány komputerem a ty, později ozvučeny, vytvázejí silný hudební zážitek. Raes se zabývá také improvizovanou hudebou a spolu se svou ženou *Moniek Darge* (Logos Duo) vystupují po celém světě.

Experimentální hudba a zvukové instalace jsou typické také pro celou řadu jednotlivců - tedy umělců, kteří nejsou členy nějaké skupiny, ale pracují samostatně. Jedním z nich je i *George Smits* (1942), který začal s čistě výtvarnými instalacemi, cílenými k tvorbě objektů, rozčleňujících prostor. Později začal experimentovat s dlouhými strunami a pokoušel se jejich zvuk a vibrace vizualizovat. Tehdy začal pracovat s polystyrénem, který používá jako akustický zesilovač. Vytvořil celou řadu performancí a instalací, kde zhodnotil akustické kvality tohoto materiálu a jeho prostorové dimenze.

Guy Schraenen shromáždil během let pozoruhodný „archiv drobných tisků a komunikace“, který je výborným zdrojem informací o mailartu, zvukovém umění, instalacích a jiných experimentálních formách.

V Antwerpách kombinují členové skupiny SEM elektronickou hudbu s digitálními obrazy a videoprodukcí. *Baudocin Oosterlynck* používá instalace, kresby a zvuky k ohledávání všech možností zvuku, od prostorových kvalit k tichu a hranicím slyšitelnosti. Bývá proto nazýván fenomenologem hudby a nasloucháním. *Guy De Bievre* připravil mnoho performancí a skladeb pro hudebně neškolené interprety a v současnosti se zabývá abstraktnějšími kompozicemi sestavenými podle vzorců pravděpodobnosti, při kterých je používán hotový hudební materiál. *Pierre Berthet* je vynikající perkusista a má neuvěřitelnou vynálezavost v konstruování zvukových systémů z nalezených materiálů. Pracuje často s jinými hudebníky a staviteli hudebních nástrojů ve velmi otevřeném duchu, kde je často přítomen prvek humoru.

Snad je humor onen „chybějící článek“, který lze postřehnout v tvorbě mnoha z těchto hudebníků. Neznamená to, že by jejich práce nebyla dosti vážná, nebo že by byla míněna jen jako žert. Není zde však většinou cítit prvek „vysokých“ ambicí. Pomocí humoru umělec poukazuje na relativitu všeho, dokonce i svého vlastního díla.

Erik de Visscher
Brusel

AUDIO ARTS IN BELGIUM

The history of experimental music in Belgium probably starts on February 2th, 1926 in Brussels; that night a surrealist group of painters, writers and musicians, members of the group „correspondances“ presented a fantastic performance including recitations poems, songs as well as a dramatic „play“ entitled „Le dessous des cartes“. The author was *Paul Hooreman* - a wellknown surrealist, and musician *André Souris*. The play was a parody of all serious music in vogue at that time : Stravinsky, Milhaud, Auric, Satie, etc... One of the pieces on the program was mysteriously entitled „Trois inventions pour orgue“, and seriously subtitled „1. grave 2. martial 3. rythmique-vif-pastoral“. In fact, the organ was a simple barrel organ with rolls of popular songs including the „Collage 1928“ - an almost cubist orchestral piece in which the most banal fragments of music were simply juxtaposed without any coherence. Souris, however, did not maintain such radical positions and ultimately in 1948 stopped composing.

The surrealist tradition and the sense of humor there involved, continued in Belgium even after World War II: in painting. Dalvaux and Magritte are of course its most well-known ambassadors. *Marcel Broodthaers*, for instance, is a later example : originally a poet, he gradually moved to visul arts including paintings, objects, installations, films and performances. He made more than fifteen short-films, most of them making use of sound, generally concrete sounds and texts.

In the same tradition are two artists from Liège (Lutlich) - *Jacques Chaarlier* and *Jacques Lizéne* : The former presented his art along with rock-oriented musical performances, under the names „musique régressive“, „desperados music“, „roll around the plinthure“ and this from the seventies until now. Lizéne (1946) names himself „artist of mediocrity“ and has a particular interest for all insignificant and unimportant things in life. His „nonseductive music“ is made of bad and false singing and yelling mediocre songs, of several industrial sounds, of sound objects made with bicycles, construction tools, of the noises of engines of various kinds, of broken instruments, etc.. A nice mix of post-surrealism/dadaism/futurism, a follow-up to Cage, a precursor of industrial music and a serious dosis of humor ...

Of the same generation and - as many Belgians, a fierce individualist, is *Jacques Bekaert* : both as a professional journalist and for his love of new and ethnic music, he travelled through the whole world and got in touch with many experimental composers. Among these, John Cage, whom he introduced to Belgium and about whom he produced a very fine booklet. During one of Cage's travels, Bekaert stayed at Cage's house in Stony Point and there he composed a series of semi-improvised words based on interactiones between players. Those pieces have been performed by prominent members of the American avant-garde such as Robert Ashley, David Behrman, George Lewis or Takehisa Kosugi. After 1980 Bekaert also stopped with any public activities.

Many members of this American avant-garde have become known to the Belgian public thanks to the activity of *Gottfried-Willem Raes* (1952) - a composer, instrument builder and concert organizer in Ghent. Raes has founded his own center for new music - *The Logos Foundation*, which next to organising numerous concerts and events has also archives and functiones as an information center on new music. Raes compositions are marked by a particular inventiveness at building the most bizarre and exting instruments one may think of, combining acoustic sources with electronics: from singing bikes to bellorgans, from pneumaphones (a large number of horn activated by cushions of pressured air) to soundboats and crackle boxes. Recently, he has used digital technology (both in hard-and software) to create subtle and at the same time impressing sound installations, whereby miniature acoustic phenomena are activated by a computer and amplified to produce gigantic musical events. Raes is also active as an improviser and tours the whole world with his wife *Moniek Darge*, forming the *Logos Duo*.

Experimental music and sound installations are also present in the work of a series of individualists, i. e. people who do not work in specific institutions, but rather on their own. Among them *George Smits* (1942), who started with purely visual installations (meat to create space-braking objects) and when working with long strings, felt the need to make the vibrations of those strings also audible. From there his generalized used of styrofoam, as a neutral acousic amplifier.

He has made numerous performances and installations, exploring the acoustic qualities of this material and its relation to space.

Guy Schraenen has elabored, through the years an imperssive „Archive of Small press and Comunication“ which is a mine of information about mail art, installations and other experimentl forms. In Antwerp also, the members of the *Group SEM* have combined electronic music with digital images and video production. *Baudouin Oosterlynck* uses installations, drawings and noises to explore all aspects of sound, from spatialisation to silence and the qualitative limits of audibility, thereby presenting a true phenomenology of music and listening. *Guy de Bievre* has conceived many performances and pieces made for non-musical performers and moves now to more abstract compositions constructed thanks to intricated chance operations, while making use of pre-existing musical materials. *Pierre Berthet* is an excellent percussionist and has an incredible inventivity in building sound systems from recycled materials, He often works with other improvisers and instrument builders in a very open spirit, in which humor is never totally absent.

Maybe humor is the „missing link“ that can be traced behind most of those musical inventors: not that their work is not serious enough or is simply to be considered as a joke, but just because most of it is without pretention. Through humor, the artist indicates the relativity of all things, even of his own work.

Erik de Visscher
Brussel

Krátká řeč o umění / The short Speech about Art III

Park in front of Prelature / Nádvoří prelatury / in granary / sýpka

KAREL ADAMUS

born 1943 Plzeň

Adress : Dukelská 685 / 13
739 61 Třinec 6
Czechoslovakia

"Svrchované umění je jako daleká cesta, jdeš dál a dál a jdeš-li nejdál, vracíš se " (citát parafráze)

Peripatetické básně (básně psané za chůze) Karla Adamuse vznikají většinou o samotě ve volné krajině. Pouze jeden okruh prací předvádí autor jako performance. Je to cyklus inspirovaný starou čínskou filosofií - taoismem , a nazvaný " KRÁTKÁ ŘEČ O UMĚNÍ ".
Představení není třeba věnovat soustředěnou pozornost a není ani nutné ho vidět celé. Naléhavá jednotvárnost akce, němá artikulace slov básně jsou v každém svém fragmentu spíš symbolem představujícím umění jako cestu.....

" Art is like a long journey which takes one a long distance until reaching a point where there is again a beginning "

/ KA inspired by tao texts /

The peripathetic poems (written while walking) of Karel Adamus originate in the solitude of a free landscape. A cycle entitled " The Short Speech About Art " insired from the chinese philosophy taoism is performed only in part by the artist. One does not have to pay constant attention to the performance in order to experience the whole. The monitone urgency of the action utilizeing inaudible articulation of the words of the poem create, within each fragment, a complete journey.

Karel Adamus

The drops and springs

konvent, kaple sv. Benedikta

PIERRE BERTHET

born Brussels 1958

Adress : 49 rue du Banneux
B - 4000 Liege
Belgium

Zabývám se akustickými zvuky, které jsou harmonicky bohaté. K tomu jsem sestrojil několik nástrojů: dlouhé plastikové trubky, zakončené papírovou membránou, rozeznívanou kapkami vody, které padají ze zavěšené nádoby; zavěšenou pružinu, spojenou drátem s hliníkovou nádobou a trubku zakončenou trychtýřem; trubkové bubny s membránou z plastické folie.

Hrál jsem s různými soubory zabývajícími se novou hudbou ať už v Belgii nebo v zahraničí. Od roku 1987 jsem uskutečnil řadu zvukových instalací a představení (solových nebo spolu s Brigidou Romano) v mnoha zemích. V Plasech jsem hrál spolu s Jaroslavem Kořánem.

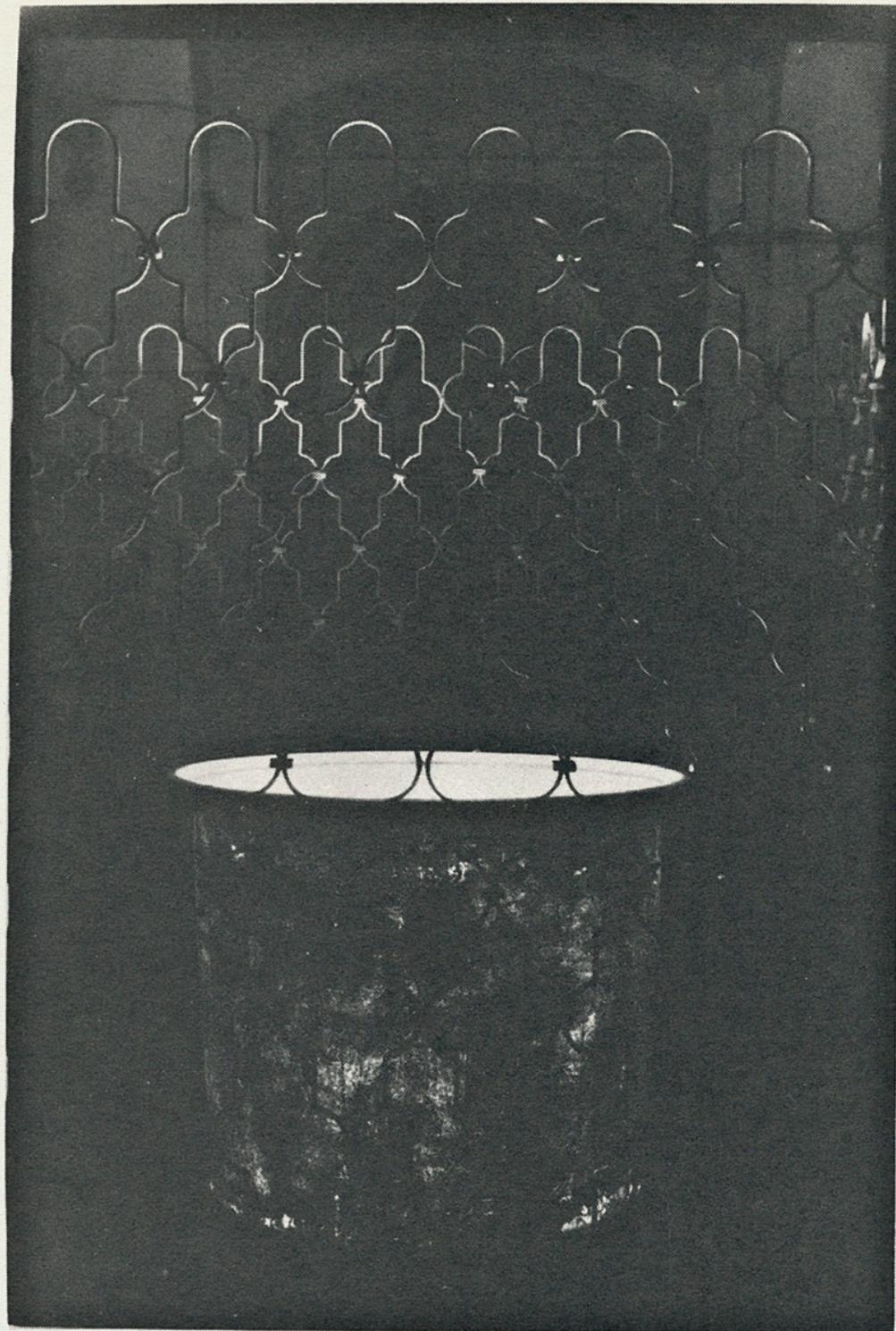
I am interested in acoustic sounds rich in harmonics and I design instruments to create this kind of sound : a long plastic tube with paper membrane on which fall drops of water from a suspended drip device ; a suspended spring connected with a wire to a tin can and a pipe ended with a cone ; the spring and the wire are hit in various ways; tubular drums with plastic membrane.

I've played with various new music ensembles in Belgium and abroad. Since 1987 I've done sound installations and performances, solo or with the help of Brígida Romano in many countries. In Plasy I played together with Jaroslav Kořán.

Pierre Berthet

The Monument for the Present / Památník současného
convent

RENÉ BOGAERTS

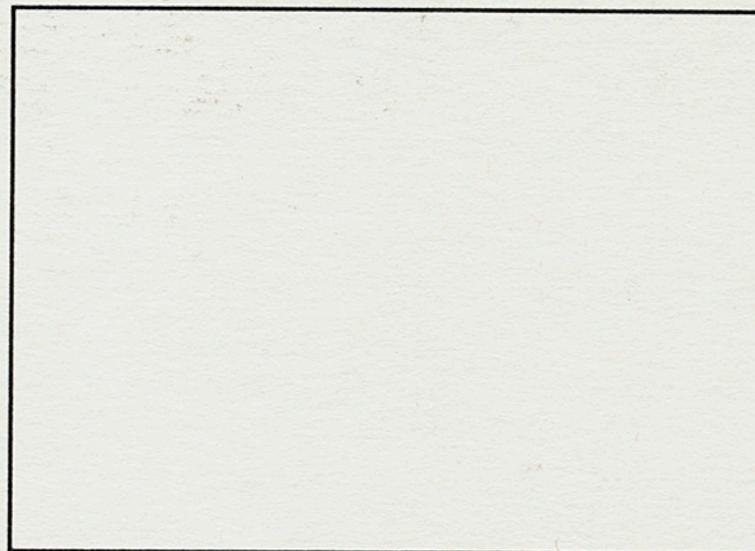
born 1957

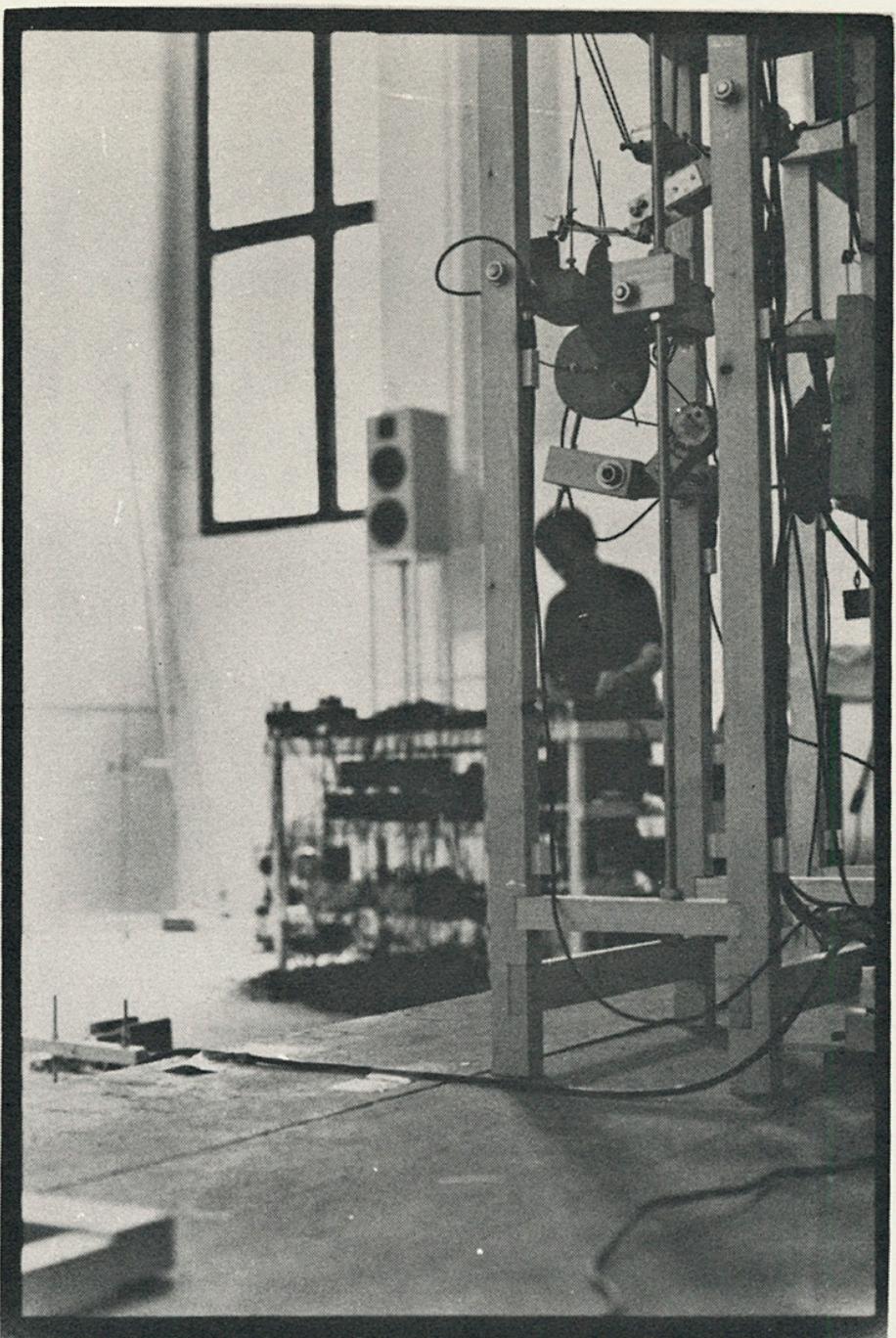
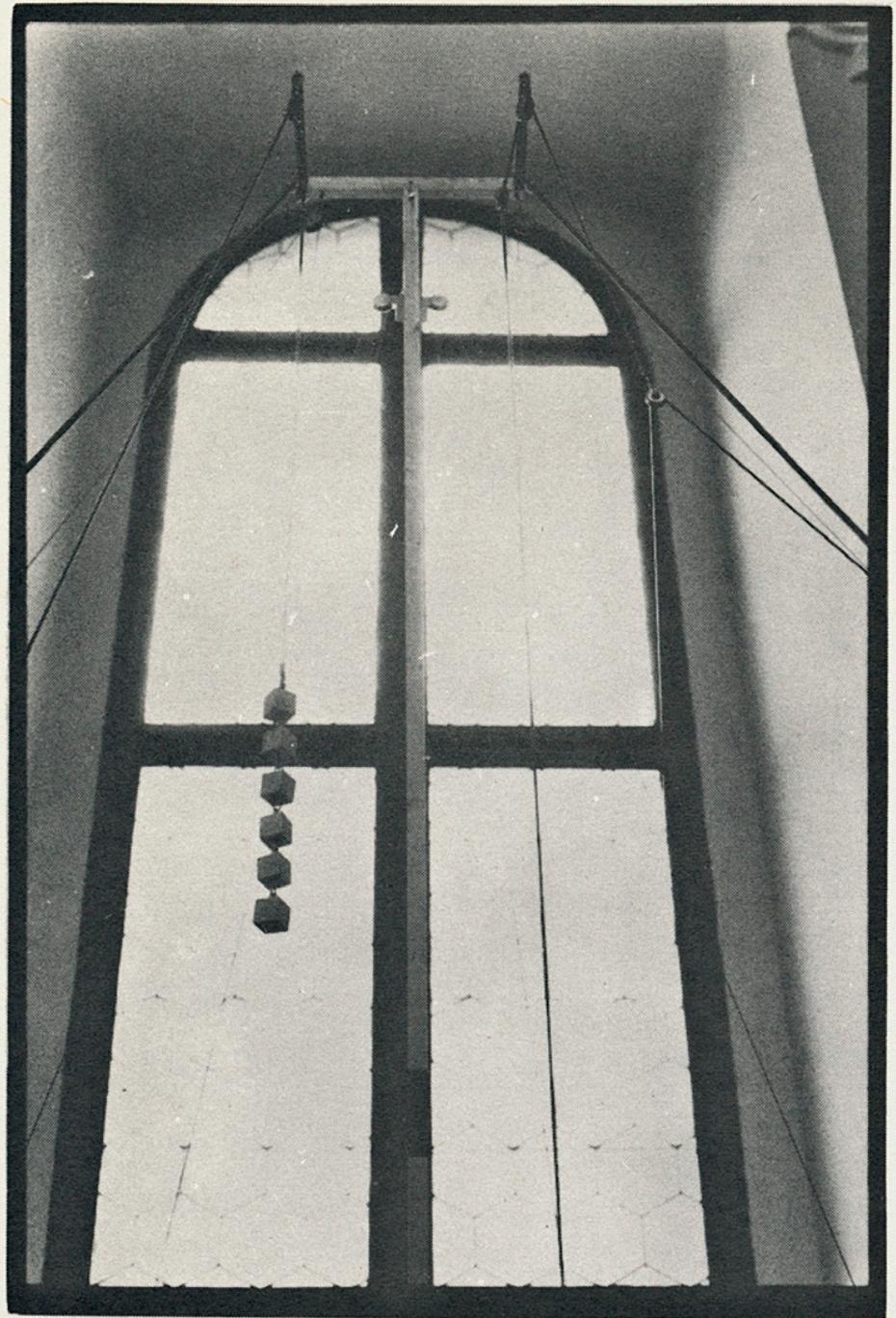
Adress : Jan Van Eindhovenstraat 1
Eindhoven
The Netherlands

Instalace se světlem a zvukem je umístěna v opuštěném
přízemí konventu.

The installation with sound and light is located in
demolished space of the ground floor of convent.

René Bogaerts

The Dynamic Panoramaphon / Dynamický panoramafon

konvent, kaple sv. Benedikta / convent St's Benedict, chapel
Anton, Franz

AD VAN BUUREN

born 1955

Address : le Kasterenstraat 2
5211 RR Den Bosch
The Netherlands

Instalace sestává ze sedmi magnetofonů a několika jednoduchých instrumentů, které jsou mechanicky rozeznívány. Magnetofony transformují zvuk nástrojů pomocí studiových nahrávacích technik. Pásek, na kterém jsou zvuky nástrojů zachyceny, se zrychluje, zpomaluje, skrečuje a přehrává pozpátku. Páska je na začátku prázdná a všechny záznamy jsou nahrávány živě. Na magnetofony je napojeno 10 reproduktorů, takže proces přetváření zvuku je možno sledovat v jeho průběhu. Transport pásku je vizuálně zprostředkován, takže vzniká prostorový a zvukový obraz. Instalace slouží k přetvoření přirozených zvuků akustických nástrojů a lidského hlasu. Zvuk není zpracován elektronicky. Pomocí technologie magnetofonu je zvuk snímán, přetvářen a uveden do nových souvislostí. Pouhý zlomek všech možných zvuků je přístupný lidskému sluchu. Tento oceán zvuků, čekající na objevení, je inspirací pro moji práci se zvukovými obrazy. V Plasech jsem předvedl dvě performance 21. června, jedno solové, jedno spolu s Ann Homler. Obě v kapli svatého Benedikta.

ř The Dynamic Panoramaphone 2 ř

The installation makes use of 7 taperecorders and a number of simple instruments, which are played mechanically. The taperecorders transform the sound of the instruments assisted by recording studio techniques. The tapes on which the instrument sounds are recorded, accelerated, delayed, scratched, and played in reverse.

The tapes are blank and all information is recorded live. Ten speakers are connected to the appropriate tape recorders so that the development process can be easily discerned in every stage of the installation. The tape transport system is enhanced by studio techniques which creates a sound picture that is capable of continually producing different features.

The installation has been designed to utilize the natural sound characteristics of acoustic instruments. The sound is not "improved" or altered with use of electrical apparatus. Tape recorder technology allows an individual sound to be removed and reused in a new context.

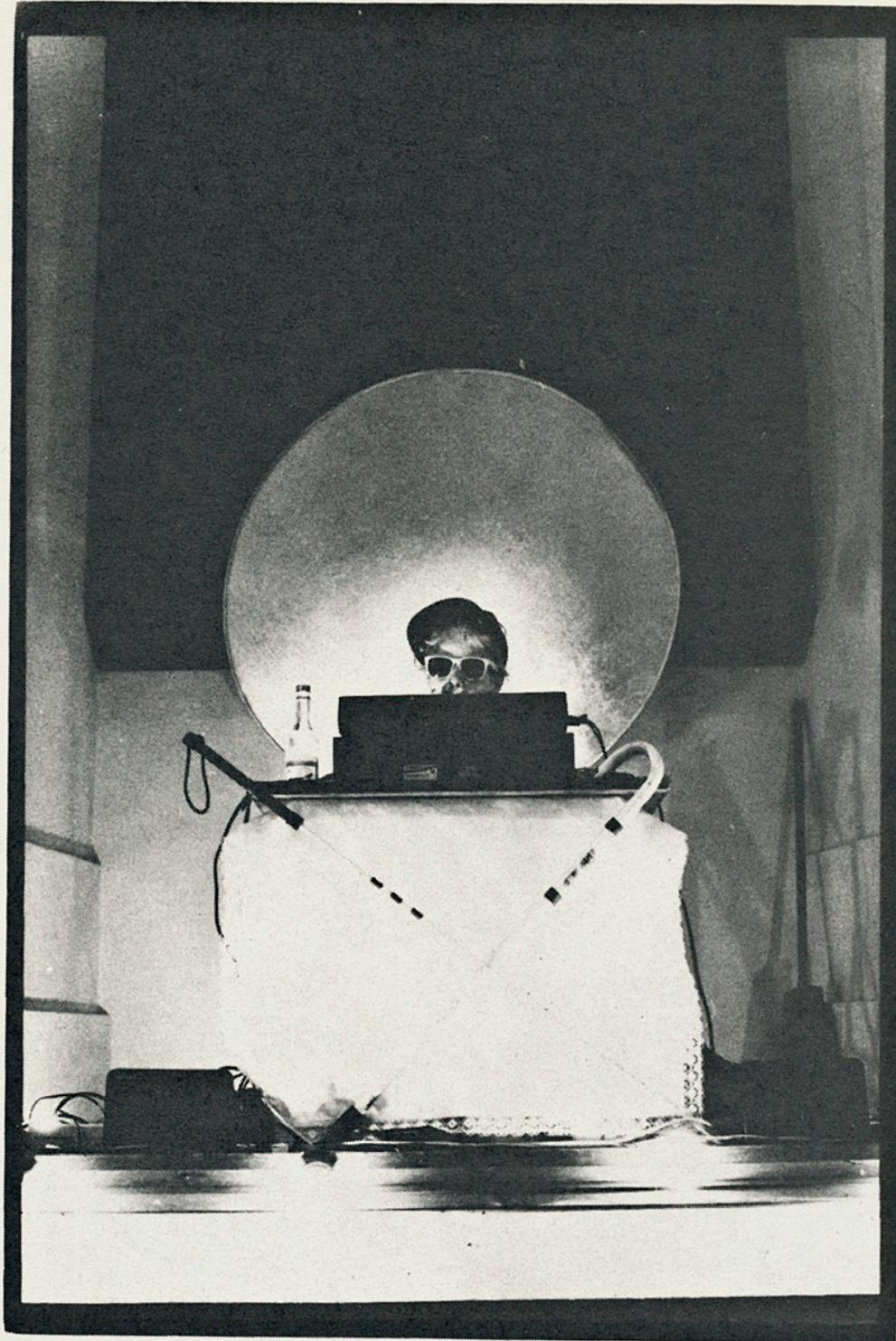
Only a small portion of all available sounds are ever heard by most people. The huge ocean of sounds waiting to be unleashed is the purpose of my experiments with "sound pictures".

In Plasy I made two performances on 21th of June in St. Benedict Chapel. The first with Anna Homler, the second solo.

Ad van Buuren

Pour un Monde Humain
St. Benedict Chapel, Convent

recorded, produced and performed in Plasy 1992 / nahráno,
sestaveno a předvedeno v Plasech 1992

BRAM COX & MATHIAS KLEIN

born 1934

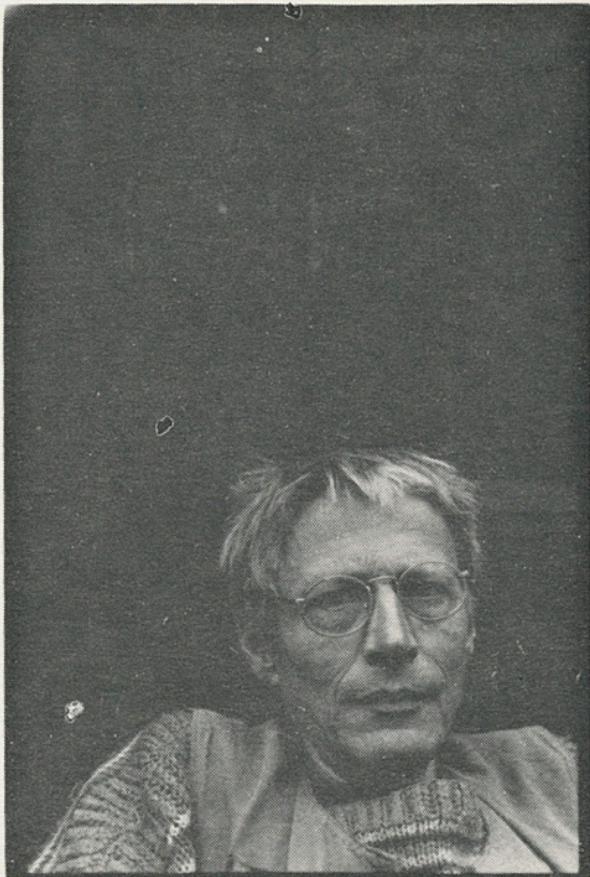
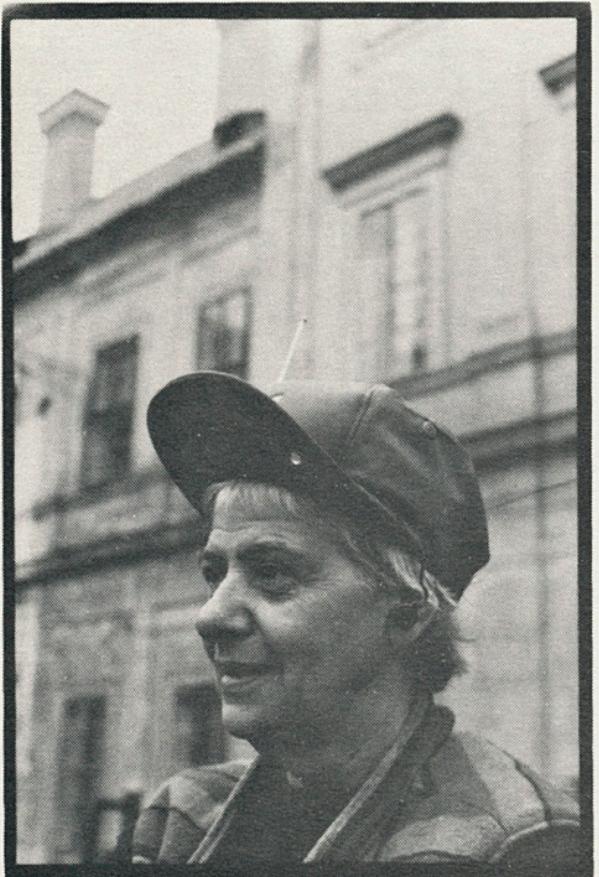
born 1945

Adress : Van Bodeghemstraat 28
5622 JN Eindhoven
The Netherlands

Adress : Van Bodeghemstraat 28
5622 JN Eindhoven
The Netherlands

Bram Cox & Mathias Klein

MICHAEL DELIA

born USA 1963

Address : 75 JANE Street 4F
New York, New York 10014
USA

Michael Delia staví zvukové instalace, vlastnoručně vyrobené hudební nástroje i ozvučené sochy. V konventu sestrojil strunný akustický instrument a zúčastnil se několika skupinových improvizací; spolu s Paulem Panhuysenem, Phillem Niblockem a Jo Truman v kapli svatého Bernarda, kde hrál na tamburinu a kalimbu a podruhé spolu s Jaroslavem Kořánem v témž prostoru.

Michael Delia builds sound installations, handmade music instruments and sound sculptures. In the convent he made an acoustic string instrument and he took part in various group music improvisation : together with Paul Panhuysen, Phillip Niblock and Jo Truman in the St. Bernard Chapel he played tambourine and kalimba. Another time together with Jaroslav Kořán at the same space.

Michael Delia

Convent of Inner Love / Konvent vnitřní lásky

refektář konventu

Kristine Deray

Johanna Peter

Anna Stella

Mario Paulo Nunes Inacio

KRISTINE DERAY & C.O.I.L.

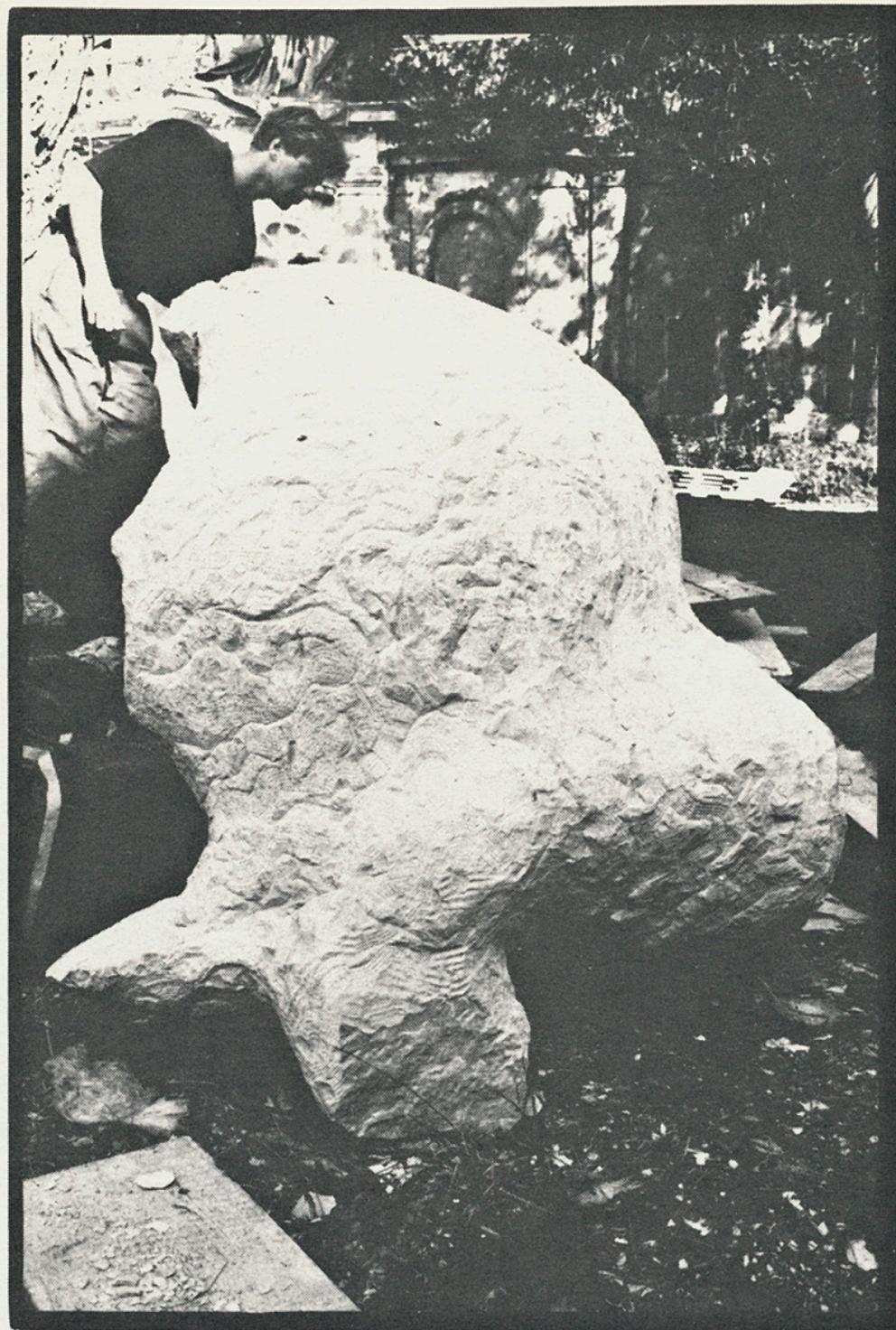
Adress : Kristine Deray
16 / 24 s Gravesande plein
1091 BC Amsterdam
The Netherlands

C. O. I. L. (Konvent vnitřní lásky) je " dílo ve stavu zrodu " čtyř umělců, kteří přijeli pracovat do kláštera v Plasích na dobu posledních dvou týdnů v červnu. Představení je vytvořeno na motivy jedné povídky z knihy Itala Calvina " Neviditelná města ". Jedná se v ní o zajetí ve vlastních touhách a iluzích. Tolik energie bez naplnění. Tanečníci zaujímají postoje, aby se mohli pohybovat prostorem, ale záhy se vracejí do stavu, který předtím opustili. Sen následuje po snu, jeden zavinut do druhého. Diváci se mohou pohybovat během představení po sále, protože se neustále proměňuje směr i místa děje, a proto nemůže být sledováno z jednoho bodu.

C. O. I. L. is a work in progress from 4 artists who came and worked in the monastery over the last two weeks in June. It is based on a story from Italo Calvino's " Invisible Cities " which tells of people looking for an ideal, and image captured in a dream. The performance talks about being caught in ones desires and illusions. So much energy - with no ending. Dancers fall into attitudes, states of mind to break and move through the space, to yet fall once again into the attitude the state which they left before. Dreams fall ones dreams, wrapped one upon another. The audience is free to move around the space as a piece changes directions and places, and cannot be viewed from one point in the room.

Kristine Deray & C. O. I. L.

Fountain / fontána
Nádvoří před prelaturou / The park in front of Prelature

CONRAD VAN DEN DRIESCHEN

born 1962 Australia

Adress : Oudehaagse weg 51
1066 BV Amsterdam
The Netherlands

Conrad van den Driesschen opravil společně s Ivo Kornatovským starou fontánu na nádvoří před prelaturou, která byla mimo provoz už od předválečné doby. Van Driesschen pracoval mimo to na sochařské výzdobě fontány a pískovcová socha bude dokončena během jeho příštího pobytu v klášteře.

Conrad van den Driesschen worked together with Ivo Kornatovský on the restauration of the fountain in front of the Prelature. This fountain had been out of function since before World War II. Van Driesschen also worked on the sculptural decoration of the Fountain. His work he will finish during his next visit to the monastery in Plasy.

Conrad van den Drieschen

The bowl / číše
location : convent

PETER VAN DER ENT

born Oudewater, Holland 1959

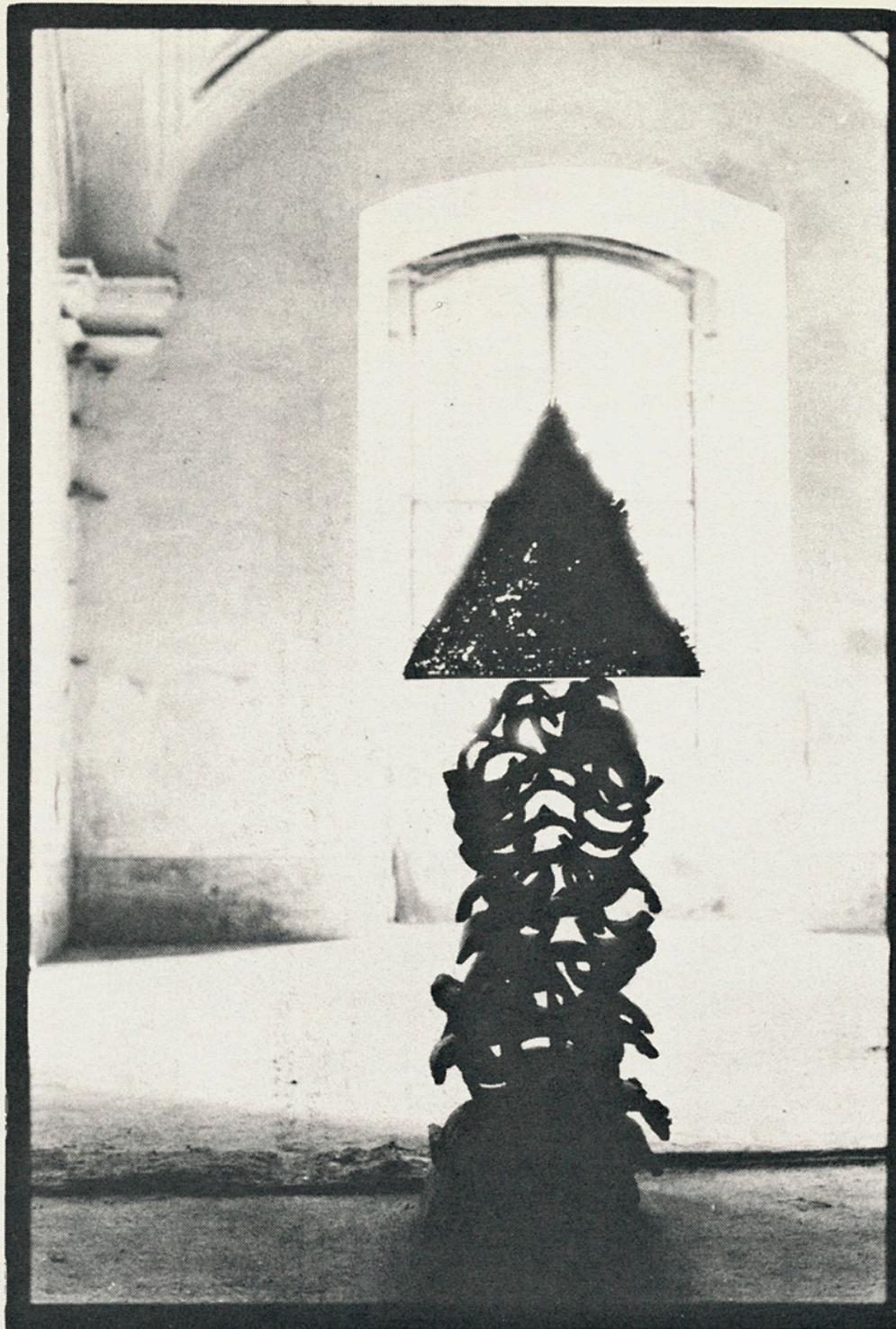
Adress : Retiefstr. 11
1092 VV Amsterdam
The Netherlands

Konvent je nabitý soustředěnou duchovní energií. Předsevzal jsem si, že se pokusím tyto síly umístit a dát jim určitý tvar. Prostor, který jsem si vybral, je tmavý, podzemní. Vstoupil jsem do šeravých vrstev svého vědomí a šeravé paměti kláštera. Nepřipojil jsem žádný zvuk. Obraz, který mne obstoupil, je tvar číše. Obraz přijímání. Vyhlobený, oblý, oválný tvar v podlaze. Ten rozmlouvá s křivkami architektury této místnosti. Dvě postranní chodby napájejí celý prostor neustále novým temným obsahem. Chodby kladou otázky po minulosti a budoucnosti.

The convent is pregnant with a concentration of spiritual energy. It was my task to locate these forces and give them form. The space that I have chosen is dark, underground. I enter the half-dark layers of my consciousness and the memory of the convent. There is no sound. The image that forces itself upon me is a bowl. An image of receptiveness. The hollow, oval form lays in the floor. It is talking with the curved lines in the architecture of the room. The two dark corridors feed the place with new obscure material continuously. They ask questions about the past and future.

Peter van der Ent

Star - space / Hvězdný prostor
convent / konvent

MARIA EVELEIN

Adress : Queridostraat 15
3532 EA
Utrecht
The Netherlands

To, co mě v konventu zaujalo, jsou tvary hvězd. Tento symbol má pro mne zvláštní význam, poté, co jsem podnikla pěší cestu - cestu hvězd - do Santiaga de Compostela. Pomocí hvězd si uvědomujeme naše místo v prostoru. Je to jako narodit se někam, kde neznáme ani začátek, ani konec. V tomto projektu bych chtěla vyjádřit hvězdu jako energetický bod prostoru. Soustředím tyto body do trojúhelníků. Trojúhelníky jsou vyplňeny rákosem. Prostřednictvím práce s tímto materiélem, řezáním a svazováním, se dostávám do centra této energie. Pracuji s osmi body energie, protože osmička je posvátné číslo, používané při stavbě chránů. Osmá hvězda je umístěna v druhém patře konventu.

What I notice in this convent are the forms of the stars. After a journey by feet to Santiago de Compostela, the journey of the stars, this symbol has grow deeper in me. Through the star we place ourselves in space. It is like a birth in space where we don't know the beginning or the end. In this project I like to place the star as energy points in space. I translate these points in triangles. The triangles are covered with reeds. By my cutting the reeds, making it together, I than put myself in this centre of energy. I work with eight energy points because eight is the holy number used to build temples. The eight star is placed upstairs above the chapel

Maria Evelein

Maria Evelein

PAVEL FAJT & FRED FRITH

born 1957 Brno,

born 1950

Address : Lelkovice 258   lives in Germany and USA
664 31
Czechoslovakia

Pavel Fajt a Fred Frith se setkali v klášteře Plasy po několika měsících a 21. června hráli společně v refektáři konventu. Pavel Fajt na bicí, talíře, dětský xylofon a Fred Frith na kytaru a nejrůznější předměty. Chvílemi se zpěvem přidával roční Frithův syn Finn.

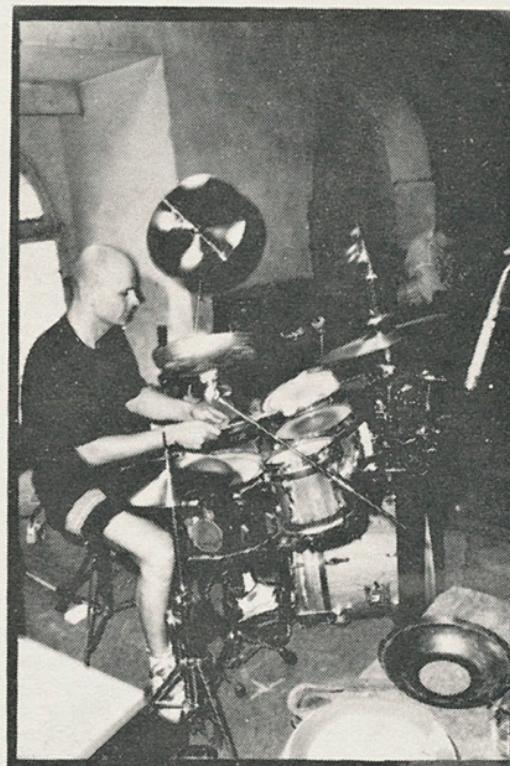
After not seeing each other for several month, Pavel Fajt and Fred Frith met in the Plasy monastery. They performed together in the refectarium of convent on the 21th of June. Mr. Fajt on percussion, dishes and a child xylophone etc. Mr. Frith on guitar, playing both with fingers and with various different objects. Ambient sounds were provided by Mr. Frith's one year old son, Finn.

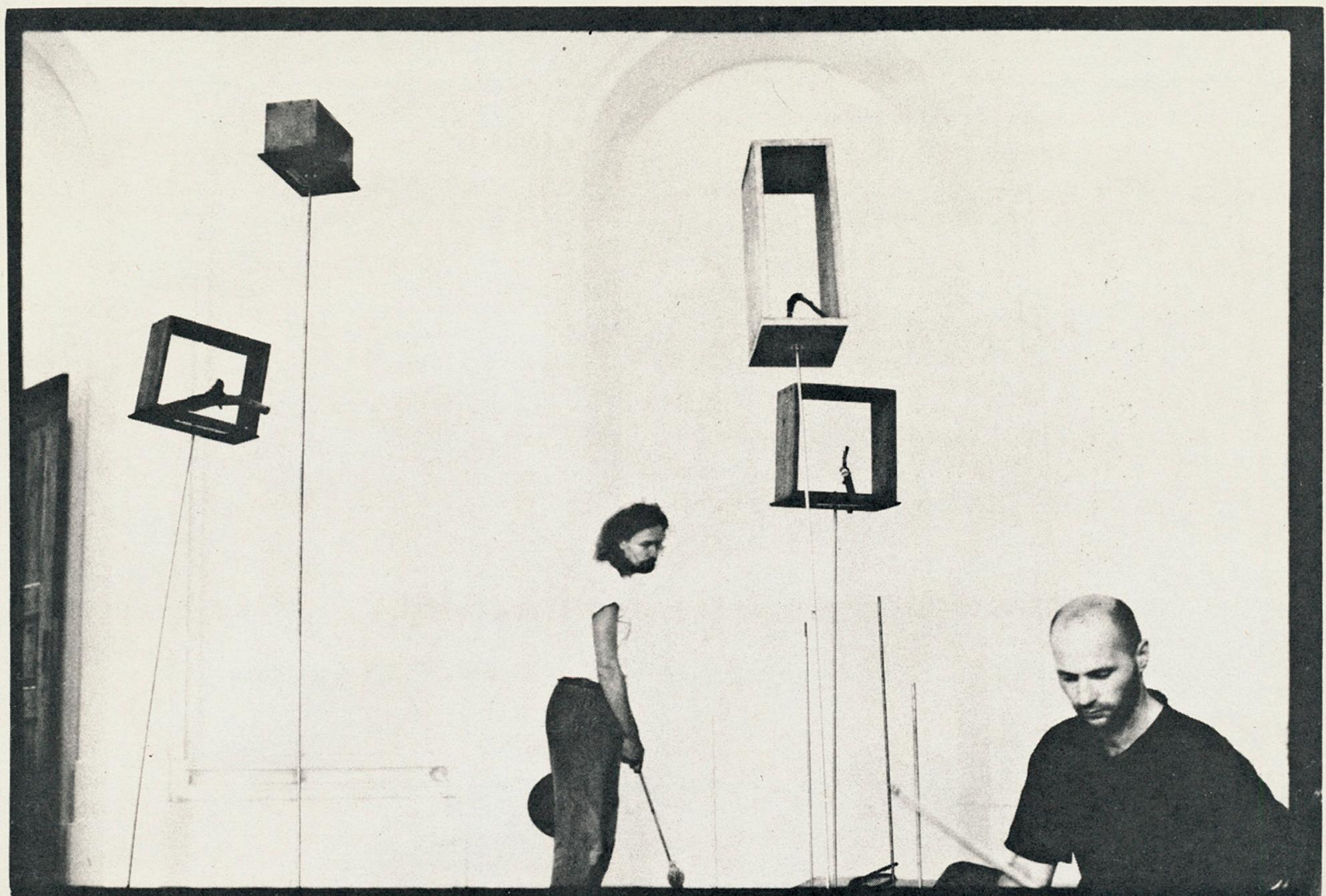

Fred Frith

Pavel Fajt

Ptáci / Birds
Ambit of konvent

LUBOŠ DALMADOR FIEDLER & OLDŘICH JANOTA

born 1951 Karlovy Vary

Adress : Hauptstrasse 1 (Seehaus)
8201 Krottenmühl / Simsee
Bundesrepublik Deutschland

"Ptáci" je pohyblivý, zvučící objekt, který podle mého názoru není třeba vysvětlovat či podporovat nějakou intelektuální berlí. Rozeznívá se roztažením, paličkou, nebo houslovým smyčcem. Hraje se na dolní čtvrtině nohy za vynaložení poměrně velkého tlaku na smyčec Luboš Dalmador Fiedler hrál v klášteře společně s Oldřichem Janotou.

Installation "Birds" is a mobile sound object, which does not need, I guess, any intellectual interpretation. It is amplified by moving by stick or with strong pressing on the bow. One can play in the lower part or the foot by strong pressing on the bow. Luboš Dalmador Fiedler performed in the Plasy monastery together with the musician, poet and guitarist Oldřich Janota.

Luboš Dalmador Fiedler

Oldřich Janota

What is healthy / Co je zdravé
Nádvoří prelatury

GUADELUPE GARCIA VASQUES

Adress : 1298 Haightstreet 10
San Francisco 94117
USA

Guadelupe Garcia vytvořila pomocí košíčků na ovoce land artovou performaci v trávě parku prelatury.

Guadelup Garcia made open air performance with fruit bascets in front of the prelature.

Guadalupe Garcia

Convent

HILARY VEXIL

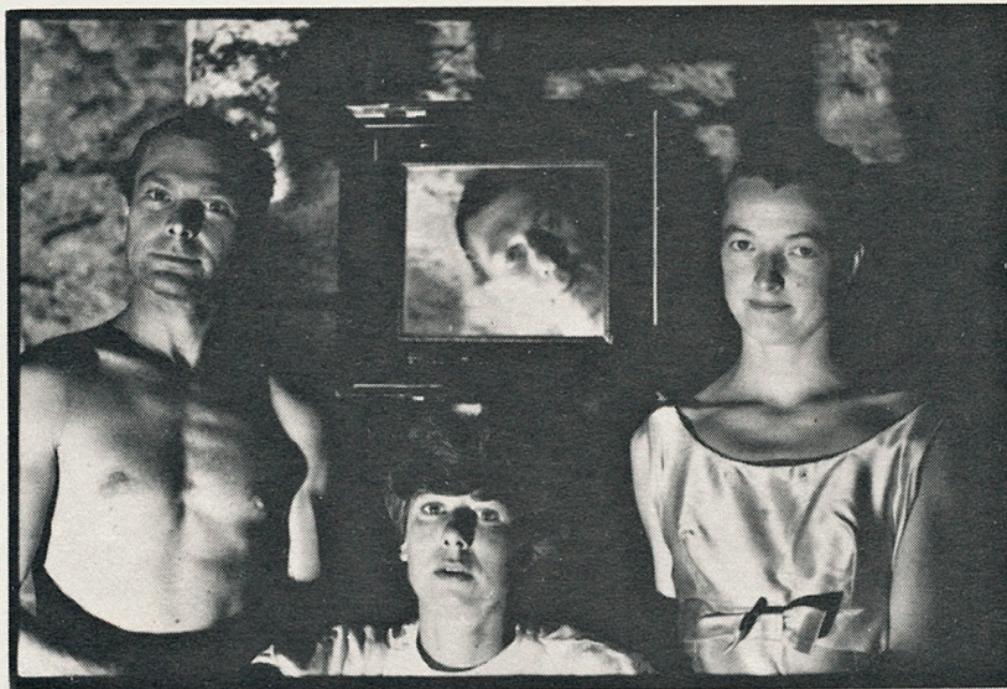
Address : Hilary Vexil Theart Productions
Laeven, Moss and Reesema
Westerdoksdijk 51
1013 AD Amsterdam
The Netherlands

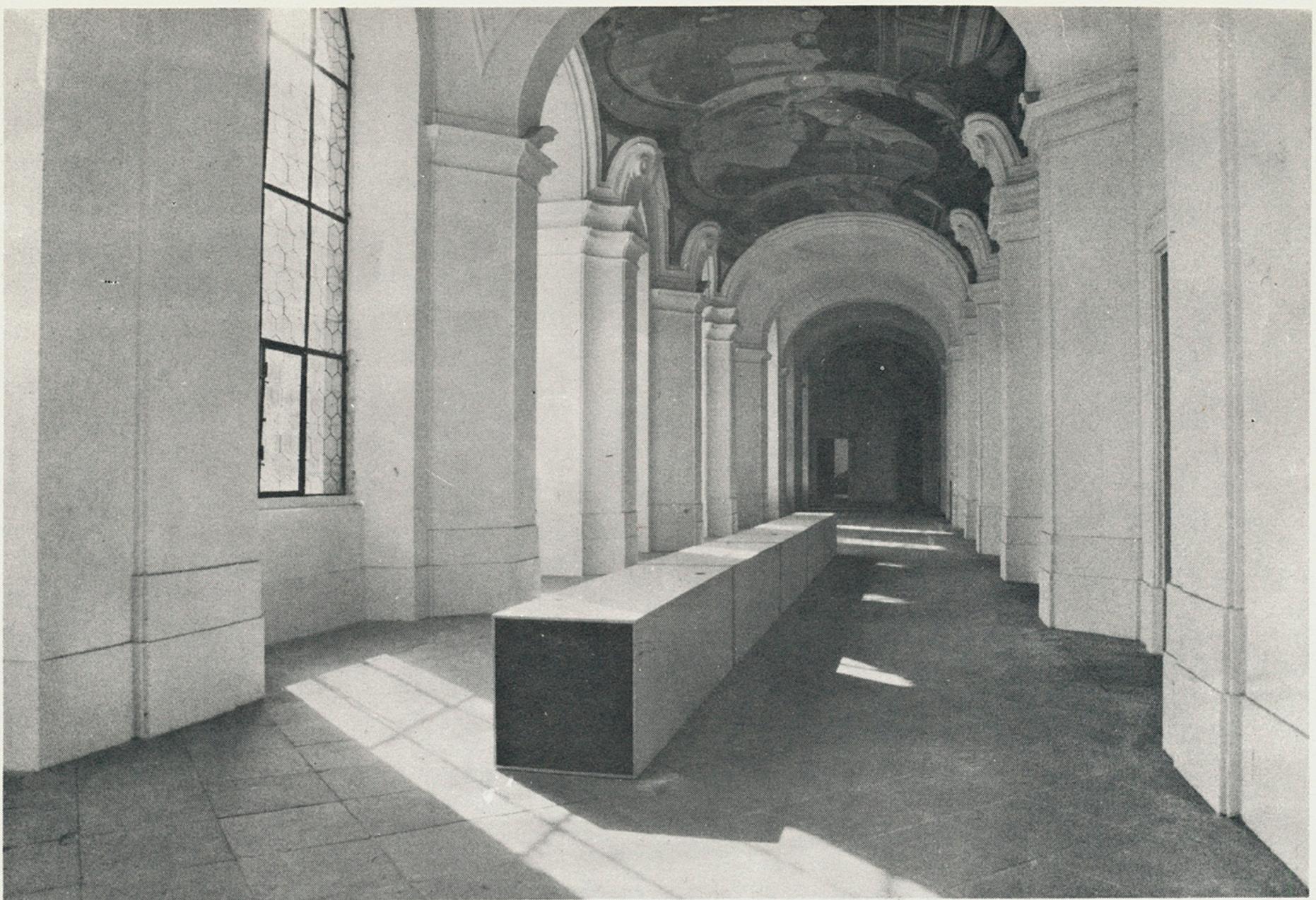
V našich představeních vytváříme svět snů a představ pomocí objektů skečů, hudebních strojů, tance a projekcí. Pro tento svět jsme vyvinuli náš zvláštní jazyk a logiku, propůjčující mu vzhled naléhavého filmu, ve kterém jeden obraz řekne více, než by mohlo vypovědět tisíc slov.

In our performances we create a world of dreams and imaginations by means of objects, sketches, musicmachines, dance and projections. In that world we developed our own language and logic, making it look like an obstinate movie in which one picture tells more than thousand words could do.

Hilary Vexil

The Study Emanation in Accordance with Jamblich / Studie emanace podle Jamblicha
corridor of convent / ambit konventu

TOMÁŠ HLAVINA

born 1966, Česká Kamenice

Adress : Radlická 28
150 00 Praha 5
Czechoslovakia

Studie emanace podle Jamblicha je jedna z tří částí rozsáhlejší instalace, inspirované Platonovou teorií o ideích.

Další dvě části jsou :

1. Egyptské chápání rozdelenosti duše
2. Hieroglyfická interpretace Platonova dialogu Kritias.

Studie emanace, nebo vyjevování inteligibilních bytostí, je rozpracována v Jamblichově publikaci "O egyptských mystériích". Autor se nachází na krajní pozici neoplatonské filosofie, je silně ovlivněn východními, perskými a židovskými kulty. Toto se odráží v jeho pojetí inteligibilního světa a rozvětvené hierarchie inteligibilních bytostí. Tyto bytosti lze chápat pouze duchem, nemají barvu, podobu ani tvar. Jamblich píše o egyptských mystériech : "Božské světlo je někdy sváděno pomocí vody, protože je průhledná a pro přijetí světla příhodná."

This instalation is one of three parts of the more extensive study, that deals with the three connections of Plato's theory of the ideas.

The other two parts are : (not shown)

1. The Egyptian comprehend of the division of soul.
2. The hieroglyphic interpretation of Plato's dialogue Kratilos.

The study emanation in accordance with Jamblich, or apparition of the intelligible beings, has mostly been seen in Jamblich's publication "On the Egyptian mysteries". Jamblich has a special on the boundary position in neoplatonic philosophy. The east cults-Persian and Jewish, have strong influences in Jamblich's philosophy. This is being shown in the unfolding of the intelligible world to the various branches of a hierarchy of intelligible beings.

These beings are possible to comprehend by means of the spirit only and are of no color, shape or form. Jamblich writes of the Egyptian mysterie: " The God's light is sometimes concentrated by means of a water, because water is transparent and open to the light's receipt."

Tomáš Hlavina

Performance with Ad van Buuren in St. Benedict Chapel

ANNA HOMLER

Adress : lives in Venice Los Angeles and
Kürfursten straase 18
D - 5000 Köln
Bundesrepublik Deutschland

Anna Homler ve své tvorbě spojuje hudební, výtvarné a performační prvky v metafyzickou a poetickou "léčbu mimoděk". Její melodické, jakoby New Age písni, jsou zpívány v archaických tóninách a slova splývají v hláskových souzvucích, které jsou zároveň důvěrně známé a zároveň ne-rozpoznatelné. Anna Homler intuitivně vynalezla svůj vlastní "jazyk spánku", inspirovaný učením Platona a Aristotela, kteří věřili, že hudba obnovuje harmonii duše. Každá z jejích skladeb má léčebný účinek, je útěchou pro svoji energii, inspiraci, sílu a vytrvalost.

Anna Homler : Oblast mýtu a snu je zdrojem mojí práce. Spojují všední věci nečekaným způsobem a tak znova ožívá jejich symbolická podstata a obnažuje se nová rovina významu. Většina mé tvorby je vlastně jako miniaturní scénická tvorba, kde všednost a zvláštnost spolu vytvářejí krajinu imaginace, vyzývající diváka - posluchače k tomu, aby do ní vstoupil.

"Musician, performer, visual artist Anna Homler is an openhearted metaphysician poet with variety of over-the-corner cures f. Her tonal, quasi-New Age songs are sung in ancient phonemes and syllabic resonances that are at once familiar and unrecognizable. Homler intuitively invented her own f sleeping language f. Based on the teachings of Plato and Aristotle, who believed that music restored harmony to the soul, each of Homler's songs is a remedy - for energy and inspiration, strength and endurance. Homler states : The inspiration for my work comes from the realm of myths and dreams. I like to combine ordinary objects from daily life in unexpected ways so that their symbolic nature is revealed and new levels of meaning unfold. Many of my pieces are miniature stage sets where the commonplace and the extraordinary exist, simultaneously, creating a landscape of the imagination which the viewer is invited to inhabit."

Anna Homler

Plasy - Ruce / Plasy Hands
The water basin under the staircse, convent / Vodní nádrž pod schodištěm, konvent

IRIS HONDERDOS

born 1961

Adress : Kerkweg 3
3513 VA Utrecht
The Netherlands

Když uvažuju o dávných mnichích, představují si je v jejich dlouhých kutnách, hlavy ukryté v kápích. Vидitelné jsou pouze jejich ruce. Ruce jsou spojené s prací, zemí, ruce v pohybu i v klidu, ruce sepjaté k modlitbě, ruce rozevřené k duchovnímu světu. To ve mně vyvolalo následující představu :

Vyfotografovat ruce ve všech polohách, od každodenní práce až k spočinutí v klidu. Potom připevním tyto fotografie hřebíky na dřevěné destičky a těmi pokryji celou vodní plochu pod schodištěm. Bločky jsou spojeny provazem. Tato vzedmutá plocha přibitých rukou vyzývá k chůzi po vodní hladině. Když se ptám místních lidí, jestli mohu vyfotografovat jejich ruce, navazuji vztahy v nejrůznějších rovinách :

Mezi mnou a obyvateli Plas, tím že mi "dávají své ruce".

Mezi mnou a mnichy z dávných časů, protože dělám vlastně mníšskou práci. Musím připravit několik stovek fotografií, nařezat dřevěné bločky a vypustit je na vodu. Pracuji každodenně až do doby, kdy bude celá vodní hladina pokryta.

Mezi obyvateli a projektem Hermit, protože na konci si lidé mohou přijít pro své ruce do kláštera a vzít si je na památku.

Mezi současnými obyvateli Plas a jejich předky - mnichy.

Tento proces a možnost zde žít určitou dobu spolu s jinými umělci ve mně vzbuzuje pocit, že jsem ve správnou dobu na správném místě.

When I think of monks of days long gone by, I visualise them in their long habits, their heads hidden in the big hoods. Only their hands are visible - Working hands that are earth-connected expressing themselves both in movement and in rest; praying hands which make the connection with the spiritual World.

Thinking thus, the following image emerged :

I want to make photos of hands in all kinds of expression : From daily activity to "heavenly rest". Subsequently I want to NAIL the hands on wooden blocks. With these I want to cover the whole surface of the water by chaining them together with a rope. This heaving plane of nailed hands might invite one to walk upon the water.

By asking the Plasy people to let me photograph their hands, I want to make a connection in different ways :

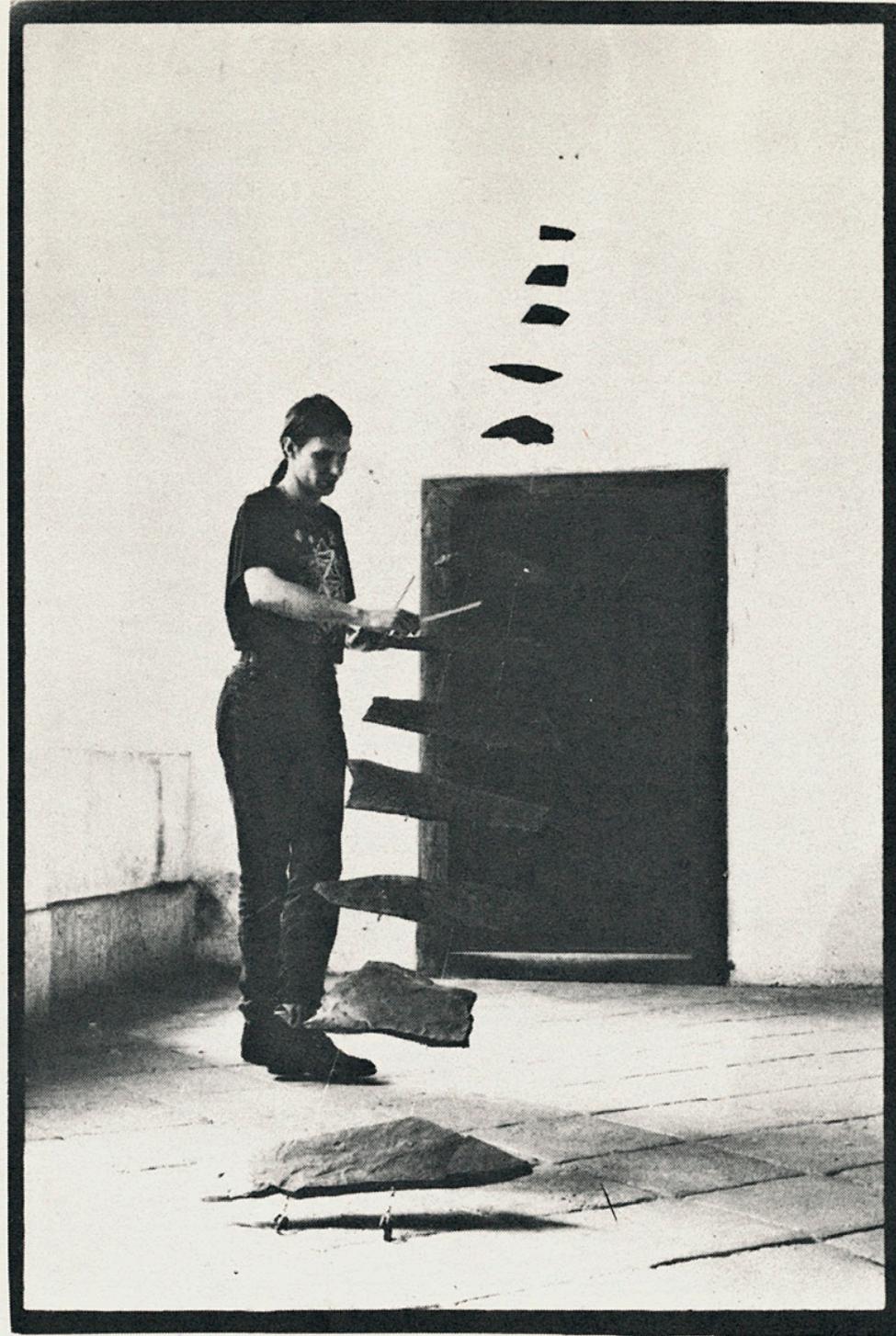
1. Between me and the Plasy - people when they give me " their hands "
2. Between me and the monks of early days by working on this "monkish work": I have to make a few hundred photos, a few hundred wooden blocks and prepare them till I can let them float into the water. I am working on this, day by day, till the surface of the water, parts of stairs and the wall, is covered.
3. Between the Plasy people and the project HERMIT, because afterwards they can come to the monastery to take the wooden block with the nailed photo as a remembrance.
4. Between the Plasy people of these days and the monks of early days in the idea of "PLASY - HANDS".

This process, and the opportunity to live here in the monastery together with the other artists, gives me the feeling like being on the right place at the right moment

Plasy, 18. may 1992

Iris Honderdos

Litophon
Convent

MARTIN JANÍČEK
born 1961

Adress : Kosoř 48
P. O. Box 27
153 00 Praha 5
Czechoslovakia

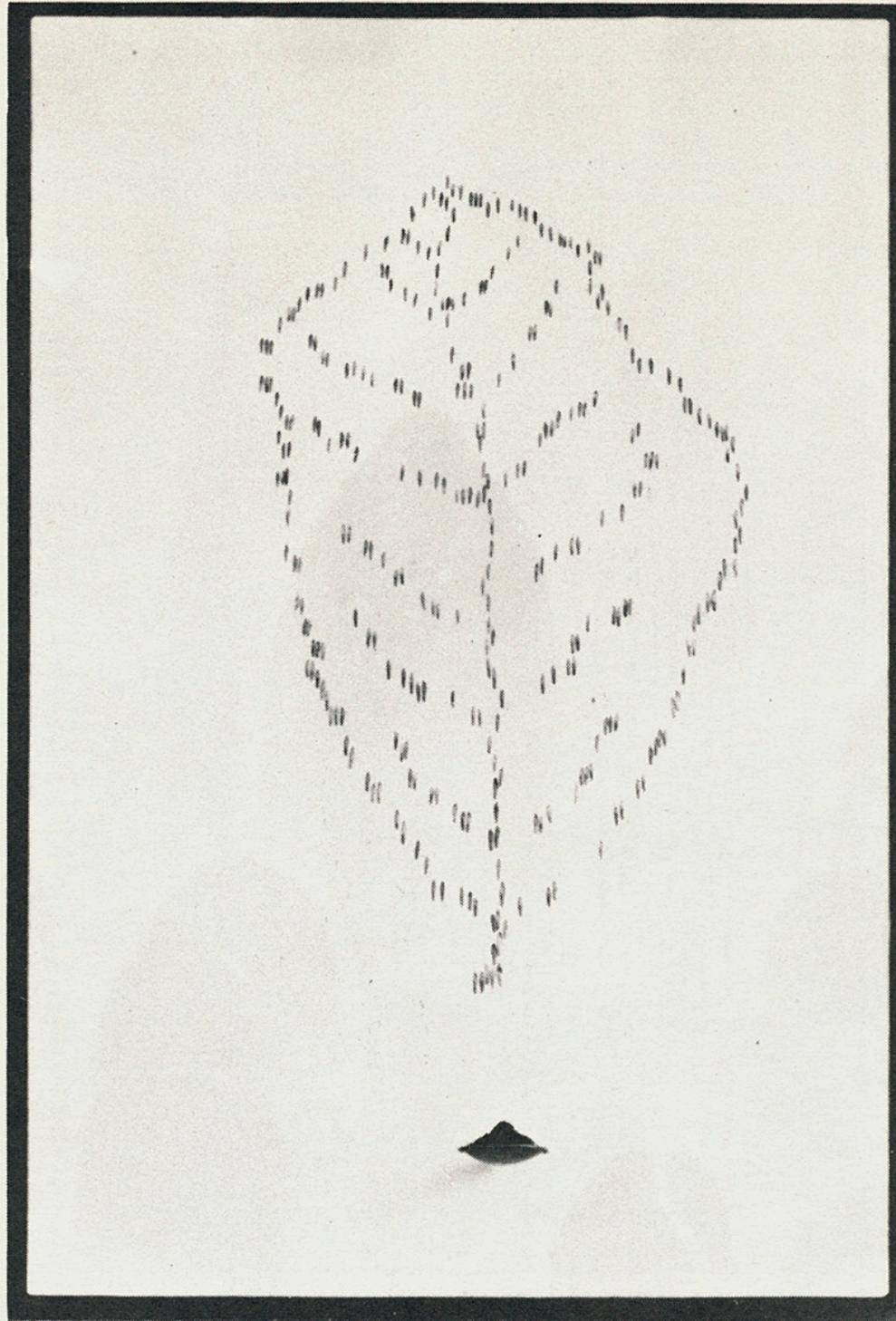
Pracuji rád ve specifických prostředích opuštěných, nepoužívaných budov, jejich atmosféra na mne vždy silně působí. Snažím se na tyto impulsy reagovat a nenarušit přitom původní rozložení sil. Ve svých pracech pracuji často se základní symbolikou. V poslední době mne zajímá projev na hranici mezi vizuálním a hudebním. Zvuk dodává objektům další dimenzi, někdy hravost, někdy posunutí do jiné roviny. Divák reaguje mnohem bezprostředněji.

I like to work in specific environments of deserted empty buildings. There atmosphere always strongly influences me. I try to react to these impulses and not to disturb (by my work) the original constallation of the forces. In my installations I work often with basic symbolism. Lately I am interesed in pieces on the border of visual and sound / music expression. Sound gives to objects another dimension. Sometimes playful, sometimes transposition to other level of perception. Thus the audience can react much more direct.

Martin Janíček

Without title / Bez titulku
Convent / Konvent

WIM JANS

born Nieuwenport 1960

Adress : Paul Deschanellaan 60 / 3
B - 1030 Brusel
Belgium

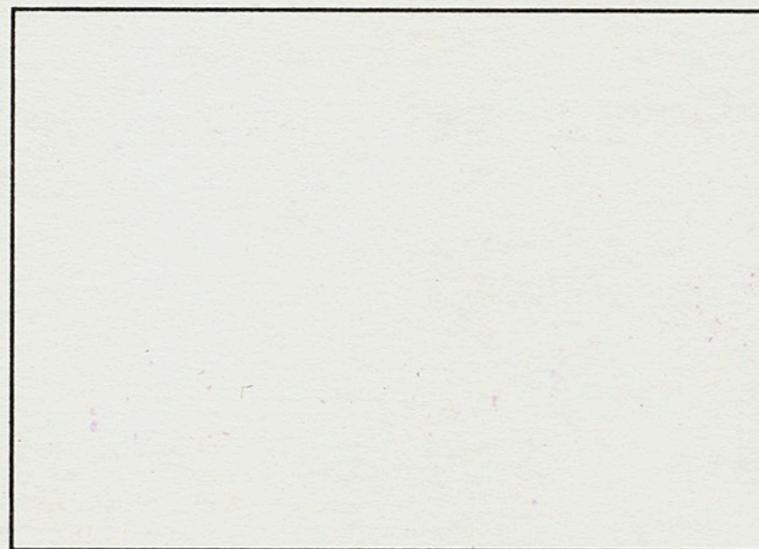
Tvorba Wima Janse si klade za cíl uvést do chodu mezilidské kontinuum. Jeho realizace jsou jakousi poetickou pobídkou, nástrojem, který pomáhá dospět k předsevzatému cíli: ke stvoření výsostného tvaru, kde se celistvost, harmonie a jasnost vzájemně podporují. Toto téma triády není vůbec nahoře. Kultura, příroda a věda tvoří základní struktury, které určují poetickou symbiozu Wimsova díla.

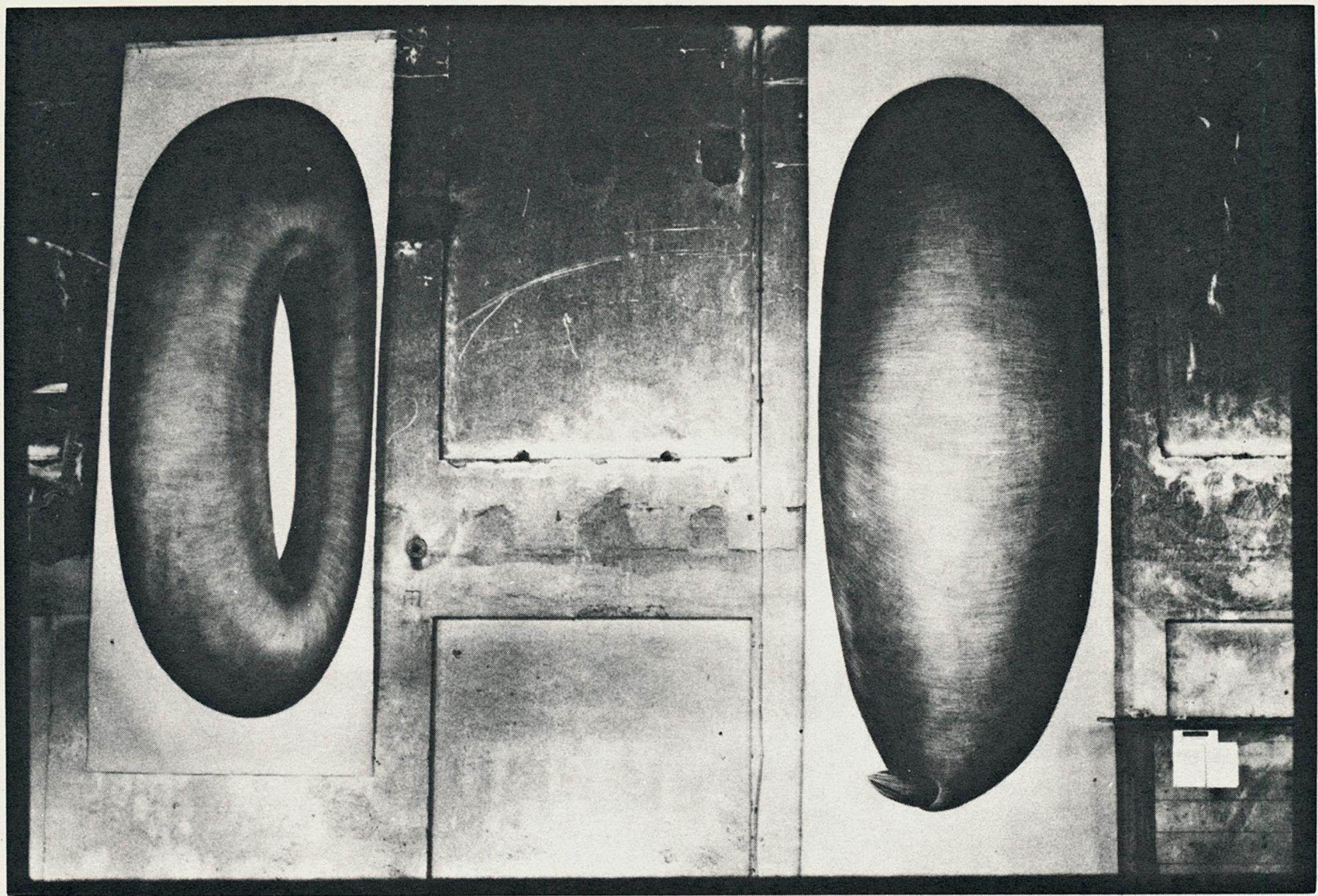
Kompozice listu, která je třetí významovou součástí celé instalace, sestává ze semen buku, připevněných na bílé zdi. Pod touto konstrukcí je malá měděná mistička, naplněná popelem spálených bukových semen.

The artistic oeuvre of Wim Jans wants to induce an interpersonal continuum. It functions as a poetic suggestion, an instrument, a means to the intended end : create a superlative structure in which unity, harmony and clarity fortify one another. Triadic configuration in Wim Jans work are never accidental : culture, nature and science are the three basic structures underlying the poetic symbiosis his work envisages.

The composition which is one of three basic contents of whole instalation exists of beech seeds, arranged as a leaf. The seeds are to be sticked to a neutral wall. Underneath this construction, there is a little dish made of copper, filled up with the ashes of the relating seeds.

Wim Jans

Sentimentální reminiscence / Sentimental Reminiscence
Refectory, exterior of convent

JIŘÍ KORNATOVSKÝ

born 1952 Plasy

Adress : Ve Smečkách 9
Praha 1
Czechoslov

Plasy - klášter, sentimentální reminiscence

Tajemství je proces zapomínání a rozpomínání. Jako takové nemá vlastní podobu. Jeho absolutním projevem je dokonalá forma, harmonie a fungující mechanismus. Na plaský klášter nelze reagovat jinak než v podobě vstřícného gesta. Mlýnské kolo demonstruje jistotu zajištěné existence. Kmen dotýkající se zdí, propojený subjektu a objektu, meditační kresba, následné soustředění. Hermetický uzavřený prostor je iluzivní v závislosti na vůli vnímatele. Iluze a realita je tak vlastně nerozlišitelná a cesta k vlastnímu já vede pouze k činu, akci, otisku, stopě v čase a místě. Poté přichází bud' sentiment anebo očištění; obojí musí vyvolat novou aktivitu, jinak se z iluze stává deziluze a ze sentimentu zánik. A nejde ani o výklad, ani o popis, ani o oslovení - jde o novou - vlastně věčnou aktivitu : napětí mezi zdrojem, nositelem a příjemcem.

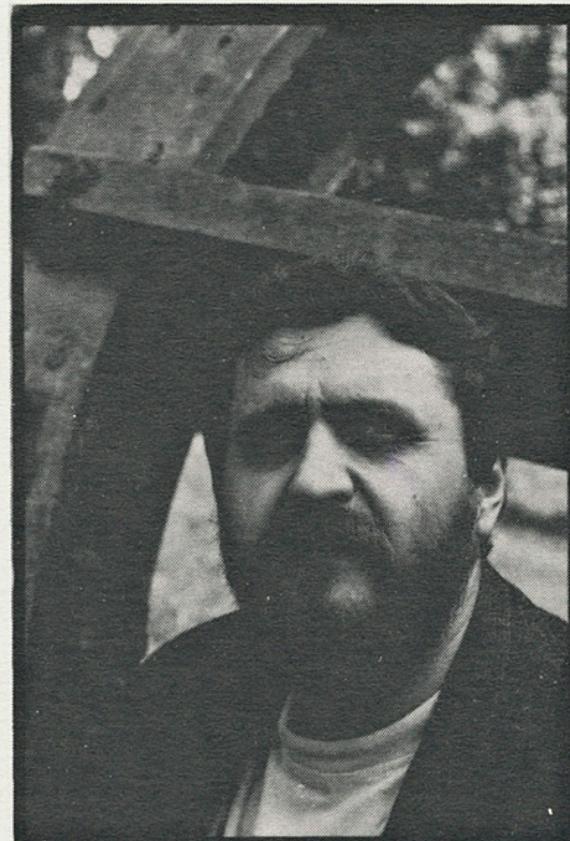
Jiří Kornatovský, červen 1992
klášter Plasy

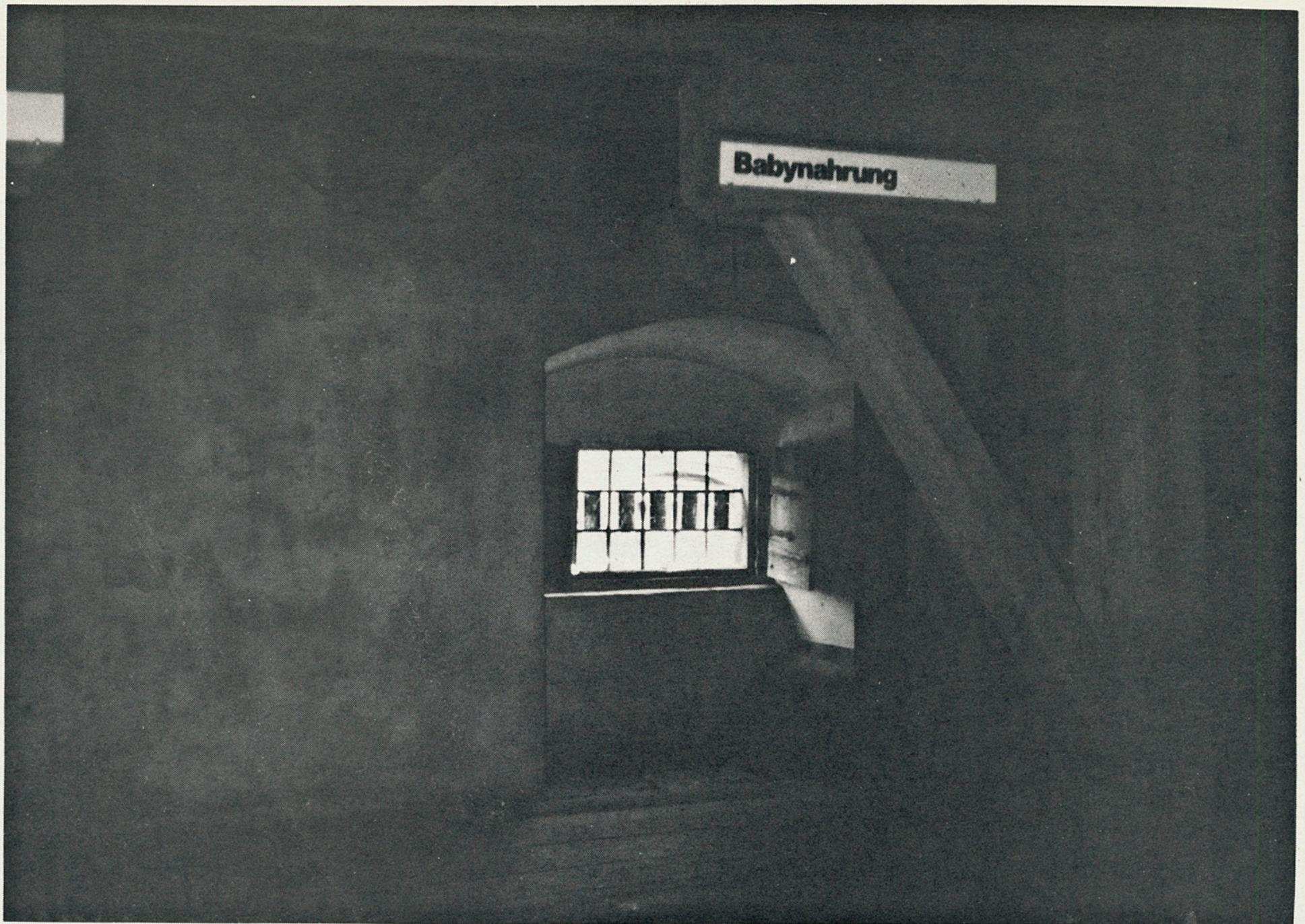
Plasy Monastery (Sentimental Remiscence)

Mystery is a process of remembering and forgetting. As such, it has no image. It's absolute expression is the perfect form - harmony and functional mechanism. It is impossible to react to monastery in Plasy in any way other than through an open gesture. The wooden mill expresses the certainty of existence. The tree trunk touching the walls demonstrates the interrelation of subject and object. Meditative drawings represent the result of concentration that follows. Hermetically dosed space is illusive and dependent on the will of the beholder. Illusion and reality are indistinguishable and the way towards the self leads only to action, impression, traced in time and place. Either sentiment or purging follows and both must bring new activity, otherwise illusion becomes disillusion and sentiment turns to doom. It is not a matter of interpretation or description, addressing or being addressed. It is new, actually and eternal activity : the tension between source, vehicle and receiver.

Jiří Kornatovský, June 92
Plasy Monastery

Jiří Kornatovský

Installation
Granary

DANIELA KIESS - KUBICZAK

born 1965

Adress : Breidenbacherstrasse 9
D - 6500 Mainz
Bundesrepublik Deutschland

SOL ' ALERT ' SON
sýpka

HARALD KUBICZAK

born 1957

Adress : Breidenbacherstrasse 9
D - 6500 Mainz
Bundesrepublik Deutschland

Daniela Kieß

Instalace 45 bílých pásků (8 x 60 cm), na nichž jsou černými písmeny vytiskena slova. Tyto symboly jsou užívány v supermarketech pro orientaci. Pověsila jsem je nad středové sloupy stropní trámové konstrukce. Na podlaze bylo nainstalováno 6 piezoelektrických zvukových generátorů. Každý z nich byl připevněn k papírovému pytlíku s práškovým instantním jídlem.

Harald Kubiczak : " Sol alert son "

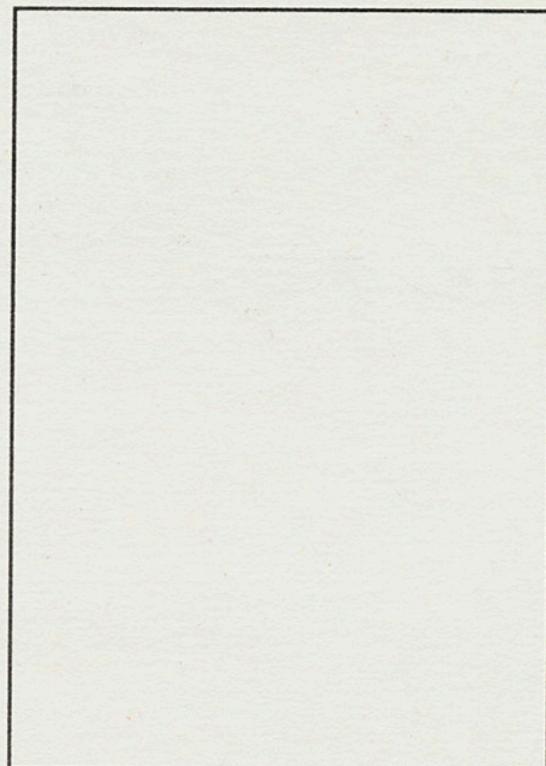
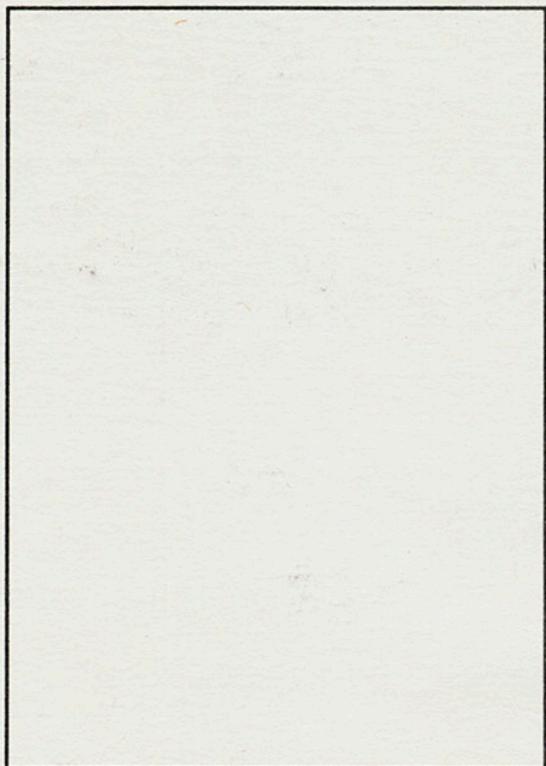
Instalace 90 solárních článků a 19 piezoelektrických měničů na 6 oknech v jednom z patér budovy sýpek. Střídání frekvencí a zvukový model měničů jsou obměňovány během dne v závislosti na poloze slunce a intenzitě slunečního svitu

Daniela Kieß: Installation of 45 white stripes (8 x 60 cm), on each printed in black letters words. The signs are used for orientation in supermarkets. I hung them up at the center poles of the ceiling construction of the room. On the floor was an installation of 6 piezoelectric melodygenerators. Each of which was attached to a paper bag of instant food powder.

Harald Kubiczak : Installation of 90 solar cells and 19 piezoelectric transducers at 6 windows on one floor of the granary building. The variety of frequencies and sound patterns of the transducers are modulated during the day by the position of the sun and the intensity of the sunlight.
title : " SOL ALERT SON "

Do okenních mříží ve druhém patře sýpky byly umístěny zvukové elementy, které reagují na sluneční paprsky. Se zvyšující se intenzitou sluneční energie stoupala i během dne intenzita zvukové instalace. Večer 20. června byly zvukové články sejmuty z mříží.

Harald & Daniela Kubiczak

Nebeské schody / Stairways to heaven
Sýpka / Granary

GUUS KOENRAADS

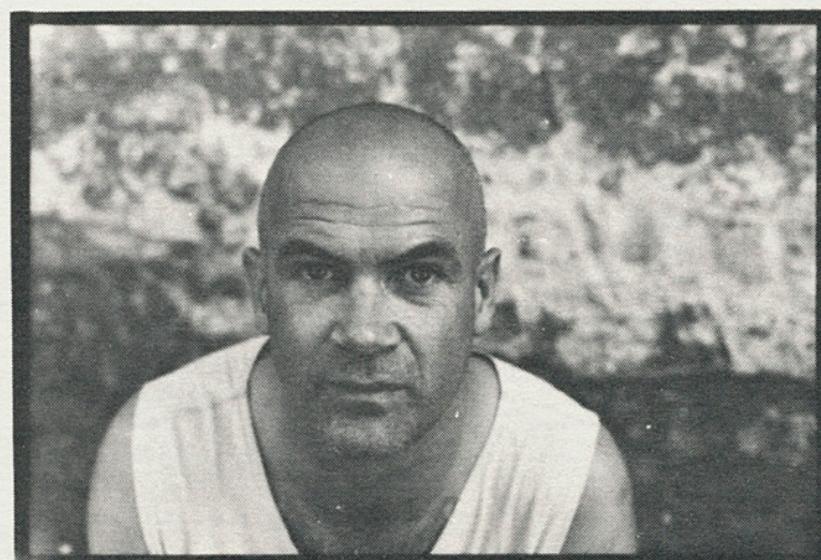
born 1949

Address : Hudsonlaan 164
5623 ND Eindhoven
The Netherlands

Instalace je umístěna v přízemí barokní sýpky ze sedmnáctého století. V prostoru tvořeném trojdlnou valenou klenbou, bílými stěnami a dřevěnou podlahou. Světlo do místnosti proniká protilehlými okny, které jsou opatřeny mřížemi. Příchozí spatří bíle natřenou židli stojící uprostřed a za ní temnou plochu, jejíž hloubku je těžko uhádnout. Ve výšce očí se vznáší bílý objekt. Když si oči přivýknou temnotě, černá pomalu přechází v pařížskou modř a plocha se zdánlivě přibližuje. Příchozí usedne na židli, nechá modrou přistoupit blíž a zavěšený objekt dostane jasnější kontury. Polokruh, na jehož vrcholu se sbíhají dvě schodiště. Pro šero si uvědomíte až za chvíli, že schodiště míří směrem dolů. Guus Koenraads uvedl svým zásahem - temnou zadní stěnou - celý prostor do pomyslného pohybu a zavěšený reliéf se vlní před očima. Průzračný, nezemský dech.

An installation in an 17th century granary, a symmetric space with three cross-vaults of equal size, whitewashed walls and a plain wooden floor. Light enters only from opposite grated apertures in the middle of the third segment. Coming in you descry a white wooden chair central in the space, and a white object apparently hovering in front of an intense, unfathomable dark. When your eyes grow accustomed to the dusk, the black turns into a Prussian blue surface that seems to move towards you. You sit down on the chair, let the blue advance and the object attain contour - a semicircle in which two stairways come together at the top. The faint light makes you realize only after some time that the stairs are inverted: the steps point downward. While Guus Koenraads has put the space into apparent motion by his touch (painting the back wall), this wooden piece folds and unfolds before your eyes. A serene, unearthly breathing.

Guus Koenraads

Velké vzniká díky malému / The Great origines thanks to Small
Convent/Corridors

EDWARD LUYKEN

born 1950 Leyden

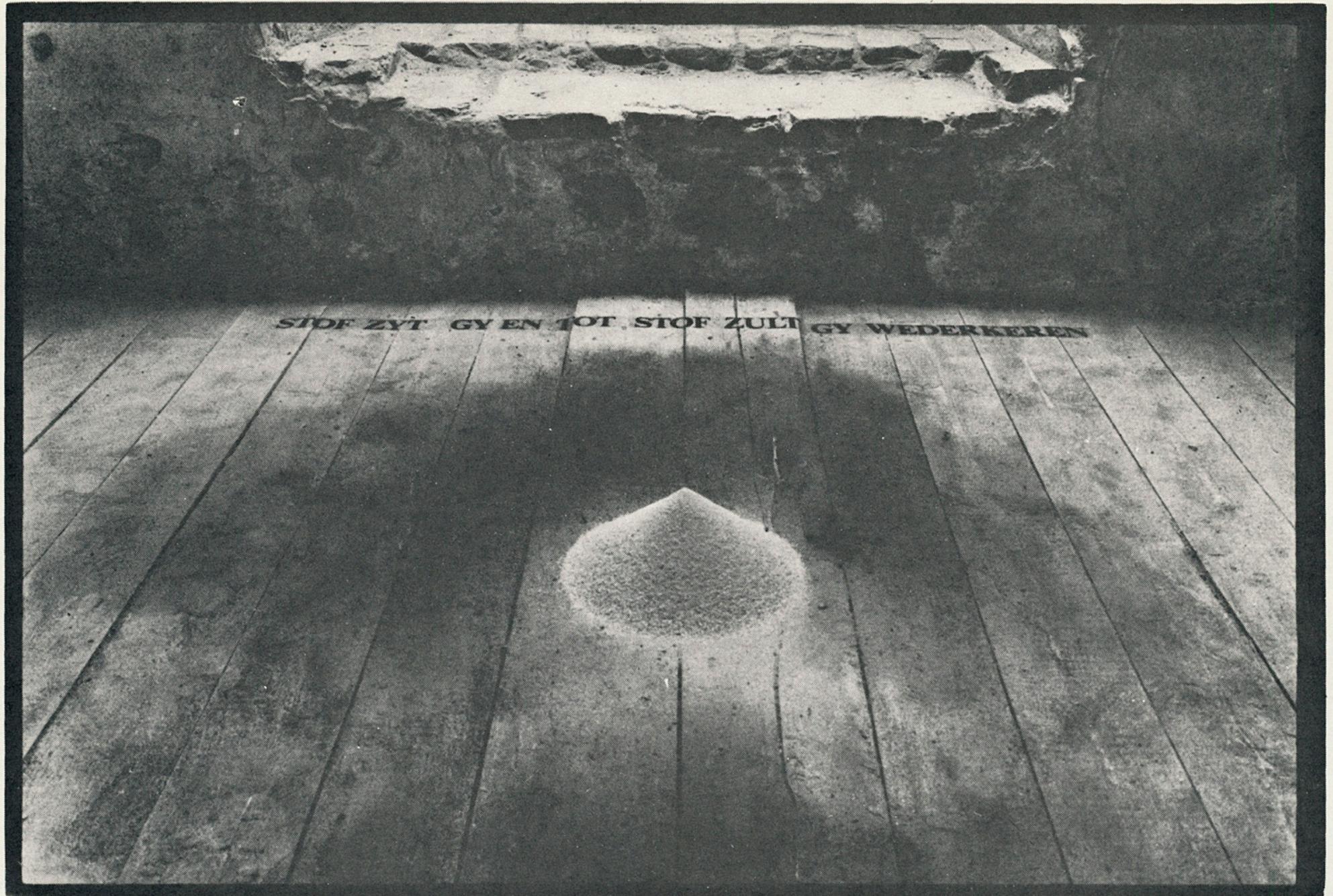
Adress : P. B. 1163
1000 DB Amsterdam
The Netherlands

Edward Luyken použil tvary, které obkreslil a zvětšil z katastrálních map území kolem Amsterodamu. Černé formy vyřezané z překližky připevnil na bílé stěny klášterních chodeb.

Edward Luyken used forms, which he took from carts of neighbourhood Amsterdam. Black forms cutted from triplex he put on the white walls of the corridors of the convent.

Edward Luyken

I. Installation in granary
II. Stof Zijt G'J en tot stof zult G'j wederkeren / Prach jsi a v prach se obrátíš
Granary

RONALD MEDEMA

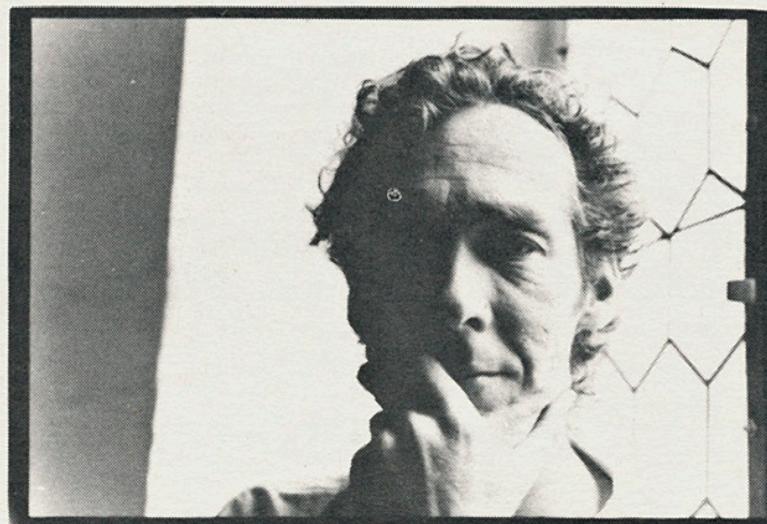
born 1956 Wieringerwerf

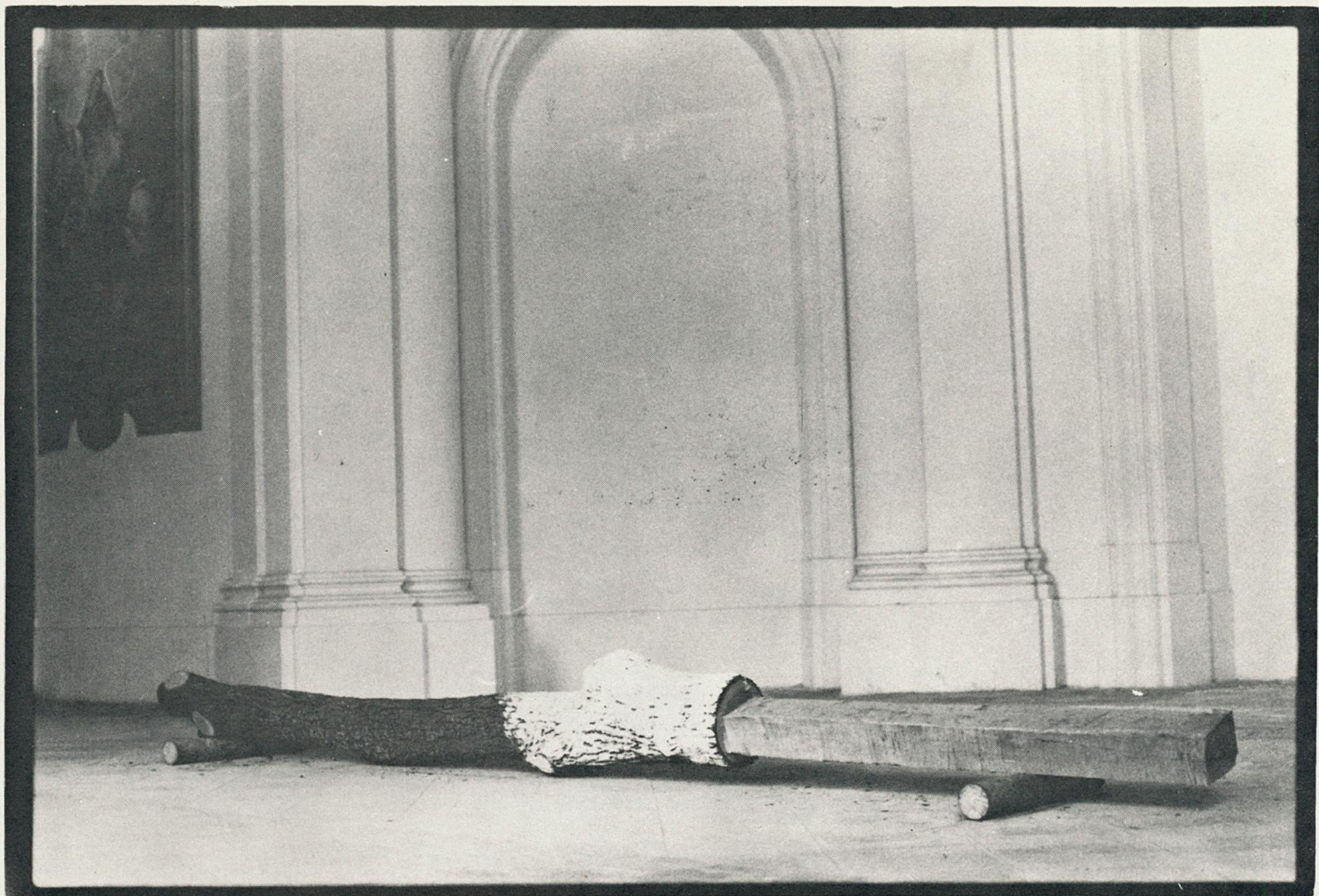
Adress : Haspelwijk 3
9354 VT Zevenhuizen
The Netherlands

V instalacích I. a II., které Ronald Medema umístil v sýpce, jde o dvojí pohyb : jeden ve směru hodinových ručiček a druhý je protisměrný. Při soustředění se na jeden z nich je ten druhý mimo pozornost. Při chůzi v prostoru instalace lze pocítit rytmické opakování v čase a prostoru. Tyto dva pohyby jsou ve skutečnosti totožné. Sledujete-li tvary, které jsou na obou stranách okenic při chůzi, vzniká jeden vertikální pás.

Both installations of R. Medema in the granary concern two kinds of movement. One with the clock, the other against the clock. If one concentrates on one of them, the other is eliminated. During a walk in a space of installation I one can perceive a rhythmical cyclic movement in time and space. These two movements are in fact identical. If you follow the forms, placed by R. Medema on both sides of shutters, while walking there occurs a feeling of one vertical strip.

Ronald Medema

" What happens to earth
Will soon happen to the childern of the earth " from the oration of Seattle, chief of the
Dwamoschtribe 1854
Convent

ZJOS MEYVIS

born 1950 Kruibeke

Adress : De Bosschaertlei 106
2620 Memiksem
Belgie

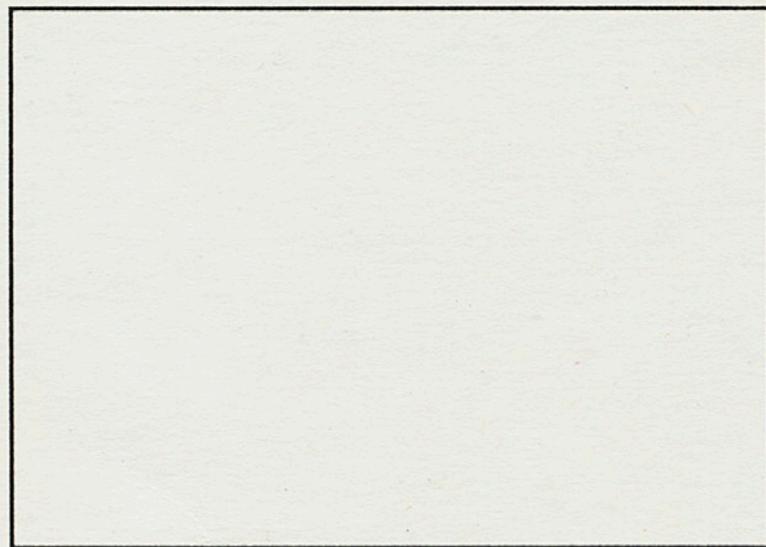
"Co se děje se zemí, se brzo stane s jejími dětmi",
z prosloru náčelníka kmene Dwamisch - Seattla roku 1854

Znovu posunout do oblasti posvátna to, co již dříve mělo rituální bytí ; vzývat, nebo si ošklivit živly, víru a nevíru; stavbu a boření, život a smrt. Kruhy, které stále samy sebe opakují a ve kterých se nechťenně nacházím. Pocit, že můj kruh není v souhře s kruhy těch druhých, je zřetelně cítit v mé práci. Nutkavá touha stvořit prostou stavbu nebo zapálit oheň a dát jim rovinu posvátného. To je vnitřní potřeba, svázaná s kruhem jednoduchých primitivních rituálů, nevědomého spojení s vlastní minulostí. Kruh, ze kterého není úniku. Otázka, zda moje práce je či není umění, zda je krásná nebo ošklivá, není důležitá. To je to podstatné.

"What happens to Earth will soon happen to the Children of the Earth"
from the oration of Seattle, chief of the Dwamosch tribe 1854

The reconsacration of things, that already knew a ritual existence, the admiring of, or detesting of elements, belief and disbelief, construction and decostration, life and death. The cycles which repeat themselves, and where I find myself unwillingly, the feeling that my cycle isn't synchronised with others is very obvious in my work. The irresistible urge to make a simple construction or fire and to consecrate this in a space, are internal needs that erode out of a cycle of primitive rites from the inconsious relation with my past. The cycle I can't escape from. The question whether my work is or isn't art, beautiful or ugly, doesn't matter. It is essential.

Zjos Meyvis

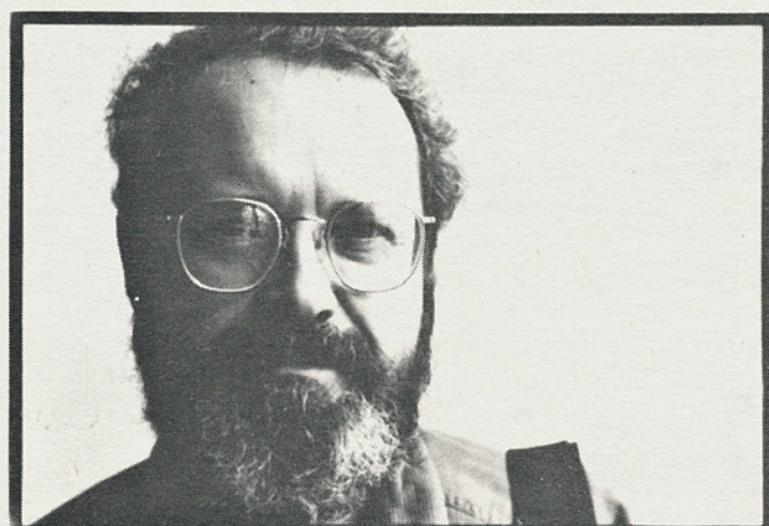
Location of performance : St. Bernard Chapel and St. Benedict Chapel

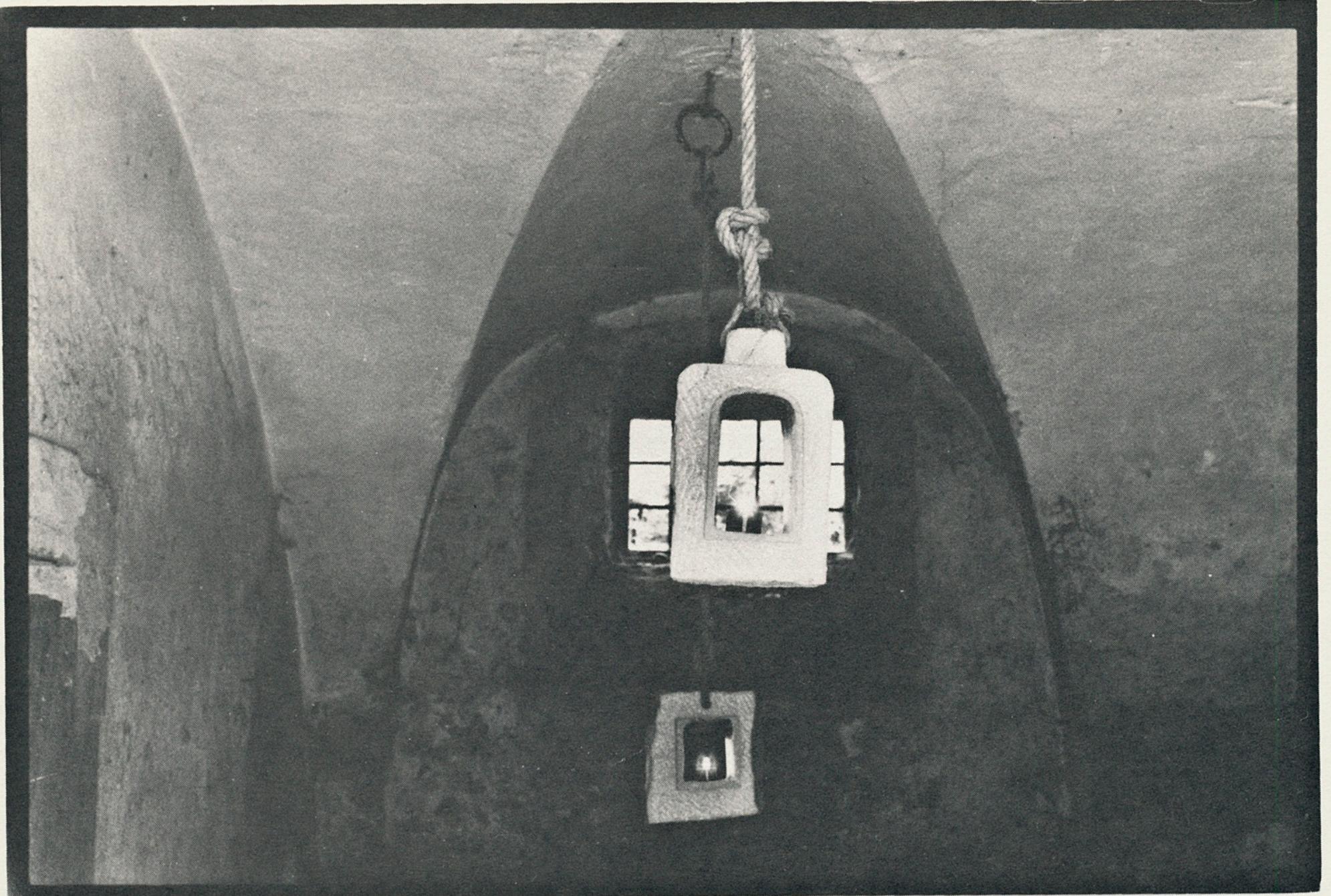
PHILL NIBLOCK
born 1933 Indiana, USA

Hudba Phillia Niblocka je charakteristická zkoumáním zvuku tvořeném mnohostí tónů v sevřeném ladění a v dlouhotrvajícím předvedení. Kombinace statických figur a aktivní harmonický pohyb jeho skladeb ovlivnila celou generaci skladatelů. Skladby, nahrané tradičními nástroji bez dalšího zpracování dlouhých, přesně laděných souzvuků, jsou zachyceny na pásku. V Plasech předvedl Phill Niblock skladbu z pásku a při jejím reprodukování využil vyjímečnou akustiku obou kaplí, které sloužily jako obrovské rezonanční prostory. Celý konvent zněl hudbou Phillia Niblocka.

Niblock's music explores the texture of sound resulting from multiply tones in very dence tunings performed in long duratons. The combination of static surface textures and extremly active harmonic movement generates a highly original music, that has influences a generation of composers. The pieces are created on tape from unprosessed recordings of precisely tuned long tones played on traditional instruments. In Plasy Phill Niblock performed his piece on tape with further amplification by way of the special acoustics in both chapels. The whole convent was in tune with Niblocks music.

Phill Niblock

Svatyně / Sanctuary
Sýpka / Granary

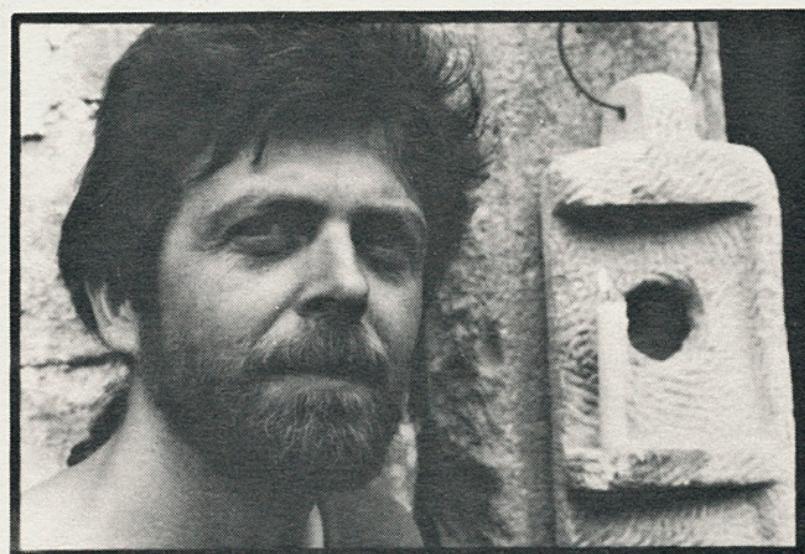
JIŘÍ OLT
born 1955

Address : Přechechtělova 2396
150 00 Praha 5 - Stodůlky

Při výběru prostoru instalace jsem si zvolil právě tuto místo, protože od prvního okamžiku, kdy jsem do ní vstoupil, se ve mě začala vytvářet představa "Svatyně". Poloha této místo, sousedící s královskou kaplí, můj pocit ještě umocnila. Sama poloha konventu, zámku, sýpek s královskou kaplí a atmosféra celého klášterního celku mě inspirovala k tomu vytvořit místo klidu, rozjímání, pokory a úcty.

I was looking for a place at Plasy, where at the first moment I saw it, I imagined a sanctuary. The location next to the King's Chapel, confirmed in me that this should be a place of silence, meditation, humility and respect.

Jiří Olt

Jejich Hlavy, Naše Uši, opus 105 / Their Heads, Our Ears
Granary

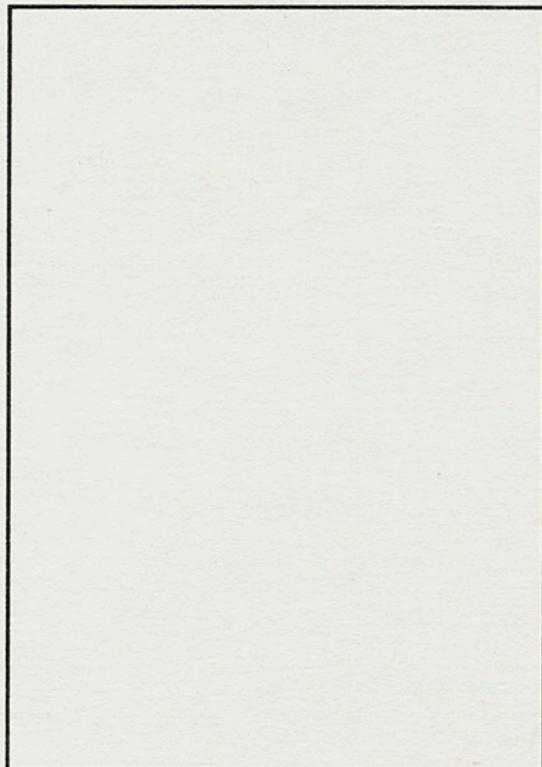
BAUDOUIN OOSTERLYNCK

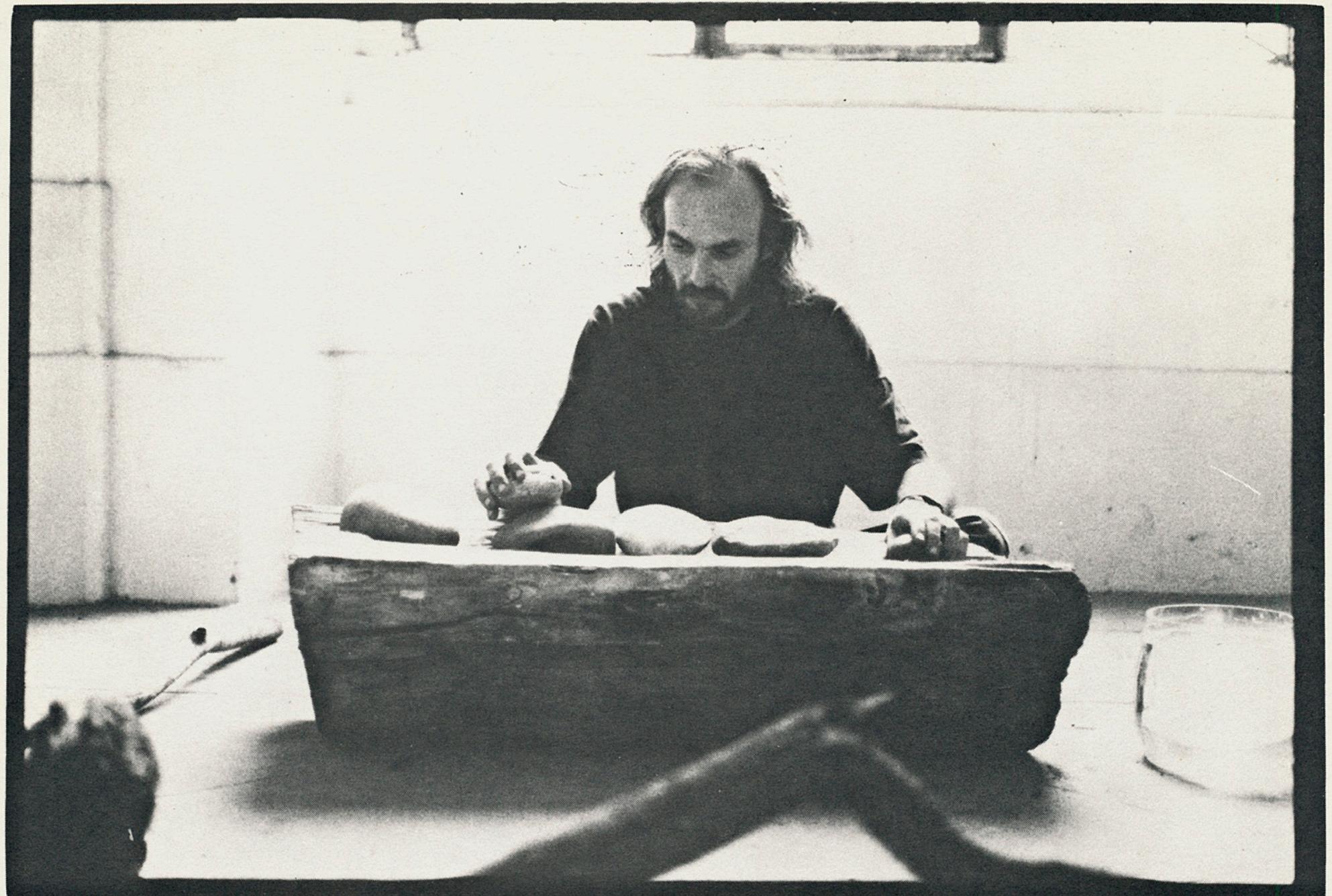
Adress : Rue de Florival 26
B - 1390 Archennes
Belgie

Instalace, kterou Oosterlynck připravil pro Hermit 92, sestává z dokumentace o celém jeho díle se zvukem a z pěti průhledných masek zplexiskla, zavěšených v prostoru jedné místnosti v sýpkách. Některé masky mají vyříznuté oči, jiné uši, některé nechávají volná ústa. Každý návštěvník si může vyzkoušet, jak změněné podmínky působí na naše vnímání.

The installation of Baudouin Oosterlynck for " Hermit " in Plasy consist of pictoral documentation about his work with sound and of five transparent masks which are hanging from the ceiling in one space of the granary. Some of the masks leave ears open, some other mouth or eyes. Every visitor can, by putting on the mask, proof the changed conditions of our perception.

Baudouin Oosterlynck

Hnízdo / Nest
Ambit konventu / Corridor in convent

MARIAN PALLA

born 1953 Košice

Address : Rudé armády 68
Rousínov 68301
Czechoslovakia

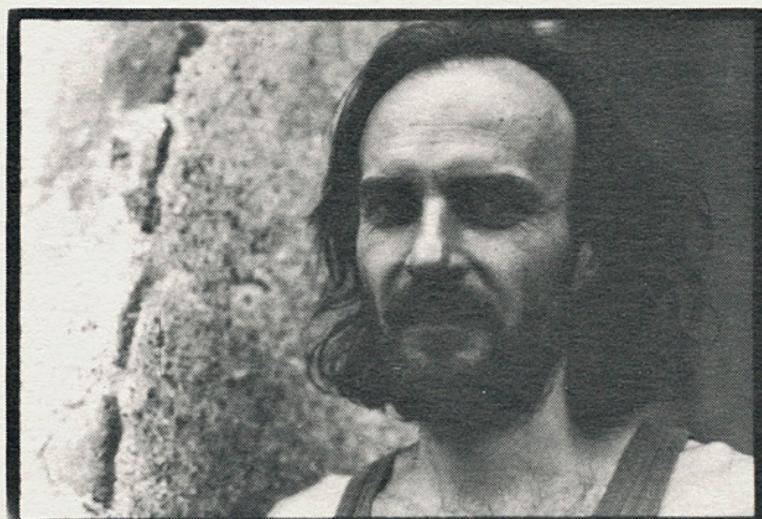
Není třeba velkých akcí, stačí například nepatrně pohnout kamenem.
Věci vyplňují prostor, posuneme je do nového prostoru a zjistíme, starý
prostor ony věci stále obsahuje.
Prostor mezi kamenem a dřevem je jiný než mezi dřevem a kamenem.
Prostoru se dotkneme tak, že strčíme ruku tam, kde nic není.
Nabral jsem do ruky nějaké svinstvo.
Položil ruku na kmen stromu, nic se nestalo, tak jsem ji dal zpět.
Všechno je docela jednoduché, pokud zapomeneme, co nás učili.

Big actions are not necessary, it is e. g. enough to move a stone slightly.
The things fill the room, we shift them into another room and find that the
old room still contains these things.
The space between a stone and a piece of wood is different from that
between the wood and the stone. We touch space by putting our hand
where there is nothing.
I took some rubbish in my hand.
I put my hand on the trunk of a tree; nothing happened, so I took it away
again.
Everything is quite simple, as long as we forget what we have been taught.

Marian Palla

Marian Palla

" A string installation for St. Bernard's Chapel ", June 20th

PAUL PANHUYSEN

Adress : Tongelresesstraat 81
5613 DB Eindhoven
The Netherlands

Moje účast na symposiu " Hermit " v klášteře Plasy zakončovala měsíční turné, které jsem podnikl společně s Phillem Niblockem po Polsku. V Krakově, Lodži, Vroclavi a Varšavě jsem měl celkově 5 instalací a 7 konzertů. Moc jsem toho o prostoru, ve kterém jsem měl představit svou práci, předem nevěděl. Ani o kulturním a sociálním kontextu tohoto setkání. Jana Šikýřová a Miloš Vojtěchovský mne informovali hned po mé příjezdu o nově restaurované překrásné kapli v konventu, která by se hodila pro mou instalaci. Ukázali mi tento prostor a já jsem uznal, že kaple svatého Bernarda je skvělá akustická prostory s bohatou ozvěnou, vibrací, teplým a plným tónem. Mimo to je krásným barokním interiérem. To mne přivedlo k tomu, sestavit skoro nehmotnou instalaci :

Pouze jsem napjal 5 strun u pianu mezi věřejemi otevřených dveří a klikami oken. Struny byly napnuty pomocí napínáků. Vzdálenost mezi dveřmi a okny určovala ladění strun. Nepoužil jsem ani zesilování ani reproduktory, ani akustické přídavné rezonance. Posluchači stáli venku, protože přítomnost lidí většinou mění akustické kvality prostoru. Kaple se stala sama hudebním nástrojem s hráči uvnitř. Dveře tvořily rezonanční otvor, kterým se hudba dostávala k posluchačům, stojícím v chodbě. Přizval jsem Philla Niblocka, aby hrál na dvě struny. Sám jsem hrál na tři zbývající. Přizval jsem také Jo Truman, protože se mi líbí její hlas a zvuk jejího didgeridoo a byl jsem zvědav, jak budou v prostoru znít. Přizval jsem také Michaela Delia po tom, co jsem zde slyšel jeho tamburinu a kalimbu. Všechny tyto zvuky se slévaly v prostorách kaple. Byl to pro mne pozoruhodný zážitek.

A String installation for St. Bernard's Chapel " Paul Panhuysen "
The concert took place on June 20th, 1992

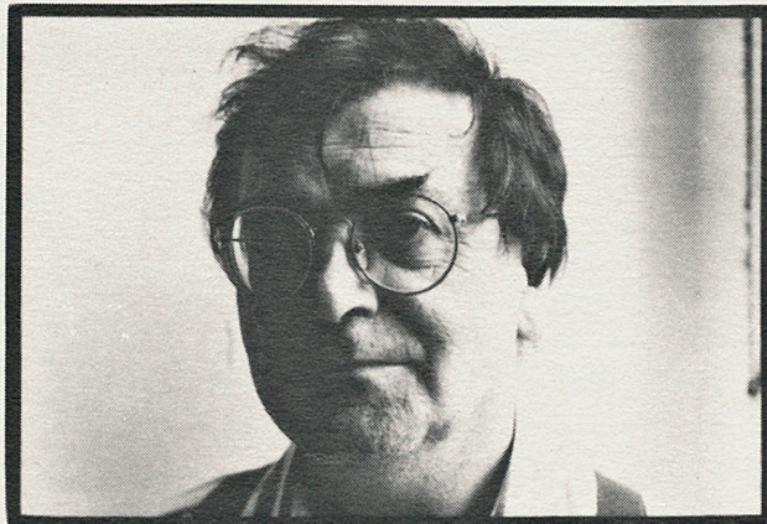
After having toured with Phill Niblock in Poland, where I made 5 installations and 7 concerts in Krakow, Wroclaw, Lodz and Warsaw, my visit to Klášter Plasy meant the finale of a one month trip. I didn't know before much about the space where I was expected to present my work, neither about the social and cultural context in which the event would take place.

Jana and Milos told me immediately after my arrival about a wonderful such freshly renovated chapel in the convent, which they expected to be perfect for my installation. They did show me the space, and I agreed with them St. Bernard's chapel is a wonderful sound chamber with very lively acoustics, echoing, reverberating and sounding warm and beautiful. It is also a very beautiful shaped baroque interior.

This made me decide to make an almost immaterial installation. I only stretched 5 piano-strings from the hinges of the open doors to the hinges of the windows. The strings were stretched with turnbuckles. The distances between the door and the windows tuned the strings. I didn't use amplification, no P. A. and no acoustical resonators. I decided to have no audience in the room, since the presence of people in a space mostly changes the acoustical qualities. The chapel was to become the instrument itself with the musicians inside. The doors were the sound-hole through which the music left the instrument into the corridor where the audience was. I invited Phill Niblock to play two of the strings. I played the three other strings myself. I invited Jo Truman, since I like her voice and the sounds of her didgeridoo and I wondered how these would sound in this space. I invited Michael Delia after I had heard his drum and kalimba in the space. All the sounds melted together in the chapel. This was a remarkable experience.

Paul Panhuysen

SMÍŠENÉ POCITY

Adress : Divadlo pod Lampou
Havířská ul.
Plzeň - Bory

Smíšené Pocity

Plays with different music groups or gives solo performances
Zámek / Prelatura

EMIL POSPÍŠIL

born 1958 Olomouc

Adress : Gabinova 864,
150 00 Praha 5
Czechoslovakia

Emil Pospíšil po dlouholeté kariéře doprovodného spoluhráče mnoha folkových hudebníků začal spojovat svůj zájem o tradiční indickou hudbu s moderní evropskou písňovou formou. Ve svých sólových konzertech předvádí nezvyklou kombinaci akustického zvuku sitár a naprogramovaného komputerového doprovodu.

Emil Pospíšil, after playing for many years with different folk musicians, started to combine his interest for traditional Indian music with modern European song form. In his solo performances he shows an unusual combination of acoustic sound of sitar and programmed computer instrumentation.

Emil Pospíšil

Concentration performance : On Stilts
Konvent, zadní schodiště

FELICITAS RATH

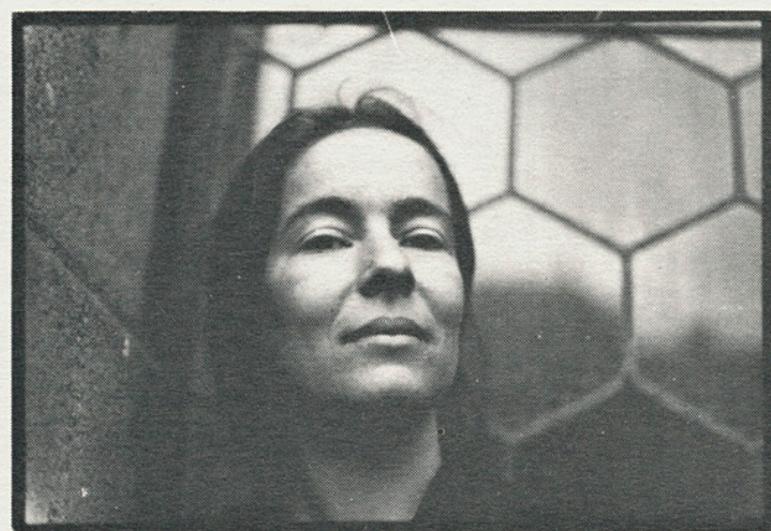
born in Germany

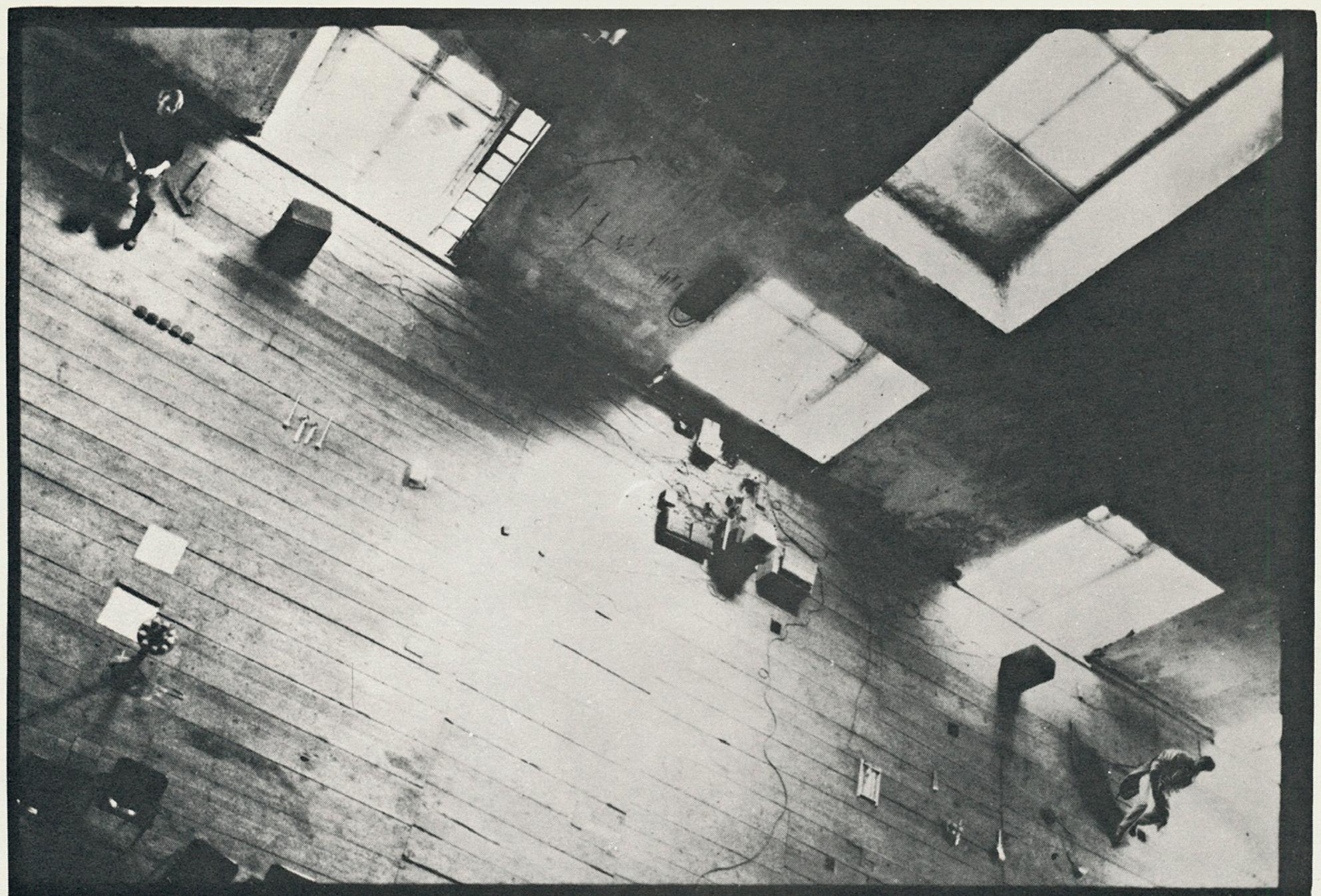
Adress : Le Keucheninstr. 34 III
1051 HP Amsterdam
The Netherlands

Instalace se jmenuje " Soustředění ". Je to pocit, který mám při chůzi po těchto točitých schodech. Kroužit kolem centra, neviditelné osy, dívat se do středu. Napjaté provazy představují tento pohyb mezi pevným schodištěm a jeho neviditelným ohniskem. " Soustředění " se také vztahuje k duchovní / mentální činnosti, která zde v klášteře po staletí probíhala v nepřetržitém pohybu mezi vesmírem a jednotlivcem.

This installation is called Concentration. It is the feeling, I get walking up and down those stairs. Moving around a centre. An invisible axis. Watching the middle. The strings describe the movement, that happens in the space between the concrete staircase and its invisible centre. Concentration is also related to the spiritual / mental activity that might have been going on in this convent for hundreds of years in an ongoing movement between the universe and human beings.

Felicitas Rath

Hermit project

HORST RICKELS / VICTOR WENTINCK

born 1947 Westerstede

Adress : Barrierweg 183
5822 CM Eindhoven
The Netherlands

born 1948 Enschede

Adress : Beukplein 11
2565 ZE Den Haag
The Netherlands

Záměrem pobytu Horsta Rickelse a Victora Wentincka v klášteře Plasy bylo pracovat v klidu na nových projektech pro budoucí hudební představení. Ideální poloha kláštera Plasy a celá řada akustických prostorů vytvářely dobré podmínky pro ohledávání nových materiálů a testování nápadů. Horst Rickels zde chtěl vyzkoušet nový Korg M1 v kombinaci s čistě akustickými zdroji a Victor Wentink zde předvedl nové computersoftware a pracoval zde na studii o umění a technologii, která bude publikována v roce 1993.

Celkově se uskutečnily čtyři konzerty. Tři pro publikum v klášteře Plasy a jeden v klubu Delta. Dva z nich byly společné a dva (včetně představení v Praze) solové (pouze Wentinck).

V Plasech byly po ruce předměty, které bylo možné použít jako zdroje zvuku v kombinaci s čistě computerovým elektronickým zvukem. Zvláště kuchyňské nádobí, (které je jinak těžko sehnat) z místního obchodu bylo vynikající pro akustické a elektronicky zesílené zvukové projekce.

V prvním veřejném představení projektu Hermit 12. června vystoupili Horst Rickels a Victor Wentink v refektáři s těmito materiály.

Horst Rickels experimentoval s varhanní píšťalou a zpěvem v kapli svatého Bernarda, kde je zcela vyjímečná akustika. Složil také novou skladbu pro piano, která byla předvedena v ambitu kláštera, zatímco posluchači procházeli chodbami a poslouchali zvukové vlny z různých směrů.

Victor Wentink také spolupracoval se skupinou 4 tanečníků (Kristine Deray and comp.) a skupina nastudovala choreografii na jednu z Wentinkových elektronických skladeb. První try-out proběhl v Metternichově sále v Zámku poslední den festivalu. Další spolupráce bude pokračovat v Holandsku.

The intention for HR and VW to work at Plasy was to work quiet on new ideas for future musicperformances. The ideal location of Plasy and the many acoustic spaces would create good possibillities for exploring materials and testing ideas.

HR wanted to test his new Korg M1 in combination with pure acoustic sources, and VW was going to demonstrate new music computersoftware and writing on a new text on art and technology to be published in 1993. Totally four concerts were presented. Three for audiences in the Klaster Plasy and one in Prague in the club Delta. Two were duo-concerts and two (including the one in Prague) were solo-concerts by VW.

In Plasy materials were at hand that could be used as sound-sources in combination with pure computer-controlled electronic sounds. Especially the otherwise hard to get sink kitchen-ware that was to be found in the village stores was perfect for acoustic and electrically amplified soundproduction.

The first public openingperformance of the Hermit-Project at the Klaster was given by HR and VW with this material in the Refectorum hall of the Klaster at the 12 of June.

Horst Rickels did some experiments with his foot-driven organpipe combined with singing at the St. Bernard chapel for the special acoustics in that space. He also made a new piece for piano that was performed on a grand-piano in the corridors of the main Convent-building, while the audience was walking around listening from different positions to the piano ř soundwaves ſ.

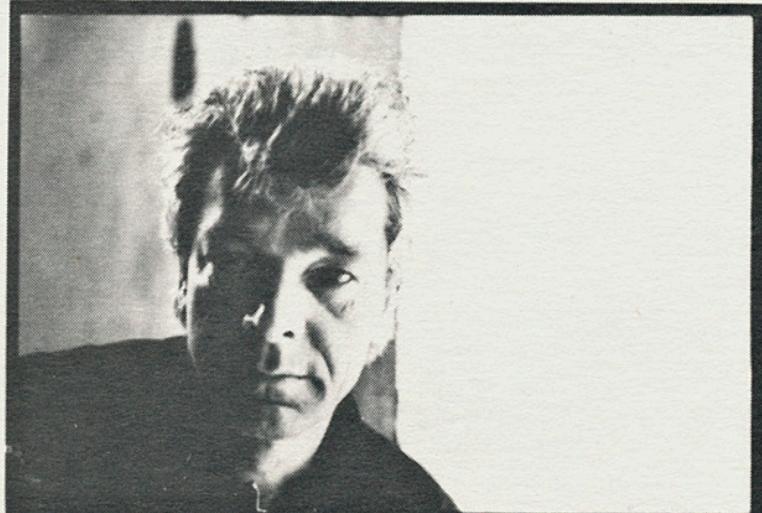
Victor Wentink made contact with a group of four dancers who were also working in the Klaster to try-out a dance-performance on one of his electronic music pieces. The first attempt was presented in the Metternich Hall of the Zamek at the last performance-day. A further cooperation will take place in Netherland.

Victor Wentink

Horst Rickels

" Space of The Memories and an Immediate space "

MILOŠ ŠEJN

born 1947 Jablonec nad Nisou

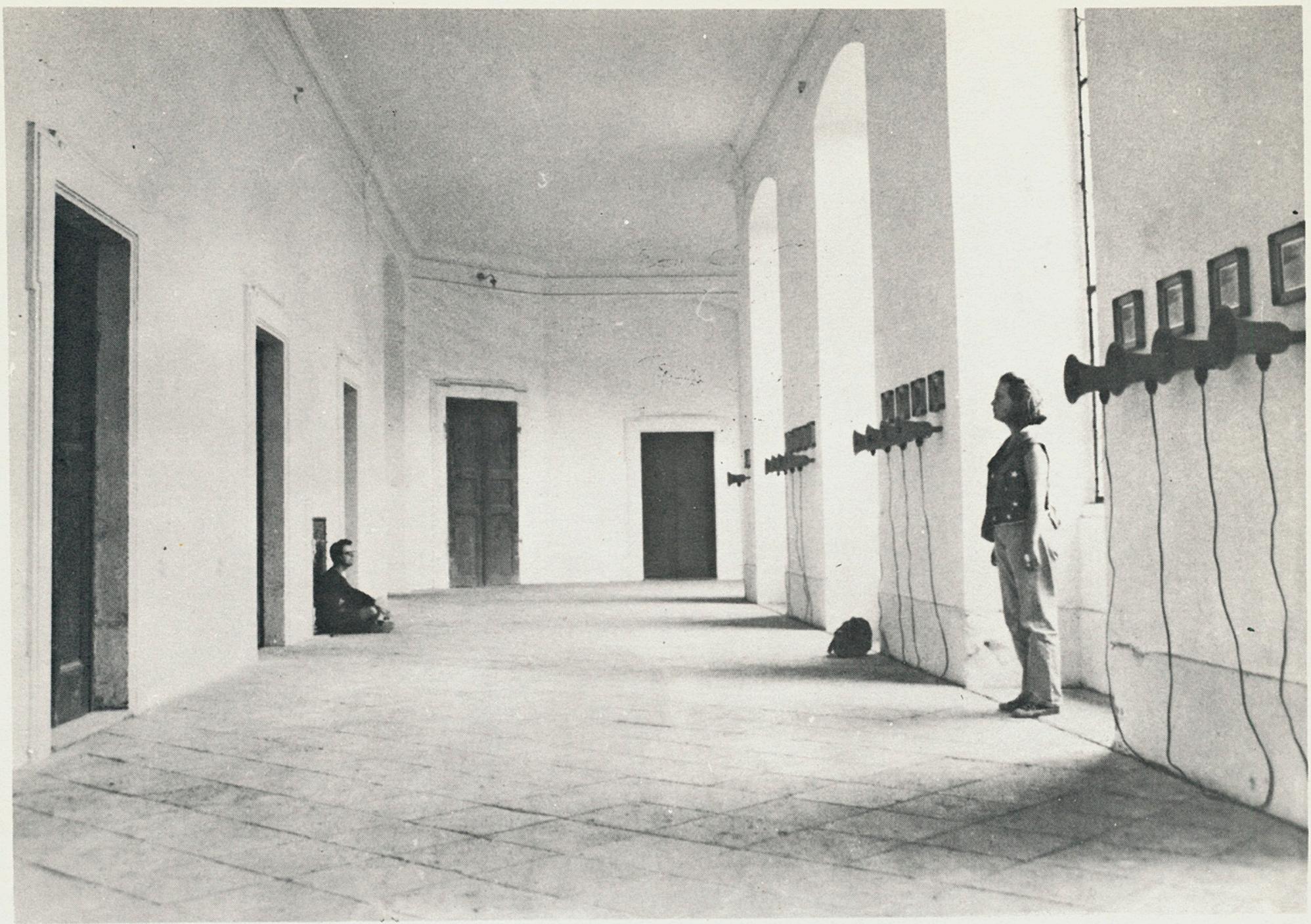
First work performed in a building of The Plasy Cistercian Convent was " Low Singing " realised in 4/28/92. I worked here with the groundwater-level of a static construction system in this building and with seventeen stainless dishes. Sixteen of them I made use of the festival performance in 6/20/1992. Within all working I was observing of a parallelity of visual and sonic convent changes and at the same time division of itself. I chose a destroyed room adjoined with The St. Bernard's chapel. The denuded earth of the pulled out floor reminded me of a field; a resco remains on the walls as shadows of the last building life. I had arranged 16 dishes, eight in paralell in the room and I filled these step by step with water and with earth and with brick dust of this place. This pigmented liquid I afterwards had splashed on the walls and then scraped the damp plaster on the walls with each dish. This plaster material I spilled to the middle of the room. A network of the sexteen vertical and one horizontal arose. The room where I performed had been closed and spectators were able to observe only a picture similar to the perspective contruction of the cinematic picture. However, because the noise from the place of my performance had been amplifified and transfered outside into the opposite corners of the convent gallery (the space of spectators), the spectators were able to perceive increased and re-echoed deformed fragments of my activity as a rolling flow inside the whole building. While I heard and perceived only myself and my place. I was very interested in this duplicity of a identically receptivity as well as it's unity, realized as a mutual energy for both myself and spectators in the same time. This particular realization at the Plasy Convent had special importance for me, different from the experience that I had acquired by making similar performance at Spazio Ansaldi in Milano 1991. The effect of the magic mirroring of one and the same thing contains somehow already this baroque Santini's building. Here man can perceive in the same time murmuring of underground waters and the whistle of swifts behind the windows.

První prací, jíž jsem performoval pro budovu kláštera v Plasích, bylo " Low Singins ", realizované 28. 4. 1992. Pracoval jsem zde s hladinou podzemní vody statického systému této budovy a se sedmnácti nerezovými mísami. Šestnáct z těchto mís jsem použil i ve festivalové performanci 20. 6. 1992. Sledoval jsem zde po celou dobu práce paralelnost vizuálních a zvukových proměn konventu současně při jejich rozdělení. Pro práci jsem vybral devastovanou místo, sousedící s kaplí sv. Bernarda. Obnažená hlína vytrhané podlahy připomínala pole, zbytky fresek na stěnách byly jako stíny minulého života stavby. Osm a osm mís jsem rozestavil po zemi této místo ve dvou paralelních řadách a naplnil je postupně vodou a hliněným a cihlovým prachem místa. Touto zbarvenou tekutinou jsem pak polil stěny a každou mísou jsem seřízl vertikální pruh z vlhké omítky stěn. Tuto omítku jsem pak nasypal do středu místo. Vznikla tak sif' šestnácti vertikál a jedné horizontály. V místo, kde jsem performoval, jsem byl uzavřen, a diváci mohli sledovat moji práci pouze klíčovou dírkou dveří. Mohli tak vnímat pouze obraz, podobný svojí perspektivní konstrukci obrazu filmovému. Protože však hlučky z místa mé performance byly zvukově snímány (a dále zpracovávané přenášené do opačných rohů chodeb konventu místa posluchačů) mohli tito vniímat zesílené a echové deformované zlomky obrazu mé činnosti jako proud valící se celou budovou konventu. Já jsem slyšel a vnímal pouze sebe a své místo. Tato dvojakoost vniímání téhož mne velmi zajímalá stejně jako jeho jednota, uskutečněná jako vzájemná výměna energie mezi mnou a diváky v jednom a témže okamžiku. Způsob provedení právě v konventu v Plasích měl pro mě zvláštní význam, odlišný od zkušenosti, získané při stejně nazvané performanci ve Spazio Ansaldi v Miláně roku 1991. Efekt magického zrcadlení totiž nějak obsahuje již sama tato barokní Santiniho stavba, kde člověk může zároveň vnímat šumění podzemních vod i hvízdání rorýsů za okny.

Miloš Šejn

Obra konstruk IV
Convent, corridor, second floor

Sluik & Kurpeshoek

are working as an artist-duo since 1982
born 1961 in Enschede   born 1959 in Amsterdam

Address : van Beekstraat 122
1211 NT Landsmeer
The Netherlands

Obra Konstruk IV (Obraz) je audioinstalace, která je součástí série Obra Konstruk a navazuje na instalaci Konstruk II. Dne 4. května 1990 jsme navštívili klášter Sv. Florian v blízkosti města Linz a bývalý koncentrační tábor Mauthausen. V ambitu kláštera jsme viděli stěnu s vybledlými skvrnami, které zde zůstaly po odstraněných obrazech (snad portrétech?). Sluneční paprsky zde zanechaly na stěně jizvy. Tentýž den jsme navštívili Mauthausen, kde jsme viděli stěnu polepenou tisíci fotografií z legitimací těch, kteří v táboře zahynuli. Pozůstalí překrývali nelítostně jednu podobenku přes druhou.

Instalace Obra Konstruk II byla pro nás osobní rekonstrukcí zážitku ze dne 4. května 1990. Pozvání k účasti na "Hermit 92" bylo pro nás vyjímečnou příležitostí k tomu, abychom se vrátili ke vzpomínce na určité místo. Jako zvukového komponentu této instalace bylo použito zpracovaného fragmentu z díla Antonia Brucknera.

Obra Konstruk IV is an audio installation from a series Obra Konstruk which follows the installation Konstruk II. On the 4th of May 1990 we visited St. Florian Monastery near Linz and a former concentration camp Mauthausen. In the monastery we saw in the corridor a faded wall with outlines left from removed pictures (portraits?); scars left here from the sun. The same day we visited Mauthausen, where we saw a wall with thousands of photos of victims, stacked one over the other by their relatives. Obra Konstruk II was for us the subjective reconstruction of this day. The invitation to take part of "Hermit" in the monastery Plasy was for us a perfect opportunity to revive a memory of a special place. A sound component of Obra II was a revised sound fragment from work of Anton Bruckner.

Sluik / Kurpershoek

ORLOJ SNIVCŮ / THE HOROLOGE OF DREAMERS

Adress : Jihlavská 523
140 00 Praha 4
Czechoslovakia

Tři či více hudebníků hraje na vlastní hudební nástroj doby technického středověku - variabilní zvukovou instalaci : Orloj Snivců. Během dvou let shromáždili členové orchestru dostatek nalezených předmětů - železných tyčí, armatur, kramlí, hřebů a vesnických kalimb - k sestavení tohoto orloje. V klášteře zazněl dvakrát během západu slunce, což je nejpříhodnější část dne pro jeho zvuk. Zvuk hodin, odbíjejících prastarý čas Žemě snivců.

Over the last two years the members of this orchestra selectively found and collected various metal pieces (nails, sticks etc.) to construct this Horloge of Dreamers. Three or more musicians play this technically middle ages variable sound installation. It was played twice in Plasy, both times at sundown, an ideal time for it's sound. Sound of clock, striking the ancient time of Dreamland.

Orloj Snivců

Zapomenutý orchestr Země Snivců

Jaroslav Kořán
Michal Kořán
Martin Janíček jh
Vítěk Andršt'jh
Martin Šulc jh
Martin Šebesta
Siri Austen jh

Račte si vybrat / Your Choice
Convent

MARTIN STROOBER

born 1960 in Amsterdam

Adress : Oude Haagseweg 51
1066 BV Amsterdam
The Netherlands

Od roku 1988 spolupracuji s různými umělci pod společným jménem "Nieuw&Meer". (Nieuwe Meer se jmenuje bývalá vojenská základna na okraji Amsterodamu, kde je již druhý rok nová umělecká kolonie). Během doby, kdy jsem byl zapojen do hnutí krakeru, jsem se věnoval i organizování uměleckých festivalů. Pracuji s různými materiály, které nacházím v bezprostředním okolí a používám často netradiční sochařské prostředky - motorovou pilu, sbíječku, traktor a podobně. Často kombinuji sochařskou práci s performancí. Zabývám se pohyblivými objekty a symbolickým uměním, které vychází z přírodních materiálů.

From 1988 till now I am working together with various artists under the name "Nieuw & Meer" (de Nieuwe Meer is an old empty army-base at the edge of Amsterdam where already for two years is growing a new artists community). During my squatters - history I have been involved in organizing art-festivals. Working with different materials mostly found in a range of 10 km and using uncommon sculptor tools (chainsaws, sledge hammers, tractors etc.). Often the sculpture goes together with a performance. I am busy with moving objects and symbolic nature-art.

Martin Stroober

Prostor, světlo, čas / Space, light, time

Sýpka / Granary

JAN SVOBODA

born 1955

Adress: Francouzská 76
101 00 Praha 10

místo prostoru - prostor místa
místo světla - světlo místa
místo času - čas místa
místo místa

prostor světla - světlo prostoru
prostor času - čas prostoru
prostor prostoru

světlo času - čas světla
světlo světla
čas času

place of space - space of place
place of light - light of place
place of time - time of place
place of place

space of light - light of space
space of time - time of space
space of space

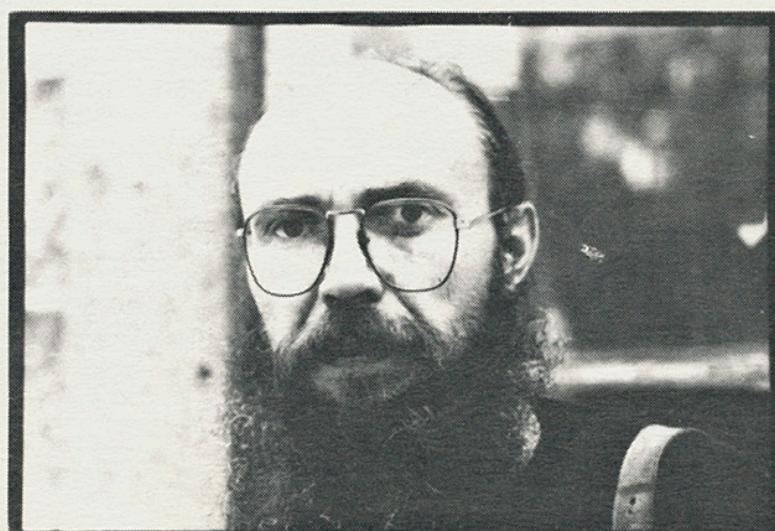
light of time - time of light
light of light
time of time

Prostor, světlo, čas - osobní akce - Plasy 3. 5. - 8. 5. 1992 / Space, light, time - personal event - Plasy 3. 5. - 8. 5. 1992
Prostor, světlo, čas - Instalace - Plasy 5. 6. - 7. 6. 1992 / Space, light, time - Installation - Plasy 5. 6. - 7. 6. 1992

technická spolupráce
Otta Bernard
Jana Peterková
Martin Velíšek

technical cooperation
Otta Bernard
Jana Peterková
Martin Velíšek

Jan Svoboda

MARJO TÖBBEN

Adress : Hespelwijk 3
9354 VT Zevenhuizen
The Netherlands

Na první pohled se zdá, že se čas v Plaském konventu zastavil, ale vteřiny ubíhají nezadržitelně ..... po staletí.

Inspirací pro moji instalaci byl přísný, monotonní denní režim, který je typický pro klášterní život.

Chtěla jsem : využít sluneční paprsky

pracovat s barvami

pracovat s ubíháním času

pracovat v klášterní chodbě na druhém patře, kam padá větší část dne slunce

využít skel ve tvaru pláštve v oknech ambitu

V každém z jedenácti oken v severní chodbě jsem prostřední sklo ve tvaru šestiúhelníku pokryla červenou barvou. Svítí-li slunce, vzniká stínový tvar na podlaze chodby. Tyto tvary jsem 25. června 1992 vysypala ve tři hodiny uhelným prachem.

Zdalo by se, že v klášteře se čas zastavil, ale stínové tvary na podlaze ambitu se takřka neznatelně posouvají.

Plasy, červen 1992

At first sight it looks that the time in Plasy Convent stoped, but seconds are running without restraint ..... centuries and centuries. In my installation I was inspired by the monotony of daily order of the cloister life.

I intended to : use sun rays

to work with colors

to work with running of time

to work in the corridor of second floor of convent where sun shines inside bigger part of day

to use the hexagonal forms of segments in the windows.

In each of the eleven windows I covered central hexagonal glass with red paint. There is created a shadow on the floor by this form. At 3 o'clock a. m. I filled these forms with coal dust. The first impression of th Convent is, that time stoped here, but the shadow shapes on the floor of the corridor are shifting slowly.

Marjo Többen

JO TRUMAN

born in Australia

Adress : c/o OKO prod. Binnenbantammer straat 15
1011 CH Amsterdam
The Netherlands

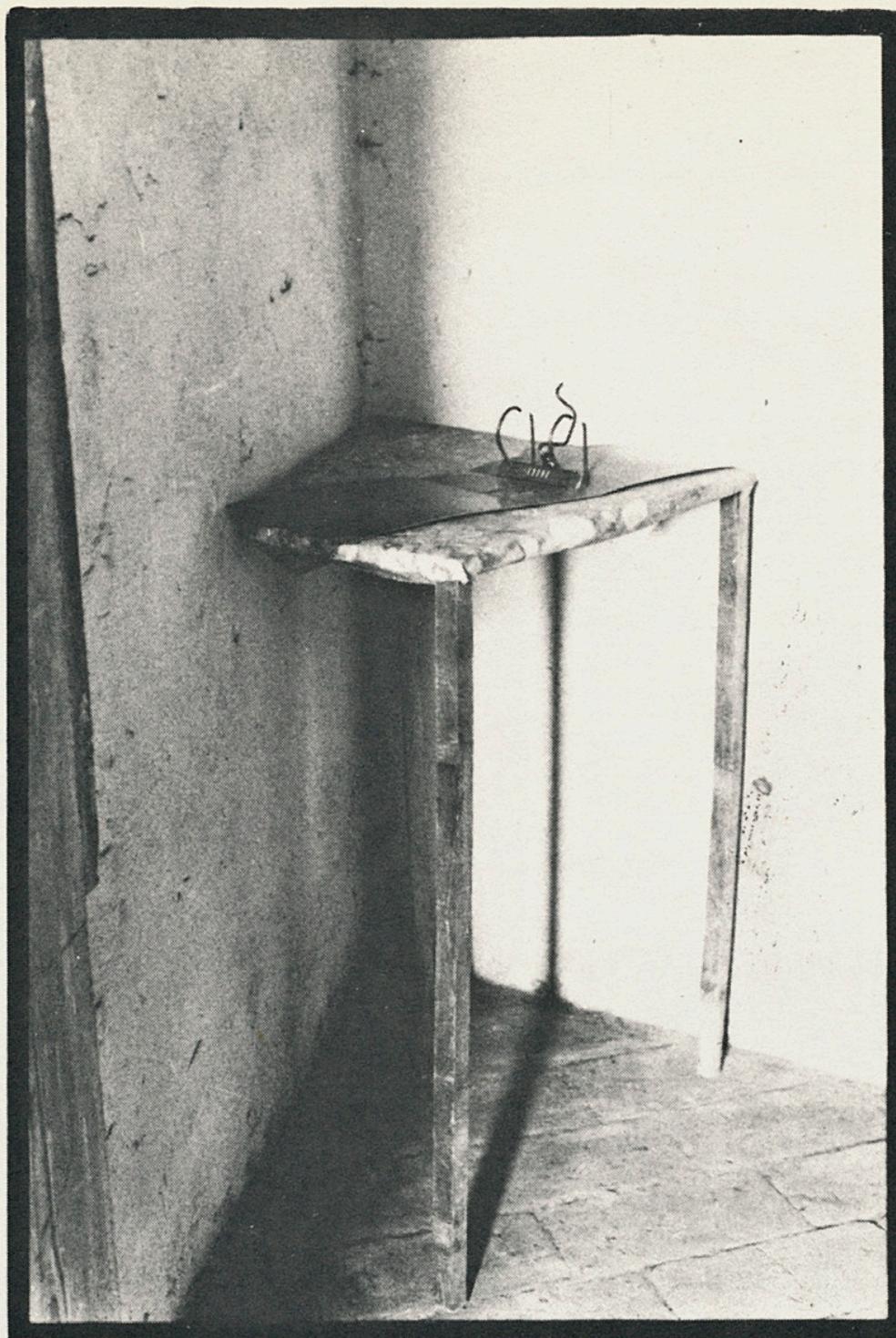
Jo Truman vystoupila společně s Paulem Panhuysenem, Phillem Niblockem, Michaelm Delia v kapli svatého Bernarda a v dalším představení společně s Pavlem Fajtem v kapli svatého Benedikta. Mimo zpěv hrála také na nástroj australských domorodců didgeridoo.

Jo Truman performed together with Paul Panhuysen, Phill Niblock and Michael Delia in St. Bernard Chapel. The second performance was together with Pavel Fajt on percussion in St. Benedict Chapel. Beside singing she played on australian music instrument didgeridoo.

Jo Truman

The Archive of Nothing / Other Voices

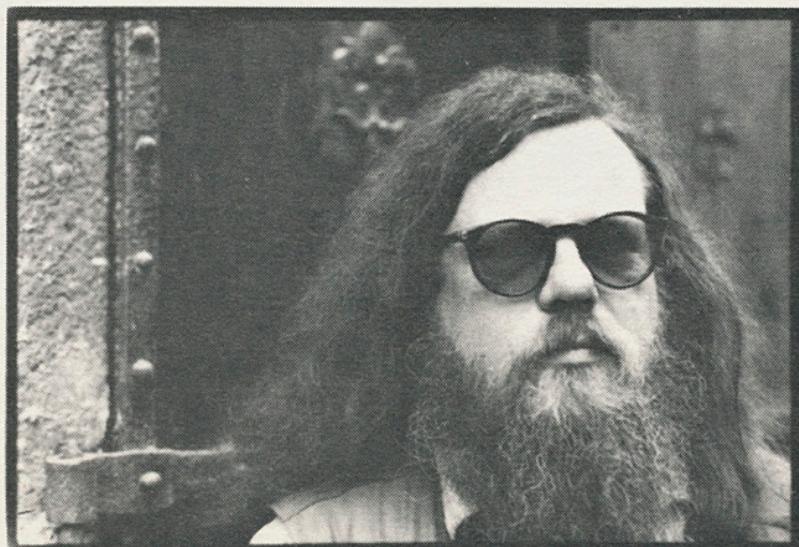
SVEND THOMSEN

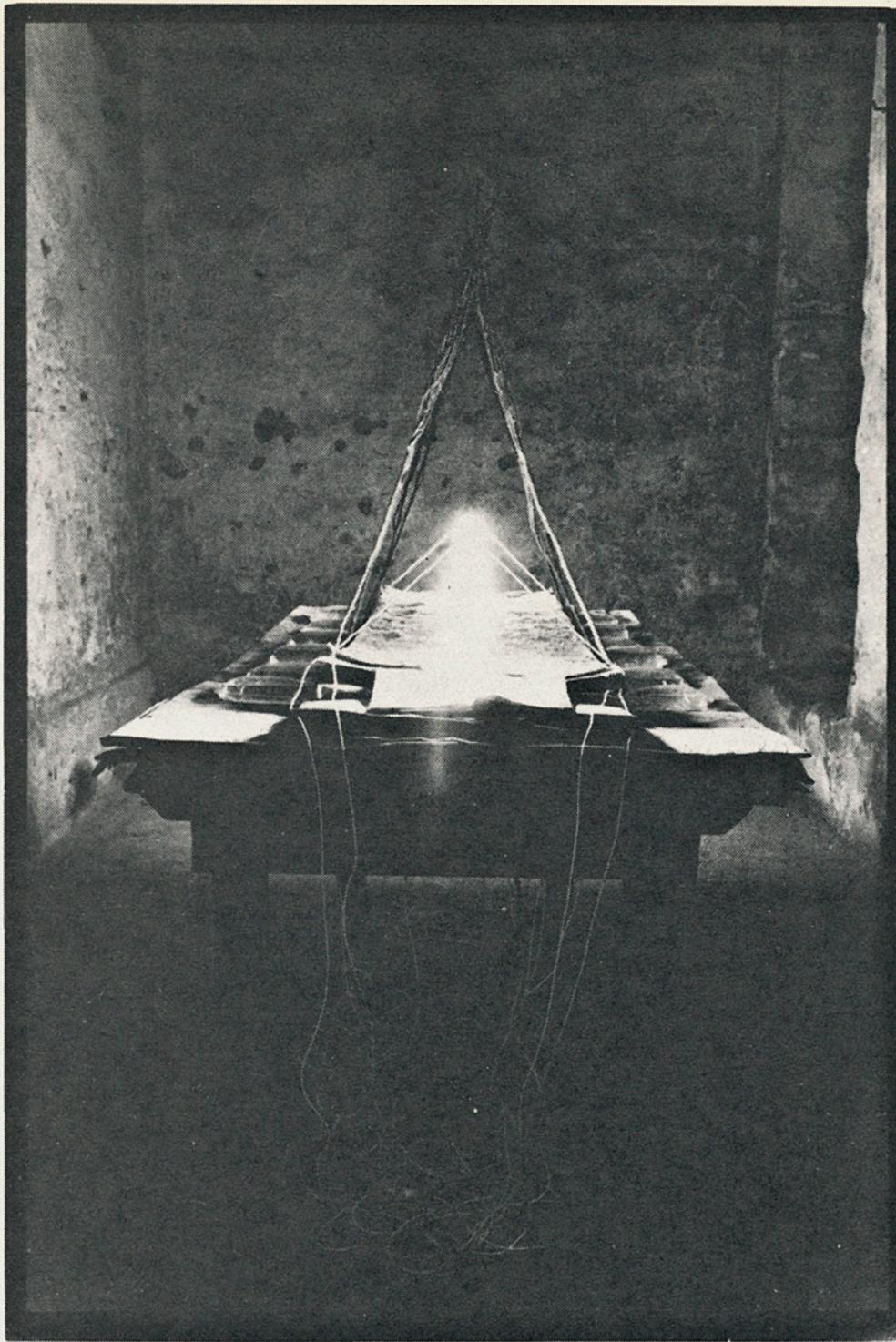
Adress : Viktoriakade 7
DK - 1655 Copenhagen V
Denmark

Sven Thomsen představil účastníkům symposia Hermit ukázku ze své sbírky záběrů slavných audiounělců - "The Other Voices" ("Jiné hlasy"), jejichž performance zachytily na videu. Jeho prostřednictvím se v Plasech představili Hugh Davis, George Maciunas, Logos Foundation, Hans van Koolwijk, Max Eastley, Emmett Williams, La Monte Young, a další. Mimoto dokumentoval mnoho představení v klášteře a umístil vlastní instalaci " Archiv ničeho ".

Sven Thomsen presented for the audience of " Hermit " part of his collection of videorecordings of famous audioartists entitled "The Other Voices". Thanks to him the audience could see performances of Hugh Davis, George Maciunas, Logos Duo, Hans Van Koolwijk, Max Eastley, Emmett Williams, La Monte Young and others. Mr. Thomsen also recorded many performances in the monastery and placed his own installation " The Archive of Nothing ".

Svend Thomsen

Myšlenky - Vzpomínky / Thoughts - Memories
Konvent : přízemí / Convent : basement

MARTEN WINTERS

born in Heerenveen 1969

Adress : Van Asbeckstraat 2
8933 ED Leeuwarden
The Netherlands

Krása zašlého. Vyhledávám prvotní a rozpadající se materiály, třeba ze slídy, rozbitého skla, plechu a kombinuji je s nalezenými předměty a často se světlem. Využívám skryté příběhy, které obsahuje každý odhozený předmět a skládám je potom v jakési rébusy. Záblesk porozumění. Příběh, který zná každý, není zajímavý. Stejně jako ten, kterému nerozumí nikdo.

Beauty of the faded. I am attached to the cayed materials - mica broken glass, old sheet metal, etc. I combine them with object - trouv  and sometimes with light. I use stories, contained in disregarded things and I compose them into a rebus; The flesch of understanding. Story familiar to everybody isn't interesting. Neither is the story that nobody understands.

Marten Winters

ZYKLUS

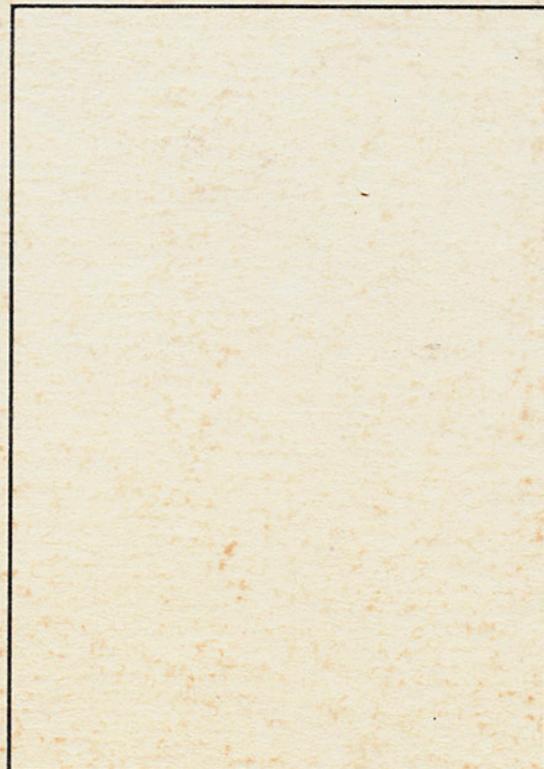
Adress : Herengracht 96
1015 BS Amsterdam
The Netherlands

Skupina umělců z nejrůznějších oborů (film, tanec, malířství, design) pracuje společně v Amsterdamu pod názvem " Zyklus " už od roku 1986. V projektech kombinujeme naše znalosti a energii ve vytváření neobvyklých prostředí, přičemž se necháváme inspirovat archaickou obrazotvorností. ZYKLUS prozkoumává oblast symbolů a mytologických obrazů tím způsobem, že je klade do souvislostí s vlastním nazíráním současného světa. Budujeme atmosférické scenerie a jako prostředek k tomu používáme světelné efekty, vůně, filmové smyčky, scénickou hudbu, kostýmy a lidské tělo ve významu organického výrazu. Zyklus dává přednost tomu, pracovat v nezvyklém prostředí : v opuštěných továrnách, sklepenech a zámcích. Tím se usnadňuje podle nás dialog mezi prostředím představení a diváky.

Since 1986 artists from various disciplines (film, dance, painting, graphic design) have worked together under the name of ZYKLUS. In our projects we combine our skills and energies to create special environments which deal with archaic imagery. ZYKLUS explores a range of symbols and mythological images by relating them to our view of the modern world. We build atmospheric sceneries using lighting effects, smells, film loops, soundtracks, costumes and the human body as a means of organic expression. ZYKLUS prefers to work at special locations such as beaches, abandoned factories, basements and castles in order to cause an interaction between the surrounding of the performance and it's audience.

Zyklus

Grace de la Luna
Rob Vroomen
Gerard
Jeff Babcock

HERMIT '92 PLASY

SOUNDSPACE FROM THE MONASTERY in PLASY

nahráno v klášteře Plasy, Čechy, 13 až 21 června 1992 recorder in the convent Plasy, Bohemia between 13th and 21th of June 1992

SIDE: A

- 1: hodinový stroj v sýpce I. tower clockwork in granary I.
- 2: MARTIN JANÍČEK: břidlice; slate percussion (Lithophon)
- 3: HORST RICKELS: hlas, písťala; voice, organpipe
- 4: hodinový stroj v sýpce II. tower clockwork II.
- 5: ORLOJ SNIVCÚ THE HORLOGE OF DREAMERS
- 6: hodinový orloj v sýpce III. tower clockwork III.
- 7: VICTOR WENTINCK: Moon child
- 8: JO TRUMAN – MARIAN PALLA: hlas, didgeridoo, kameny, dřevo, voice, didgeridoo, stones, wood
- 9: ANNA HOMLER – AD VAN BUUREN: hlas, dynamický panoramafon, voice dynamic panoramaphon

- 10: AD VAN BUUREN: dynamický panoramafon; dynamic panoramaphon
- 11: MILOŠ ŠEJN: prostor vzpomínek; space of the memories

SIDE: B

- 1: BRAM COX: pro lidštější svět; for the more humane world
- 2: PIERRE BERTHET – BRIGIDA ROMSNO: vodní bubny; tubular drums
- 3: HILARY VEXIL: soundtrack from Plasy
- 4: LUBOŠ FIEDLER – OLDŘICH JANOТА: ptáci; birds
- 5: JO TRUMAN – PAUL PANHUYSEN – PHILL NIBLOCK – MICHAEL DELIO: struny a hlas, long strings and voice
- 6: FRED FRITH – PAVEL FAJT: kytary a perkuse; guitars and percussions
- 7: hodiny v nádvoří; clocks in convent

